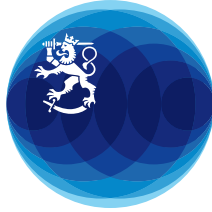

9.11.2022
Till riksdagen

Utvecklingspolitisk resultatrapport 2022

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Sammanfattning

Exceptionella tider lyfter fram utvecklingspolitikens betydelse

Under de senaste åren har pandemin, konflikter och klimatförändringen bromsat upp den positiva utvecklingen. Finlands långsiktiga utvecklingssamarbete har dock gett betydande resultat som främjar Finlands utrikespolitiska mål.

Denna resultatrapport presenterar resultaten av utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet 2019–2021. Det har varit en exceptionell period: coronapandemin, konflikter, ökad auktoritet och klimatförändringen har vänt den positiva utvecklingen. Andelen människor som lever i extrem fattigdom ökade för första gången på 20 år. Kriserna har ställvis bromsat upp Finlands utvecklingssamarbete och uppnåendet av resultat.

Förändringarna i världen har betonat utvecklingspolitikens betydelse som ett centralt instrument för utrikes- och säkerhetspolitik. Genom att vara med och lösa globala problem stärker Finland också sin egen ställning. Utvecklingspolitiken har visat sig vara en förutsägbar och kriställig lösning för att främja Finlands mål i världen. Till exempel har en betydande del av Finlands stöd till Ukraina finansierats med utvecklingssamarbetsmedel.

Rapporten visar att Finland trots den svåra perioden lyckats uppnå betydande resultat genom långsiktigt samarbete som grundar sig på våra egna värderingar och styrkor. Tillsammans med sina partner har Finland förbättrat funktions- och kriställigheten hos människorn och samhällen i utvecklingsländerna. Genom värdebaserat samarbete stärker Finland det multilaterala regelbaserade systemet.

De bästa resultaten uppnås genom att fokusera på Finlands egna styrkor och kompetens. Finland har till exempel ihärdigt främjat jämställdhet genom såväl finansiering som politiskt påverkande. Till exempel har den asiatiska utvecklingsbankens Ventures-fond som ett resultat av Finlands påverkansarbete förbundit sig till att 75 procent av dess investeringar ska främja jämställdhetsmålen.

Ett bra exempel på ett långsiktigt utvecklingssamar-

bete som svarar på föränderliga förhållanden är Finlands samarbete i Nepal, som inleddes på 1980-talet. Landet har drabbats av såväl inbördeskrig som naturkatastrofer, men trots dessa har fattigdomen minskat, läskunnigheten ökat och nästan alla har nu tillgång till rent vatten. Nepal har i betydande grad finansierat gemensamma program, vilket vittnar om landets eget engagemang för målen.

En allt större del av utvecklingssamarbetet riktas till bräckliga länder och situationer. Detta förutsätter en allt noggrannare riskhantering och framförhållning samt samordning av utvecklingssamarbete, humanitärt bistånd och fredsarbete. Den nya riskhanteringspolicyn för utvecklingssamarbetet stärker utrikesministeriets och dess samarbetspartners praxis och förpliktar till att utveckla riskhanteringen.

Utvecklingssamarbete är ett medel, inte ett mål. Rapporten påminner om att Finlands mål är att stöda utvecklingsländerna så att de i fortsättningen själva kan ansvara för sina medborgares välfärd och stabiliteten i samhället. Finland bör diversifiera sina relationer till de länder som håller på att stiga från de minst utvecklade länderna till länder med lägre medelinkomst.

Rapporten visar också att utvecklingssamarbetet har förändrats. Antalet traditionella projekt som Finland själv förvaltat har minskat och samarbetet via internationella organisationer, finansiella institut och EU har ökat. Därför är en stor del av de resultat som presenteras i rapporten resultat som åstadkommit av multilaterala aktörer, där Finland är en av parterna.

Nya verksamhetssätt, finansieringsformer och förändringar i verksamhetsmiljön kräver ny slags planering, påverkansarbete och kontinuerlig utveckling av mekanismerna för riskhantering.

Urval av resultaten för 2019–2021

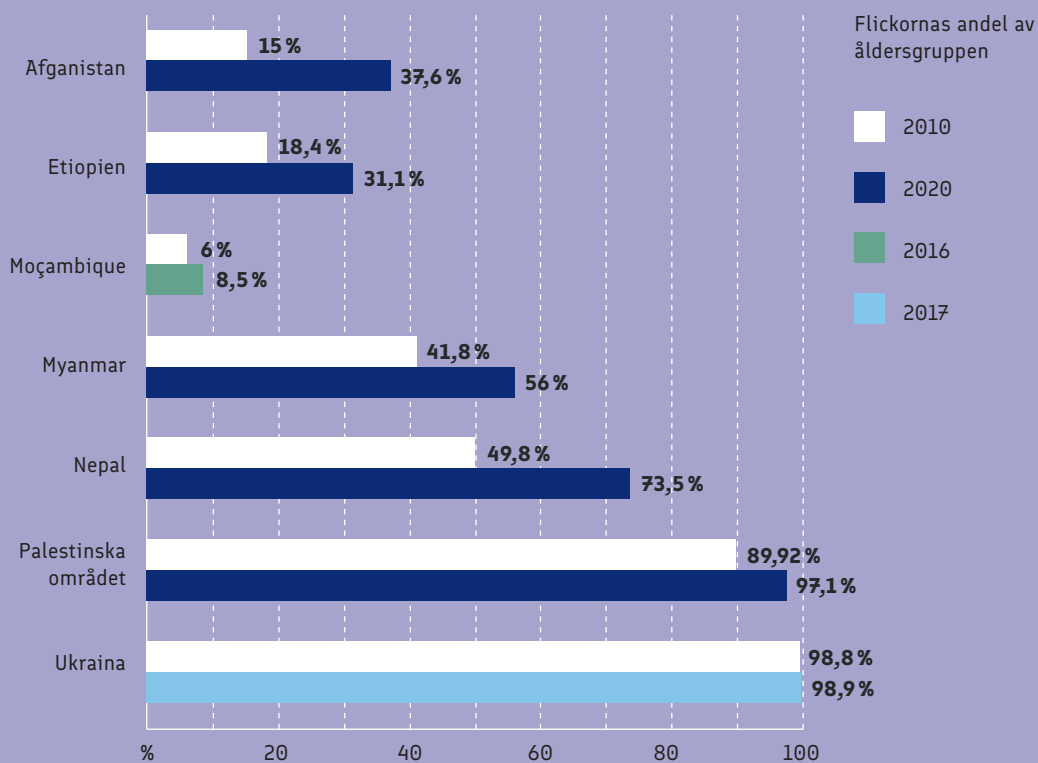
JÄMSTÄLLDHET
OCH JÄMLIKHET

Sexualfostran för **92 miljoner unga** i samarbete med organisationen International Planned Parenthood Federation

Sexualfostran stärker kvinnors och flickors möjligheter att besluta om sin egen kropp och framtid. Detta ökar välfärden i hela samhället.

UTBILDNING

ALLT FLER FLICKOR SLUTFÖR GRUNDSKOLAN I FINLANDS PARTNERLÄNDER

Utbildning ger flickor möjlighet till ett yrke och en bättre framtid.
Flickornas skolgång minskar antalet barnäktenskap och gagnar hela samhället.

KÄLLA: UNESCO

2,4 MILJONER NYA ARBETSPLATZER MED STÖD FRÅN FINLAND

1 020 600

Multilateralt samarbete

847 300

Utvecklingsbanker

4 900

Bilateralt samarbete

425 000
naiset 36 %

Finansieringsinstrument
inom den privata sektorn

84 800

Civilsamhälles-
organisationernas
utvecklingssamarbete

Människovärdiga arbetsplatzer tryggar utkomsten och gör det möjligt för människor att leva i sina egna boendeområden. Samtidigt skapar de en hållbar ekonomisk utveckling och stabila samhällen.

FINLAND HAR STÖTT FREDSPROCESSEN I 20 LÄNDER

I fredsprocesserna har Finland främjat hörandet av i synnerhet kvinnor och unga. Ett brett deltagande främjar en varaktig fred.

KLIMATFÖRÄNDRINGEN
OCH NATURRESURSERNA

Förbättrade väder- och klimattjänster hjälper upp till **500 miljoner människor** att förbereda sig på klimatförändringen

Bättre prognoser för väder och naturkatastrofer tryggar hundratals liv och räddar liv. Vädertjänsterna hjälper människor att anpassa sig till de extrema väderfenomen som klimatförändringen orsakar.

HUMANITÄRT
BISTÅND

Nödhjälp till **100 miljoner människor** i 56 länder via FN-organisationer.

Humanitärt bistånd räddar människoliv och minskar det mänskliga lidandet.

Slutsatser

1

Utvecklingspolitiken och -finansieringen främjar målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik

2

Långsiktighet ger resultat och möjliggör mångsidigare relationer

3

Värderingar och mänskliga rättigheter ska stå i centrum för utvecklingssamarbetet

4

Ett framgångsrikt utvecklingssamarbete förutsätter strategiskt tänkande, anpassning och smidighet

5

Det finns skäl att fortsätta förnya genomförandet av utvecklingssamarbetet

Förord

Högklassig utbildning, förnybar energi, skatteintäkter till utvecklingsländer samt lagstiftning som stärker kvinnornas ställning. Den utvecklingspolitiska resultatrapporten visar att man genom långsiktig utvecklingspolitik och långsiktigt utvecklingssamarbete baserat på Finlands styrkor och värderingar uppnår betydande resultat och effektivitet.

I grundlagens 1 § föreskrivs att Finland deltar i internationellt samarbete i syfte att säkerställa fred och mänskliga rättigheter samt i syfte att utveckla samhället. Utvecklingspolitiken är en del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, och genom internationellt samarbete påverkar vi i vilken riktning världen utvecklas. Vår egen säkerhet stärks när vi arbetar för en jämlik, rättvis och hållbar värld. Till exempel kommer en betydande del av Finlands stöd till Ukraina, som utsatts för ryskt angrepp, från medel för utvecklingssamarbete.

Den föregående utvecklingspolitiska resultatrapporten lämnades till riksdagen 2018. Världen är nu mer instabil och för första gången på årtionden har fattigdomen igen börjat öka. Coronapandemin försvagade ekonomierna, stängde skolor och hela samhällen, samt förbindelserna länder emellan på ett exceptionellt sätt. Många av våra partnerland lider av nya eller långvariga konflikter. Rysslands angrepp på Ukraina har fört med sig ett krig till Europa som har globala konsekvenser för bland annat livsmedelstryggheten.

Vi har anpassat vårt samarbete till de snabbt föränderliga förhållandena. Detta har visat att långsiktiga prioriteringar i vårt utvecklingssamarbete också är viktiga i kriser och att våra tillvägagångssätt är flexibla. Vi har fortsatt att stödja förändringar på systemnivå i partnerländerna, vilket hjälper dem att uppnå sina egna mål och klara av kriser.

Under de pågående kriserna behöver världen omfattande lösningar och en förmåga att föra samman aktörer över de traditionella sektorsgränserna. Till exempel förbättrar teknologi och

innovationer som distansundervisning och väderobservations-system möjligheterna att lösa utvecklingsproblem. I dessa är Finland verkligen större än sin storlek.

Finlands viktigaste kanal för påverkan inom utvecklingspolitiken är EU, vars internationella roll har ökat i och med den förnyade finansieringen av yttre förbindelser och det intensifierade samarbetet mellan medlemsländerna. EU:s roll har varit central bland annat i den globala distributionen av coronavaccin. Samarbetet med FN-organisationer, utvecklingsbanker, civilsamhälleorganisationer, partnerländer, den privata sektorn och andra aktörer är lika viktigt. Allas insatser behövs för att uppnå målen för hållbar utveckling.

Målen uppnås inte enbart med offentlig finansiering. Därför har Finland under rapporteringsperioden avsevärt ökat samarbetet med den privata sektorn. Samtidigt skapas investerings- och handelsmöjligheter för finländska företag.

Samarbetet mellan de nordiska utvecklingsministrarna har under rapporteringsperioden varit exceptionellt tätt. I och med coronapandemin fanns det ett starkt behov av att diskutera de nordiska ländernas egna och gemensamma mål och positioner. Stödet till och återuppbyggandet av Ukraina samt den globala dialogen kring utvecklingssamarbetets effektivitet kommer att understryka detta behov även i framtiden.

I den utvecklingspolitiska redogörelse för de kommande valperioderna som riksdagen godkände våren 2022 fastställs principerna, värderingarna och målen för Finlands utvecklingspolitik. Rapporten har beretts på bred basis och bildar en övergripande vision, utifrån vilken det fortsatta arbetet kommer att stärka det finländska utvecklingssamarbetets resultat även under kommande regeringsperioder.

Helsingfors den 9 november 2022

Ville Skinnari

Utvecklings- och utrikeshandelsminister

Utrikesministeriet

Grafisk form: Miltton Oy

Tryck: Grano Oy, Helsingfors, 2022

ISBN 978-952-281-722-8

Innehållsförteckning

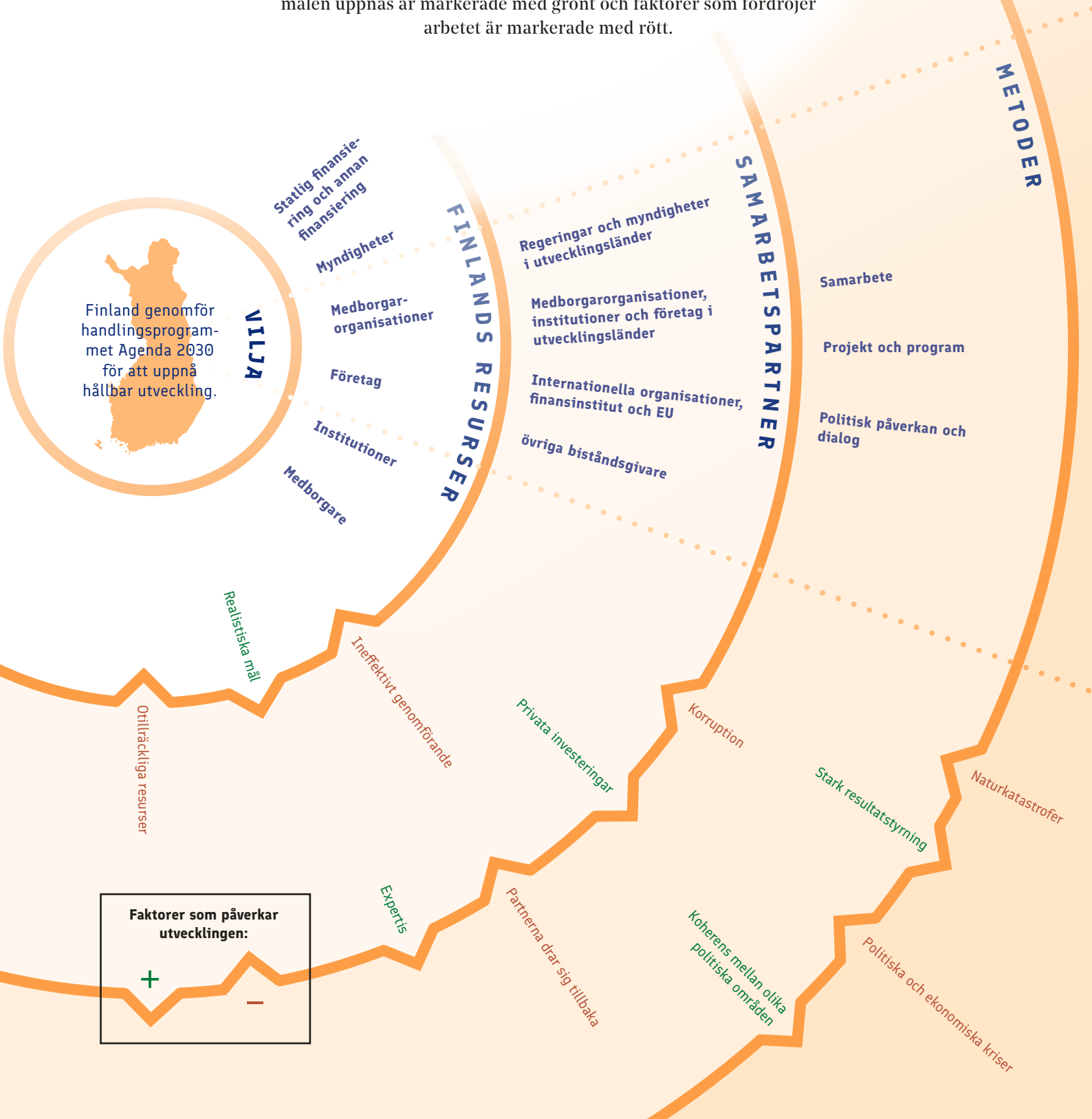
3	Förord	64	3 GENOMFÖRANDE
	Utvecklings- och utrikeshandelsminister Ville Skinnari	66	Värderingar och principer styr utvecklingsarbetet
6	Mot hållbar utveckling	68	Utgångspunkten är kvalitet och resultat
8	1 INLEDNING	70	Riskhanteringen inom utvecklingsarbetet är allt viktigare
22	2 RESULTAT	72	Landsprogrammen har gett resultat även under pandemin
24	Den globala utvecklingen gick bakåt	74	Betydande förändringar via multilaterala organisationer
26	Jämställdhet och jämlikhet	76	Finland har ett starkt inflytande i världen som EU-medlem
26	Den globala situationen	78	Arbetet för det civila samhället stärker människors deltagande
28	Sexualfostran och trygga förlossningar	80	Genom finansinvesteringar åstadkommer man stora utsläppsminskningar i utvecklingsländerna
30	Mot könsrelaterat våld	82	Den privata sektorn ger välbehövlig tilläggsfinansiering
32	Utbildning	84	Ämbetsverken och högskolorna har ett mångsidigt samarbete
32	Den globala situationen	86	Evalueringar hjälper till att förbättra resultaten
34	Kompetenta lärare och fungerande skolsystem	88	Utvecklingsarbetets långsiktighet har förbättrats
36	Utbildning för de mest utsatta	90	4 SLUTSATSERNA I RESULTATRAPPORTEN
38	Ekonomi och arbete	92	Utvecklingspolitiken främjar målen för Finlands utrikespolitik
40	Den globala situationen	94	Referenser
40	Hållbar affärsverksamhet och innovationer ger fart åt utvecklingen	97	BILAGA
40	Företag och arbetsplatser i utvecklingsländer	98	1. Utvecklingspolitisk terminologi
42	Innovationer och digitalisering	99	2. Förkortningar som använts i rapporten
42	Ansvarsutbildning för företag	100	3. Källförteckning
44	Demokrati och fred	104	4. Målen för hållbar utveckling
44	Den globala situationen	106	5. Resultatkartor över prioriterade områden i utvecklingspolitiken
46	Demokrati och rättsstatsutveckling		6. Metodologi
48	Fredsbyggande	108	a. Statistiska begrepp
49	Rättvis och effektiv beskattning	109	b. Anvisningar om fastställande av prioriterade områden för utvecklingspolitiken, genomförande av ett människorättsbaserat förhållningsätt och målgrupper
50	Klimatförändringen och naturresurserna		
50	Den globala situationen		
52	Klimathållbar och utsläppssnål utveckling		
54	Bättre näring och hållbara livsmedelssystem		
55	Energisjälvförsörjning och begränsning av klimatförändringen		
56	Vattenförsörjning, toaletter och vattendiplomati		
57	Hållbar användning och förvaltning av skogar		
58	Humanitärt bistånd		
58	Den globala situationen		
60	Nödhelp också till personer med funktionsnedsättning		
62	Mat, mediciner, beskydd och god humanitär hjälp		

Mot hållbar utveckling

Finlands utvecklingspolitik syftar till att arbetet med partnererna ska ge resultat på både kort och på lång sikt. Det främsta målet är omfattande samhällseffekter och globalt hållbar utveckling.

Figuren åskådliggör vägen från Finlands politiska riktlinjer till att uppnå målen för hållbar utveckling. Faktorer som bidrar till att målen uppnås är markerade med grönt och faktorer som fördröjer arbetet är markerade med rött.

DIREKTA RESULTAT

Jämställdhet och jämlikhet

Utbildade flickor och kvinnor
Sexuell och reproduktiv hälsa
Delaktighet i beslutsfattande och ekonomi
Frihet från våld och utnyttjande

Utbildning

Utbildningens kvalitet och kunniga lärare
Rätt till utbildning, särskilt för flickor och personer med funktionsnedsättning
De ungas arbetslivskompetens och livsfärdigheter

Ekonomi och arbete

Människovärdigt arbete
Livlig företagsverksamhet
Handelsregler som stöder ansvarsfullhet
Innovationer som stöder hållbar utveckling

Demokrati och fred

Demokratiska politiska institutioner
Jämlika offentliga tjänster
Yttrandefrihet och det civila samhället

Klimat och naturresurser

Trygg och näringsrik mat
Tryggt vatten, sanitet och hygien
Förnybar energi till rimligt pris
Hållbart förvaldade naturresurser

Humanitärt bistånd

Skydd, mat och vård
Tjänster som inletts
Återhämtning efter en kris
Skydd och förebyggande

MER OMFATTANDE RESULTAT

Kvinnors och flickors ställning och rättigheter har stärkts.

En högklassig, inkluderande och jämlik grundläggande utbildning på andra stadiet samt möjligheterna till livslångt lärande förverkligas för alla.

Utvecklingsländernas egna ekonomier har skapat fler arbetsplatser, näringar och välfärd.

Samhällena är mer demokratiska och fungerar bättre än tidigare.

Livsmedelstryggheten samt tillgången till vatten och energi har förbättrats och naturresurserna används på ett mer hållbart sätt.

Människoliv har räddats, nöden har lindrats och människovärdet har bevarats.

OMFATTANDE SAMHÄLLEFFEKTER

Stärkt kompetens

Färdig brunn, spis, markanvändningsplan

Godkänd lag

Nytt system

Förbättrad service

Uppkomst av företag

Påbörjad nödhjälp

Utvecklingsländernas egen verksamhet

Pandemier

Gott ledarskap

Kapitalflykt

Internationellt samarbete

Krig och konflikter

1

INLEDNING

Resultat även under exceptionellt svåra tider

Kriserna har visat att utvecklingssamarbetet är ett centralt redskap för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik.
Resultaten uppstår genom samarbete.

I den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna, som godkändes av riksdagen i februari 2022, fastställs att utvecklingspolitiken är en oskiljaktig del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, som syftar till att stärka säkerheten och välfärden med hjälp av internationellt samarbete. I sitt betänkande om redogörelsen konstaterar riksdagens utrikesutskott att Finland genom att delta i lösningen av globala problem samtidigt stärker sin egen utrikespolitiska och ekonomiska ställning och sina internationella påverkningsmöjligheter.

Denna resultatrapport presenterar resultaten av utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet 2019–2021 i fem prioriterade områden som Finland valt samt i det humanitära biståndet. Dessutom berättar rapporten om genomförandet av utvecklingspolitiken och externa bedömningar samt om hur rekommendationerna i den föregående resultatrapporten från 2018 har besvarats. Rapporten svarar också på observationer som gäller riksdagens utvecklingspolitiska redogörelse för de kommande valperioderna.

Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete svarar mot målen och ger resultat. Genom att fungera som en del av den nordiska gruppen och EU samt delta i multilateralt samarbete stärker Finland hållbar utveckling globalt och främjar de värden och mål som är centrala för Finland. Utöver finansieringen påverkas resultaten av de innovationer som skapats inom programmen, samt av dialogen och den politiska påverkan. Det är svårt att specificera deras betydelse, varför man i rapporten i huvudsak går igenom programmens totala resultat, utan att specificera Finlands finansieringsandel.

Verksamhetsmiljön har försvårats

Den period som resultatrapporten omfattar har på många sätt varit exceptionell.

Coronapandemin, konflikter, ökande auktoritärt styre och klimatförändringen samt påtvingad migration har vänt utvecklingens riktning globalt och lokalt – även i Europa. Dessutom påverkar den internationella politiken och konkurrensen mellan stormakterna också utvecklingspolitiken. Till exempel Kinas ökade roll och inflytande syns såväl i landets närvaro i den globala södern, i dess kandidaturer till FN-organ som i finansieringen. Kina utmanar också det nuvarande multilaterala systemet med sina egna utvecklings- och säkerhetsinitiativ.

// Utvecklings- samarbete är ett medel, inte ett mål.//

Förändringarna har betonat utvecklingspolitikens betydelse som en del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. I krissituationer som drabbar utvecklingsländer finansieras en betydande del av Finlands stöd med anslag för utvecklingssamarbete.

Som en följd av coronapandemin har skillnaderna mellan rika och fattiga länder samt rika och fattiga inom länderna ökat ytterligare. Pandemin lyfte fram brister i både staternas kriställighet och försörjningsberedskap. Finland svarade snabbt på de internationella behoven. År 2021 donerade Finland covid-19-vaccin till ett värde av 15,6 miljoner euro för distribution via COVAX AMC-mekanismen och stödde mekanismen med 15,2 miljoner euro via vaccinalliansen Gavi.

De pågående utvecklingssamarbetsprogrammen anpassades till att motsvara den förändrade situationen till exempel inom undervisnings- och vattensektorerna. Dessutom styrde Finland medel till humanitärt bistånd. Tack vare internationellt stöd och solidaritet fick många utvecklingsländer stöd för de ekonomiska konsekvenserna av pandemin och undvek att bli insolventa.

Värdebaserad utvecklingspolitik

Utvecklingssamarbete är ett medel, inte ett mål. Finlands mål är att stödja utvecklingsländerna så att de i fortsättningen själva kan ansvara för sina medborgares välfärd och utkomst samt för stabiliteten i samhället. Därför stöder Finland strukturella reformer på systemnivå – från att stärka skolsystemet till att utveckla den sociala tryggheten och beskattningen samt främja internationellt företagsansvar.

De utvecklingspolitiska frågorna är ofta de samma som har diskuterats också i utvecklingen av det finländska samhället. Finland har i egenskap av nation byggt upp till exempel tjänster för moderskaps hälsa, energieffektivitet samt många teknologiska och sociala innovationer som nu kan spela en viktig roll i uppnåendet av målen för hållbar utveckling.

Arbetet bygger alltid på en stark värdegrund, enligt vilken främjandet av mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen, demokrati, fred, frihet, jämlikhet och jämställdhet styr all utvecklingspolitisk verksamhet i Finland. Den globala ökningen av auktoritärt styre har ytterligare understrukt betydelsen av demokrati- och rättsstatsarbete samt stärkandet av det civila samhällets funktion i utvecklingsländerna.

En betydande del av Finlands utvecklingssamarbete riktas till så kallade bräckliga länder och situationer där behovet av hjälp är störst. Enligt uppskattningar lever upp till 2/3 av världens fattigaste människor i bräckliga eller vålds-

Ukraina får också omfattande stöd genom utvecklingssamarbete.

Rysslands storskaliga angrepp på Ukraina i februari 2022 har orsakat enormt mänskligt lidande i Ukraina och förstört infrastruktur och miljö. Landets ekonomi har kollapsat och fattigdomen har ökat. En tredjedel av befolkningen har tvingats fly från sina hem: Omkring sju miljoner ukrainare flyr kriget inom landet och nästan 7,5 miljoner i de europeiska länderna. Cirka 40 000 ukrainare har ansökt om tillfälligt skydd i Finland.

Attacken har också omfattande globala konsekvenser. Det tillspetsade säkerhetsläget och det ökade flyktingskapet samt den försämrade livsmedels- och energisäkerheten syns särskilt i länder som var beroende av spannmåls- och energiimport från Ukraina och Ryssland. Bristen på spannmål

påverkar också hjälporganisationernas arbete. Hälften av den spannmål som Världslivsmedelsprogrammet WFP skaffade som nödhjälp till bland annat Afghanistan och Jemen kom tidigare från Ukraina och Ryssland. Enligt FN drabbas 69 länder med totalt 1,2 miljarder invånare värst av den ryska attacken.

Det internationella samfundet har stött Ukraina på många sätt. Moldavien, som har tagit emot flyktingar från Ukraina, har också fått stöd. Förutom försvarsmateriel och materiell hjälp till Ukraina kommer en betydande del av Finlands bistånd till Ukraina från medlen för utvecklingssamarbete. Efter februari 2022 har Finlands stöd både ökat och anpassats så att det svarar

mot akut nöd och stärker samhället mitt under det pågående kriget. Målet är också att begränsa krigets negativa långsiktiga konsekvenser och förbereda sig på samhällets återhämtning från kriget. Finland har under 2022 beviljat Ukraina totalt 91 miljoner euro i tilläggsstöd via utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd.

Även Finlands långsiktigare stöd för utvecklingen i Ukraina fortsätter. Finlands mål är att stärka det ukrainska samhällets kriställighet och stödja landets egna reformer på lång sikt. Detta görs särskilt genom att stödja utvecklingen av den grundläggande utbildningen och yrkesutbildningen, rättsstatsutvecklingen samt hållbara energi- och klimatlösningar.

eller konfliktdrabbade länder. Att agera i fattiga och svaga länder medför oundvikligen risker för arbetet. Förutseende och hantering av dessa risker är en central del av verkställandet av samarbetet.

Att stödja människor som lever under svåra förhållanden och som befinner sig i de mest sårbara situationerna är ofta svårast, dyrast och mest osäkert. Trots det är det enligt målen och principerna för Finlands utvecklingspolitik det allra viktigaste för att vi ska kunna åstadkomma en bestående förändring.

Långsiktighet, kontinuitet och förutsägbarhet ger resultat

Under rapporteringsperioden har man i Finland stärkt utvecklingspolitikens långsiktighet och konsekvens. I enlighet med den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna koncentrerar Finland arbetet på fem prioriterade områden: (i) kvinnors och flickors rättigheter, (ii) utbildning, (iii) hållbar ekonomi och människovärdigt arbete, (iv) fredliga, demokratiska samhällen och (v) klimatförändringen, den biologiska mångfalden samt hållbar förvaltning och användning av naturresurser.

I enlighet med redogörelsen fokuserar Finland i sin utvecklingspolitik på sådana

//Genom utvecklingspolitik främjas de värden och mål som är centrala för Finland.//

starka områden där just Finland har goda möjligheter att stödja hållbar utveckling och som har särskild betydelse för att sinsemellan sammanhängande hållbara mål ska uppnås.

Arbetet inom de prioriterade områdena styrs av så kallade resultatkartor som beskriver vad som eftersträvas både på kort och lång sikt och vilka faktorer som påverkar uppnåendet av målen. Resultatkartorna och tillhörande uppföljningsmätare finns i bilaga 5 till denna rapport. Datasystemet som togs i bruk 2019 är till hjälp vid uppföljningen av resultaten.

Samarbetets helhetsbild har förändrats

Rapporten berättar också om förändringen av utvecklingssamarbetets karaktär i Finland. Detta, liksom effekterna av nedskärningarna 2016, syns med fördröjning i resultaten. Antalet traditionella projekt som Finland själv förvaltar har minskat och tyngdpunkten har förflyttats till samarbete via internationella organisationer, finansiella institut och EU. Förändringen syns bland annat i att flera samarbeten inom vatten-, skogs- och livsmedelssektorerna, som traditionellt varit starka i Finland, har upphört. Samtidigt har betydelsen av politisk påverkan i riktning mot multilaterala organisationer, finansiella institut och EU ökat.

För att Finland för sin del ska kunna svara på de ständigt föränderliga kraven på utvecklingssamarbetet måste olika samarbetsformer utnyttjas på bästa möjliga sätt. Samtidigt måste man inom utrikesförvaltningen fästa särskild uppmärksamhet vid riktningen och allokeringen av resurser, stärkandet av kompetensen och utbildningen av personalen även i fortsättningen.

Anslagen har ökat

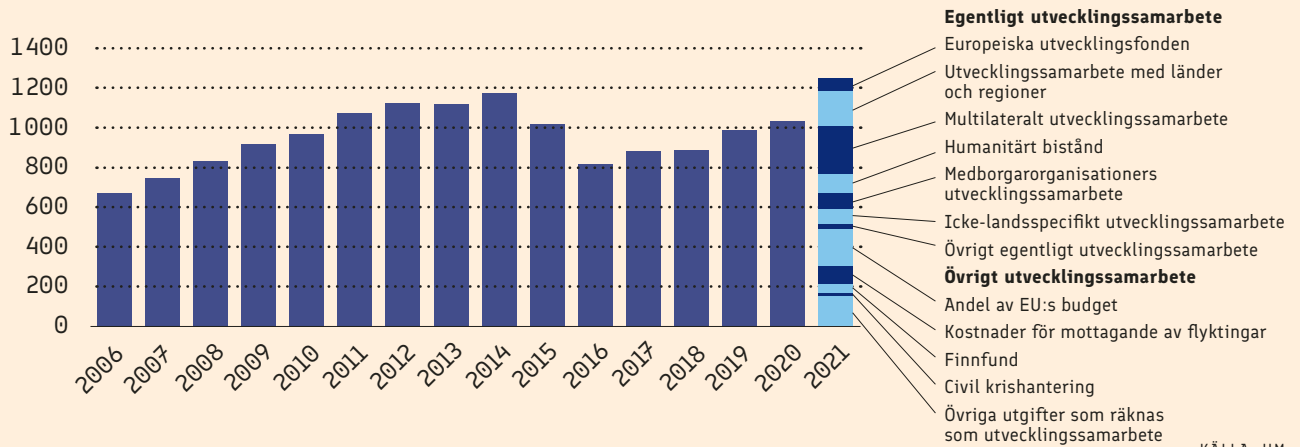
Den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna siktar på att

ANSLAGEN ÖKADE 2019–2021

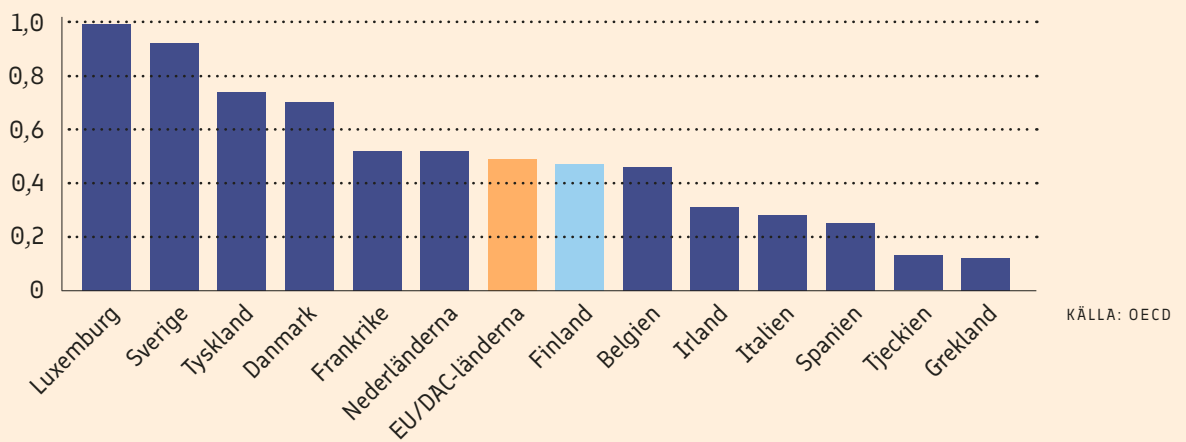
Anslagen för utvecklingssamarbete delas in i egentligt utvecklingssamarbete och övrigt utvecklingssamarbete.

År 2021 utgjorde det egentliga utvecklingssamarbetet 60,5 procent av helheten. Som övrigt utvecklingssamarbete statistikförs till exempel kostnader för att ta emot flyktingar, utvecklingssamarbetets andel av EU:s budget samt finansiering i form av lån och investeringar.

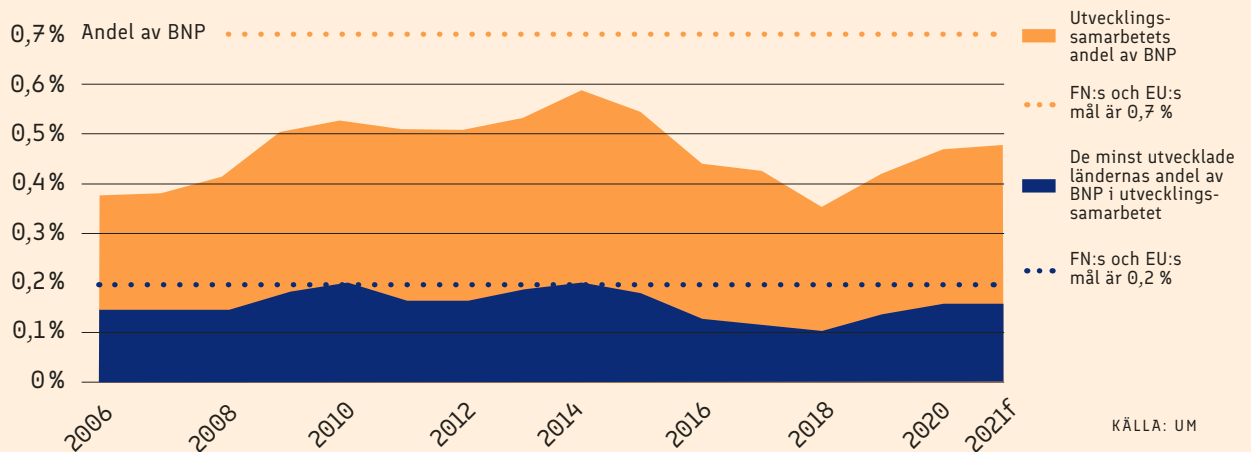
FINLANDS UTGIFTER FÖR UTVECKLINGSSAMARBETE PÅ EU:S MEDELNIVÅ

Finlands utgifter för utvecklingssamarbete uppgick till sammanlagt 1 214 miljoner euro år 2021¹. Dessa utökas med finansiering i form av lån och investeringar, av vilken den andel som räknas som utvecklingssamarbete uppgick till 175 miljoner euro.

MOT INTERNATIONELLA MÅL

Andelen utbetalningar inom utvecklingssamarbetet av Finlands bruttonationalinkomst. År 2021² uppgick andelen till 0,48 procent av BNP och 0,15 procent av BNP riktades till de minst utvecklade länderna.

Ihärdigt för jämställdhet

Ett av de främsta målen för Finlands utvecklingspolitik och -samarbete är jämställdheten, som främjas i allt utvecklingssamarbete. Utöver finansieringen främjar Finland jämställdhet genom politiskt påverkansarbete.

Enligt evalueringarna har främjandet av jämställdhet varit Finlands mest resultatrika och synliga tema för påverkan. I den här rapporten presenteras resultaten av påverkansarbetet i samband med alla prioriterade områden.

Finlands viktigaste partner i främjandet av jämställdhet är FN:s jämställdhetsorganisation UN Women, vars största enskilda finansör Finland har varit under de senaste åren. Partnerskapets strategiska karaktär understryks av att UN Women har till uppgift att säkerställa att jämställdhet beaktas även i all FN:s verksamhet.

Organisationen säkerställde till exempel att jämställdhetsperspektivet hamnade i centrum för FN:s coronaåtgärder. Finland har också säkerställt att jämställdhetsperspek-

tivet stärks i många internationella organisationer, såsom FN:s barnorganisation UNICEF, Världslivsmedelsprogrammet WFP och FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO. Tillsammans med de övriga nordiska länderna påverkade Finland kvaliteten på, genomförandet av och utvärderingen av effektiviteten i Världsbankens jämställdhetsstrategi.

Finlands roll som främjare av jämställdhet har blivit allt viktigare när kvinnors och flickors rättigheter utmanas globalt. Finland har tillsammans med likasinnade länder säkerställt att internationellt överenskomna standarder för kvinnors och flickors rättigheter upprätthålls. Även som medlem i FN:s råd för mänskliga rättigheter 2022–2024 betonar Finland kvinnors och flickors rättigheter. I rådet har Finland i en utmanande situation motsatt sig försök att försvaga jämställdhet och rättigheterna för personer med funktionsnedsättning samt ingripande i diskriminering på flera grunder.

trygga de resurser som använts för utvecklingssamarbetet. Finland har i FN förbundit sig till målet att använda 0,7 procent av bruttonationalinkomsten till utvecklingssamarbete.

Den innevarande valperioden har gett ett starkt stöd till utvecklingspolitiken. Under 2019–2021 ökade anslagen i jämn takt så att de 2021 nådde samma nivå som före nedskärningarna 2016.

När man tittar på utbetalningarna för utvecklingssamarbete under rapporteringsperioden har utvecklingen av den offentliga förvaltningen, samhället och undervisningen i utvecklingsländerna bibehållits som det största verksamhetsområdet. Civilsamhällesorganisationernas samarbete har ökat stadigt under regeringsperioden och medlen för förebyggande av konflikter och för humanitärt bistånd har ökat. Under åren 2019–2021 riktades 76 procent av utrikesminis-

teriets finansiering för utvecklingssamarbete till åtgärder som innehöll mål som främjar jämställdhet. Även utvecklingssamarbetets människorättsbaserade karaktär har stärkts.

Av utbetalningarna för utvecklingssamarbetet har andelen så kallat annat utvecklingssamarbete ökat sedan 2016. Ökningen förklaras i synnerhet av den utvecklingspolitiska finansieringen i form av lån och investeringar, med vilken man stöder klimatåtgärder i synnerhet i utvecklingsländerna samt i vidare bemärkelse den ekonomiska utvecklingen och den privata sektorn. Det kapital som investerats i dessa återbetalas på lång sikt.

Beröm från OECD

Under de senaste åren har systemen för administration av utvecklingssamarbetet och riskhanteringen effektiviserats. Även

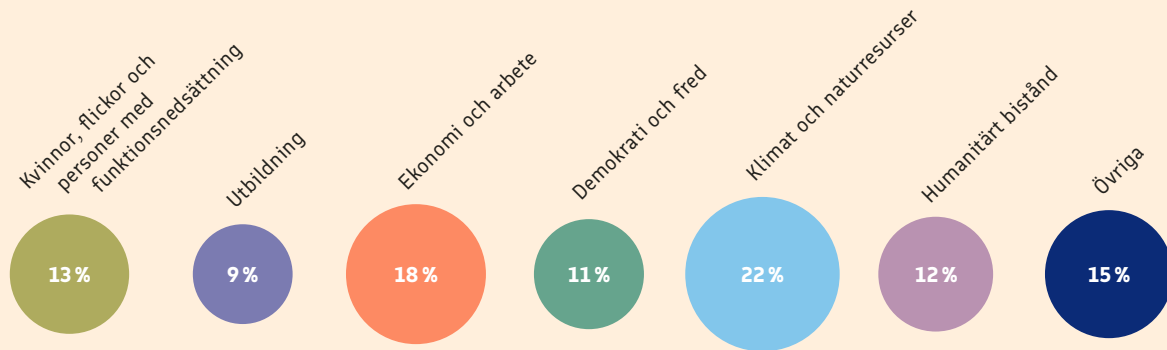
öppenheten i fråga om användningen av medel har stärkts. I slutet av 2021 publicerade utrikesministeriet webbplatsen OpenAid.fi, som berättar vart, hur och när Finlands utvecklingssamarbetsmedel har använts.

Reformerna har gett Finland beröm från OECD:s biståndskommitté DAC. Tack vare smidigt utformade system har Finland kunnat reagera flexibelt och effektivt på utmaningar som beror på faktorer som står utanför vår kontroll. Tillsammans med sina partners har Finland åstadkommit konkreta resultat som förbättrar funktions- och kristäligheten hos människorna och samhällena i utvecklingsländerna. DAC konstaterar att detta beror på långsiktiga prioriteringar i Finlands utvecklingspolitik, vårt flexibla sätt att agera tillsammans med våra partner samt vår förmåga att påverka globala aktörer.

DE STRATEGISKA TYNGDPUNKTERNA SYNS I FINANSIERINGSBESLUTEN

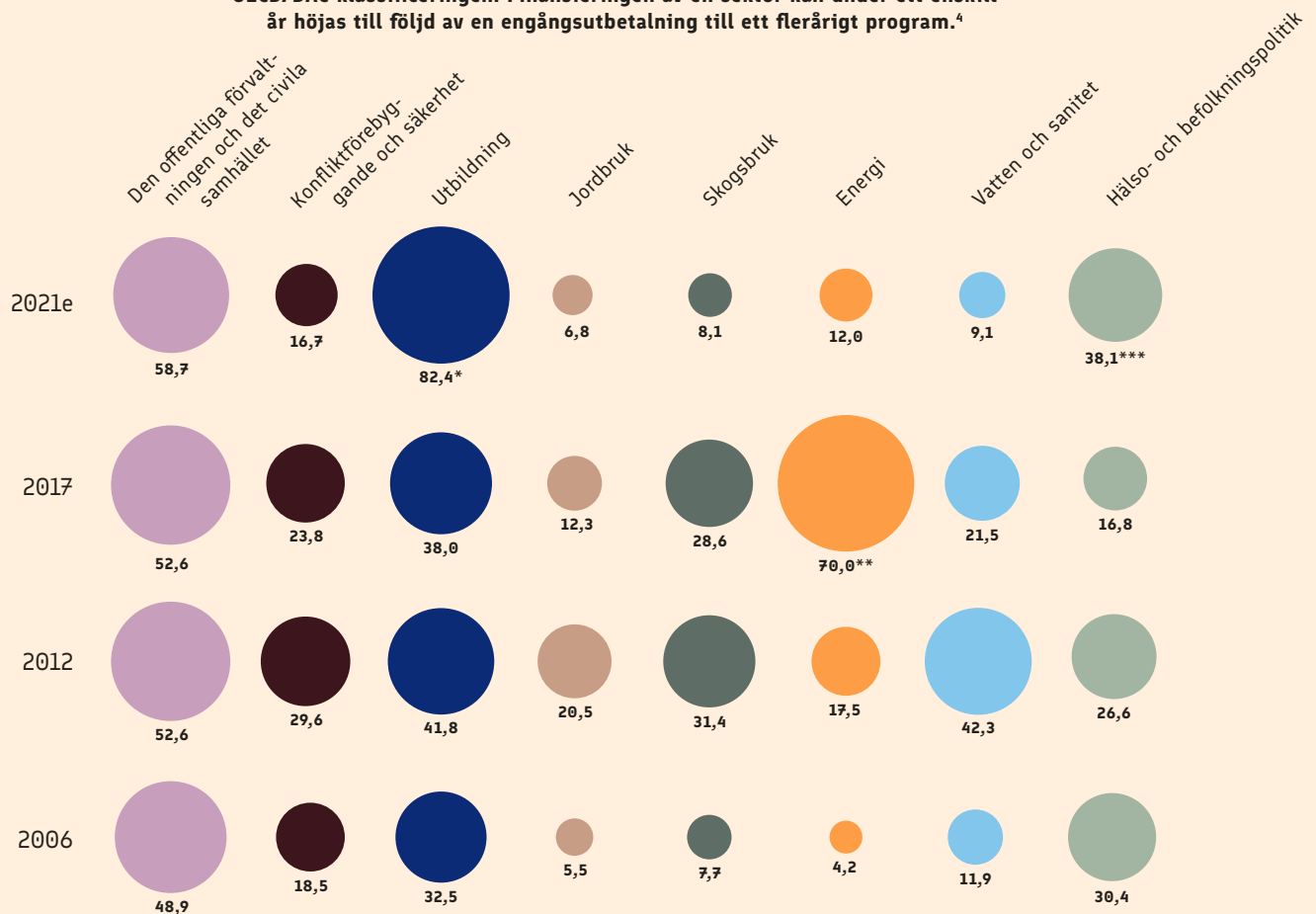
Finansieringsbesluten för 2019–2021 indelade enligt vilket prioriterat område de i första hand främjar. De beslut som syns i punkten Övriga täcker till exempel det allmänna stödet för multilateralt samarbete, som riktas till flera prioriterade områden³.

KÄLLA: UM

CORONAPANDEMIN ÖKADE SAMARBETET I HÄLSOFRÅGOR

Utbetalningar till utvalda sektorer 2021, 2017, 2012 och 2006 enligt OECD/DAC-klassificeringen. Finansieringen av en sektor kan under ett enskilt år höjas till följd av en engångsutbetalning till ett flerårigt program.⁴

*Inkluderar 25 miljoner euro i finansiering till fonden Global Partnership for Education.

**Inkluderar en investering på 68 miljoner euro i IFC-klimatfonden samt 5 miljoner euro i kapital som återbetalas från Finnunds investeringar (netto). 7 miljoner euro för egentligt utvecklingssamarbete.

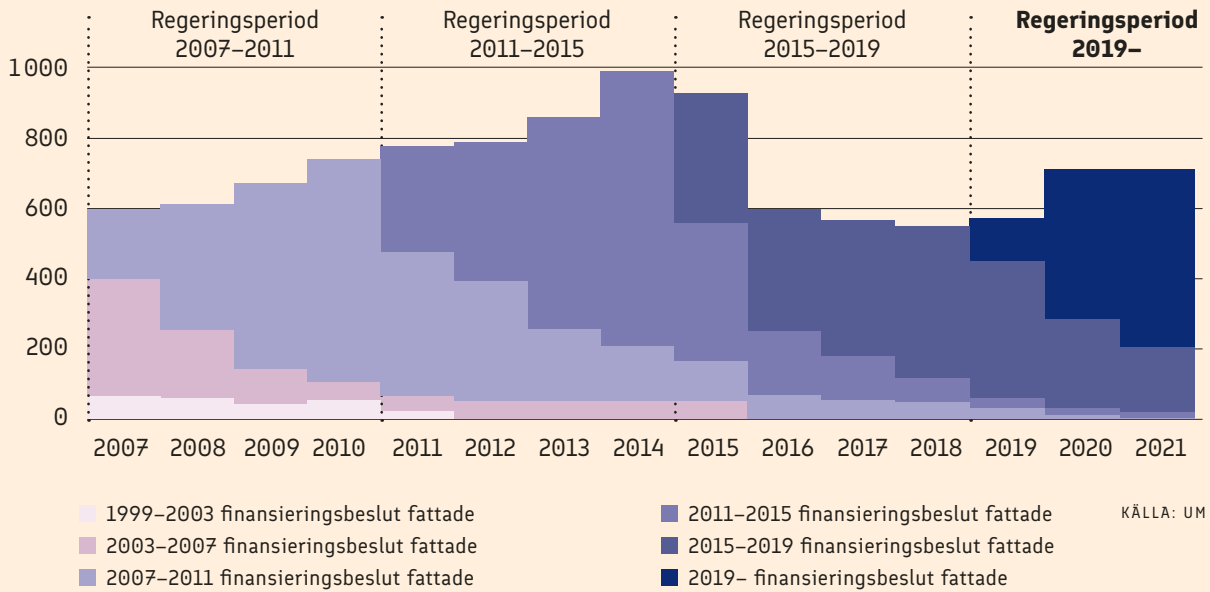
***Inbegriper 15,3 miljoner euro i finansiering till vaccinalliansen GAVI i anslutning till Covid-pandemin.

KÄLLA: UM

PROGRAMMEN FORTSÄTTER ÖVER REGERINGSPERIODERNA

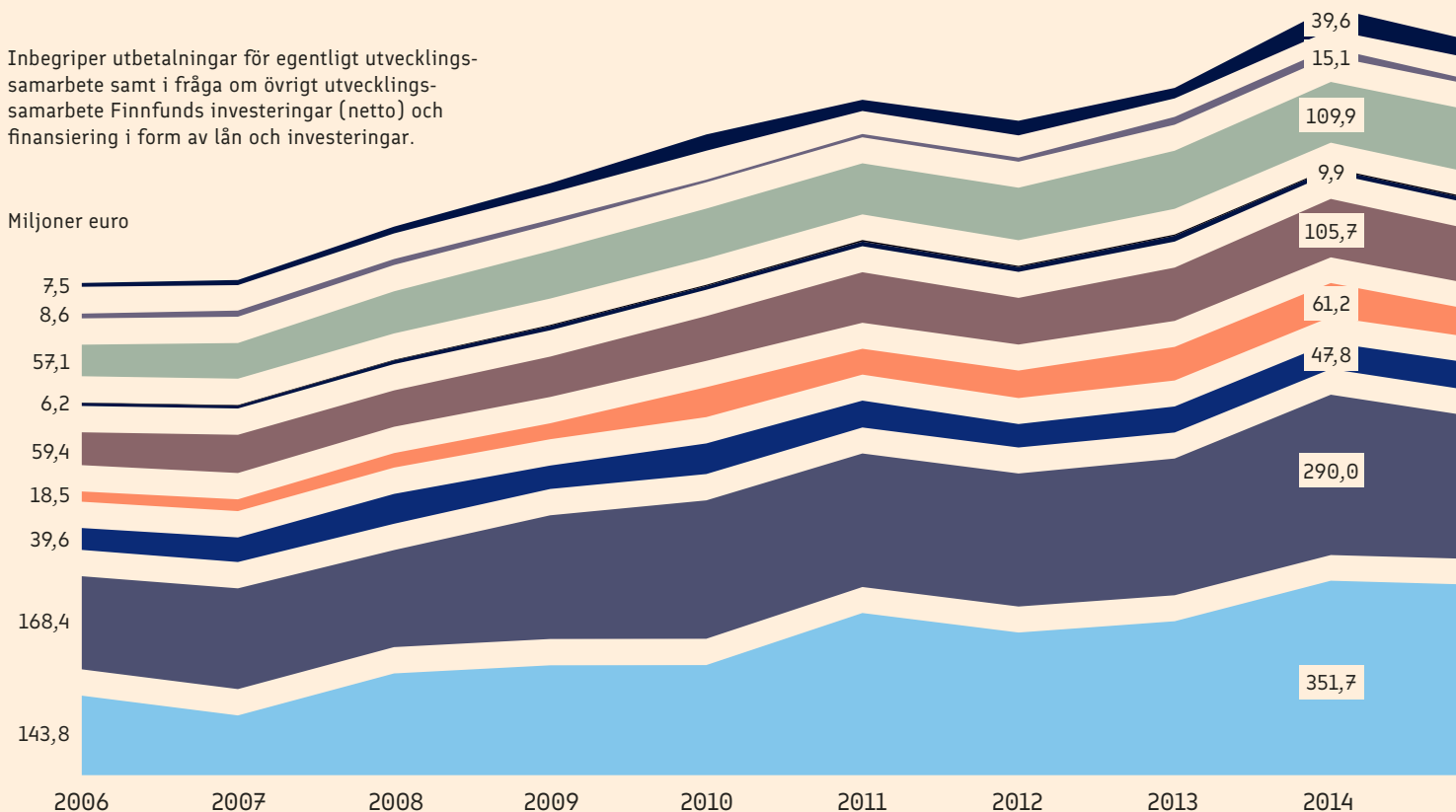
Utbetalning för egentligt utvecklingssamarbete enligt regeringsperiod under vilken man beslutat att inleda programmet.⁵

ANDELEN FINANSIERING I FORM AV LÅN OCH INVESTERINGAR HAR ÖKAT

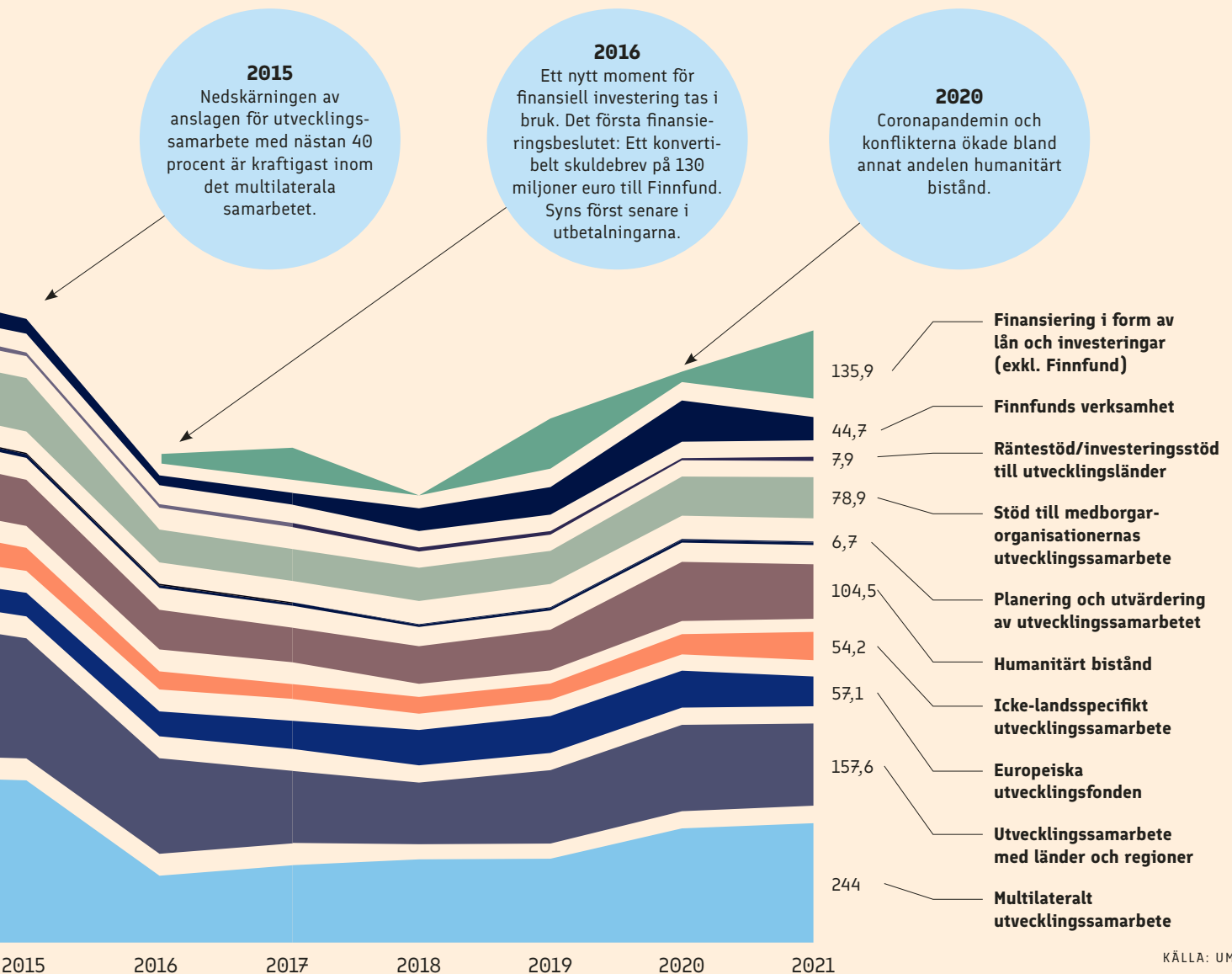
Fördelningen av medlen enligt användningssätt och/eller partner 2006–2021.

Inbegriper utbetalningar för egentligt utvecklingssamarbete samt i fråga om övrigt utvecklingssamarbete Finnfunds investeringar (netto) och finansiering i form av lån och investeringar.

Utvecklingspolitiska riktlinjer som utarbetats och beretts 2019–2021

- Riktlinje för humanitärt bistånd (2019)
- Handlingsprogrammet för klimatutrikespolitiken och inrättandet av ett klimatnätverk (2019)
- Utvecklingspolitisk investeringsplan (2019)
- Handlingsprogrammet för beskattning och utveckling (2020)
- Riktlinjer för genomförande av genomgripande mål (2020).
- Anvisningar för samordning av utveckling, humanitärt bistånd och fredsarbete (2020)
- Utvecklingspolitisk redogörelse för de kommande valperioderna (2021)
- Tax Responsibility Principles in Finland's Development Cooperation Funding to the Private Sector (2021)
- Planen för hur Finland ska genomföra sin offentliga internationella klimatfinansiering (2022)
- Riktlinjer för finansiering av hållbar utveckling (2022)
- Anvisningar för trippelnexus och samarbete med bräckliga stater och regioner (2022)

Strategisk långsiktighet lönar sig

Resultaten av utvecklings-samarbetet syns på olika tidsspann. Ett bra exempel på detta är Nepal, som Finland har samarbetat med under en lång tid.

Resultaten av utvecklingssampolitiken och -samarbetet kan indelas i omedelbara resultat och resultat på medellång sikt samt långsiktiga effekter. Till exempel i samarbetet inom utbildningsområdet kan det omedelbara resultatet vara en förnyad lärobok eller en lärare som fått utbildning. Om resultaten på medellång

sikt vittnar bland annat förnyade undervisningsmetoder och om de långsiktiga effekterna bättre inlärningsresultat.

En del av utvecklings-samarbetets resultat och effekter är entydiga, en del svårare att uppfatta. Att påverka människors attityder är till exempel ett arbete vars resultat uppstår långsamt.

Ju längre fram man går i resultatkedjan, desto mer betydelse och inverkan har andra än enbart Finlands åtgärder. Om situationen förändras kommer också genomförandet av programmen att ändras. Å andra sidan räcker det inte med utvecklingspolitiska medel till exempel i samband med konflikter eller kriser, utan det behövs också andra åtgärder, till exempel krishantering eller fredsmedling.

Resultaten syns i Nepal

Ett bra exempel på resultatens olika tidsspann, de samhälleliga förändringarnas mångformighet och betydelsen av ett långsiktigt partnerskap är Nepal, som Finland har samarbetat med sedan 1980-talet.

Finland har stött Nepal bland annat inom skogsbruket, vattenförsörjningen, förbättringen av saniteten och hygien samt inom undervisningsbranschen. Finland har också målmedvetet främjat tillgodoseendet av kvinnors och flickors rättigheter. Stödet har grundat sig på landets egna utvecklingsplaner och gemensamt överenskomna mål. Nepals eget engagemang för målen framgår till exempel av att landet själv har

1980

Dödligheten bland barn under 5 år 20,8 %.

1981

Kungen regerar i Nepal. Ekonomiska svårigheter.

1981

Sanitet tillgängligt för 2 % av befolkningen.

1985

Nepal öppnar upp sin ekonomi, avreglerar handeln och industrialiseringen börjar.

1995

45 procent av befolkningen lever i extrem fattigdom.

1980

1983

1990

Finlands utvecklings-samarbete inleds.

Finland stöder:
→ Skogsvård och förvaltning
→ Produktion av kartor
→ Tillgången till vatten och sanitet
→ Utbildningsområdet

1996

Inbördeskriget börjar och ekonomin försvagas. Många blir gästarbetare.

2000

36 % av flickorna och 20 % av pojkarna går inte i skola

2000

Kvinnornas andel i parlamentet är 6 %

2006

Inbördeskriget upphör.

2008

Nepal avvecklar monarkin.

2008

Kvinnornas andel i parlamentet är 33 %.

2000

I utvecklings-samarbetet uppmärksammas
→ Lokalt ägarskap
→ Hållbara resultat
→ Jämställdhet

Finland stöder fredsprocessen och utvecklingen av rättssystemet.

Penningförsändelser från personer som arbetar utomlands stöder ekonomin.

finansierat en stor del av de gemensamma programmen, både på stats- och lokalnivå.

Under de första åren av samarbetet hörde Nepal till världens fattigaste länder, där endast var femte kunde läsa. Under partnerskapet har landet drabbats av såväl inbördeskrig som naturkatastrofer, men trots dessa har fattigdomen minskat, läskunnigheten ökat och nästan alla har nu tillgång till rent vatten. Under de närmaste åren förväntas landet stiga från kategorin minst utvecklade länder till ett land med lägre medelinkomstnivå.

Tidsspannet åskådliggör hur det långsiktiga samarbetet har anpassat sig till de förändrade utmaningarna och för sin del stött Nepals utveckling.

Lokalt ägarskap i nyckelposition

Enligt evalueringarna ligger bland annat en intensiv dialog med partnerlandet bakom de goda resultaten.

Enligt evalueringarna svarar Finlands arbete på rätt behov. Resultaten har främjats bland annat av verksamhetens goda planering, långsiktighet, ägarskap hos partnerländernas aktörer samt ett nära samarbete med olika partners och nätverk. Fokus på de prioriterade områdena i utvecklingspolitiken, landsstrategier och -program samt ett omfattande beskickningsnätverk främjar effektiviteten och allokeringen av

resurser. Dessutom är Finland känt som en flexibel aktör som kan ta tag i nya möjligheter och anpassa sig till föränderliga situationer.

En analys av uppföljningsdata på utvecklingspolitikens, de prioriterade områdenas, samarbetsformernas och projektens nivå hjälper utrikesministeriet att styra arbetet mot bättre resultat. Under allt svårare förhållanden uppstår resultat genom stöd till lokalt ägarskap, samarbete med olika aktörer, en tydlig profil och sakkunskap samt en aktiv politisk dialog.

2019

Alla människor i Nepal har tillgång till sanitet.

2020

71,1 % av alla barn och ungdomar slutför högstadiet.

2020

Coronapandemin avbryter skolgången. Fattigdomen ökar.

2022

Nepals övergångsperiod till medelinkomstland inleds.

2020

Finland stöder metoder för distansundervisning, tillgången till vatten- och sanitets-tjänster samt förebyggandet av våld mot kvinnor och flickor. Finland skickar ett fraktflygplan med materiell hjälp till Nepal via EU:s räddningsmekanism.

2010

25 % av befolkningen lever i extrem fattigdom.

2015

9 000 människor dör i en jordbävning.

2015

Den nya grundlagen stärker kvinnors deltagande i beslutsfattande på lokal nivå.

2015

Indiens handelsblockad slår mot ekonomin.

2017

Nepal övergår till ett federalt system.

2010

Finland hjälper kvinnor som lidit av konflikten att ta del av stödformerna.

Finland stöder tillgången till rent vatten och sanitet samt fortsatt skolgång.

I utvecklings-samarbetet betonas lokalt ägarskap och jämställdhet i beslutsfattandet.

Hur har slutsatserna i resultatrapporten för 2018 framskridit?

Resultatrapporten från 2018 innehöll sex slutsatser som syftade till att utveckla verksamheten. Plusposterna utgör exempel på hur man reagerat på slutsatserna och minusposterna beskriver saker som behöver förbättras.

1

Det lönar sig för Finland att koncentrera tillräckliga resurser för att uppnå de viktigaste målen.

- + Arbetet för jämställdhet, utbildning och klimat har stärkts.
- + Landsstrategierna och -programmen för bilateralt samarbete 2021–2024 samt påverkansplanerna för multilateralt samarbete som utarbetats som stöd för uppnåendet av resultatmålen.
- + Utvecklingssamarbetets andel av BNI har ökat från 0,36 procent (2018) till 0,47 procent (2021f).
- + Den redan beslutade låne- och investeringsfinansieringen förväntas ge en effekt på över 1,7 miljarder euro i annan finansiering för klimat och utveckling.
- Den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna ställer upp målet att uppnå en BNI-andel på 0,7 procent 2030. En schemalagd plan med etappmål har dock inte utarbetats.

2

Resultaten förutsätter att linjdragningen bevaras och att man kan reagera på förändringar.

- + Den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna (2022) stärker långsiktigheten i utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet.
- + Finland har kunnat anpassa sin verksamhet snabbt och flexibelt mitt under coronapandemin och andra förändringar i verksamhetsmiljön.
- + Landsprogrammets anpassning till förändringarna har ökat.
- + Det kommersiella samarbetet har utökats i de partnerländer, där det i och med ländernas utveckling finns förutsättningar för det.
- Coronapandemin förverkligade en risk, vars omfattning man inte hade kunnat förbereda sig på. Även konflikter och naturkatastrofer försvagade den tidigare uppnådda utvecklingen och fördröjde genomförandet av samarbetsprogrammen.

3

Värdebaserad verksamhet ökar effektiviteten.

- + Finland har på bred front främjat förverkligandet av de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsprincipen som en väsentlig del av utrikespolitiken.
- + Utvecklingssamarbetets människorättsbaserade förhållningssätt har stärkts.
- + Finansieringen för jämställdhet har ökat. Finland förutsätter av sina partners att principer och standarder som förebygger sexuellt utnyttjande, övergrepp och sexuella trakasserier verkställs. Även utrikesförvaltningens egna förebyggande anvisningar håller på att utarbetas.
- + Finland har blivit en erkänd förespråkare för rättigheter för personer med funktionsnedsättning i sin utrikespolitik, tillgängligheten beaktas även bättre i utvecklingssamarbetet.
- + Klimatfinansieringen håller på att växa; handlingsprogrammet för klimatutrikespolitiken och planen för hur Finland ska genomföra sin offentliga internationella klimatfinansiering (2022) stärker klimatåtgärderna
- + De minst utvecklade ländernas andel av BNI har ökat från 0,11 procent (2018) till 0,15 procent (2021f)
- Finansieringen som främjar rättigheterna för personer med funktionsnedsättning har hållits låg

4

Bräckliga länder och konfliktländer måste få hjälp att komma på fötter.

- + Finland har fortsatt att stödja bräckliga länder och regioner, eftersom behovet av hjälp är störst där.
- + Finland har på ett övergripande sätt stött Afghanistan, Myanmar, Etiopien, Somalia, Palestina och Syrien samt Irak.
- + Anvisningarna för samordning av det humanitära biståndet, utvecklingssamarbetet och fredsbyggnandet har färdigställts.

5

Det finns skäl att fortsätta reformen av verkställandet av utvecklingssamarbetet och utvecklingsfinansieringen.

- + Resultatkartorna över de prioriterade områdena i utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet samt det nya datasystemet stöder planeringen, rapporteringen och styrningen av samarbetet.
- + Finansieringen i form av lån och investeringar har blivit en etablerad del av Finlands utvecklingssamarbete.
- + Riskhanteringen för utvecklingssamarbetet har reformerats, riskhanteringspolicyn för utvecklingssamarbetet blev klar 2021.

6

Utvecklingsresultaten kan stärkas genom ett mer övergripande samarbete.

- + Den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna och Afrika-strategin uppmuntrar olika aktörer till samarbete.
- + Landsstrategierna syftar till att utvidga och diversifiera partnerskapen.
- + Det klimatpolitiska handlingsprogrammet, Rättsstatscentrum och Kompetenscentret för utvecklingssamarbete inom undervisningssektorn FinCEED samt arbetet inom vattendiplomatien stärker samarbetet över sektorsgränserna.
- + Att sammanslå den offentliga och privata finansieringen har ökat den totala finansieringen för och utvecklingseffekterna av hållbar utveckling.

2

RESULTAT

Den globala utvecklingssituationen

Jämställdhet och jämlikhet

Utbildning

Ekonomi och arbete

Demokrati och fred

Klimatförändringen och naturresurserna

Humanitärt bistånd

Den globala utvecklingen gick bakåt

Coronapandemin, klimatförändringen och konflikterna har ökat fattigdomen och ojämlikheten. Pandemin påskyndade också nya lösningar för utvecklingens utmaningar.

Före coronapandemin utvecklades världen på många sätt i önskad riktning. Andelen människor som levde i extrem fattigdom minskade, mödra- och barnadödligheten minskade och allt fler fick rent vatten och el. Å andra sidan är kvinnors ställning, undernäring, konflikter, klimatförändringar och ojämlikhet samt humanitär nöd utmaningar som man redan då reagerade på alltför långsamt.

Coronaviruset och konflikterna har på många håll medfört kriser i utvecklingen. I och med pandemin har de resultat som redan uppnåtts, till exempel när det gäller att minska fattigdomen, gått förloerade. För första gången på 20 år har andelen människor som lever i extrem fattigdom – det vill säga på mindre än 1,90 dollar per dag – ökat. Enligt FN:s uppskattning föll upp till 124 miljoner människor under den extrema fattigdomsgränsen 2020¹. Av dem lever 60 procent i Sydasiens. Den främsta orsaken till detta var den krympande världsekonomin. Enbart under 2020 förlorades 255 miljoner heltidsarbetsplatser. Coronaviruset orsakade också den värsta humanitära krisen på 50 år, och dess följder är långvariga.

Utän en snabb vändning finns risken att det första målet i Agenda 2030 – att utrota den extrema fattigdomen i världen före 2030 – inte uppnås.

Ojämlikheten har ökat

Till följd av pandemin har klyftan mellan rika och fattiga länder samt mellan rika och fattiga inom länderna blivit bredare. Enligt Internationella valutafonden IMF har den ekonomiska ojämlikheten ökat globalt för första gången sedan finanskrisen 2007–2009. Pandemin ökade också den digitala klyftan inom och mellan länderna samt mellan generationerna.

I synnerhet för personer som arbetar utanför den officiella ekonomin har livet försvårats ytterligare. Detta berör i synnerhet mikroföretagare, kvinnor, ungdomar och lågutbildade som bor i städer i utvecklingsländer och som saknar social trygghet mot sjukdom eller arbetslöshet.

Som en följd av skolstängningarna har man uppskattat att 24 miljoner barn faller utanför utbildningen för gott. Dessutom uppskattas risken för barnäktenskap öka för över 10 miljoner flickor under det kommande decenniet.

Coronapandemin ledde till ökad ojämställdhet även i större utsträckning. De ekonomiska konsekvenserna av pandemin påverkar kvinnorna, av vilka 80 procent arbetar inom den inofficiella sektorn, betydligt mer. Pandemin har också ökat bördan av oavlönat hem- och omsorgsarbete för kvinnor. Personer med funktionsnedsättning, som redan tidigare har hört till de mest sårbara och utslagna befolkningsgrupperna, riskerar nu att hamna

ännu längre efter i utvecklingen. Världsbanken uppskattar nu att nästan 40 procent av länderna med låg inkomst och lägre medelinkomst inte har kunnat stödja skolgången för barn med funktionsnedsättning under skolstängningen².

Klimatförändringen och konflikter försvårar situationen

Utvecklingsresultaten försämras också av klimatförändringen och det försämrade tillståndet hos miljön. Dessutom ger de upphov till kriser, konflikter och flyttningsrörelser som också hotar Finlands säkerhet och finländarnas välfärd.

Budskapet från den mellanstatliga klimatpanelen IPCC är tydligt: Klimatförändringen har redan orsakat oåterkalleliga förändringar och försämrat livsmedelstryggheten för miljontals människor, särskilt i ekvatorialområdena³.

Utvecklingen hotas dessutom av komplicerade och utdragna konflikter och de tvingande flyttningsrörelser som dessa orsakar. Under de gångna åren har konflikter och interna spänningar i länderna skakat både Finlands bilaterala samarbetspartners och Europas inre säkerhet.

Enligt FN:s flyktingorganisation UNHCR har antalet personer som tvingats flytta fördubblats globalt sedan 2010. I slutet av 2021 uppskattade UNHCR att antalet personer som tvingats flytta på grund av krig, konflikter, förföljelse eller

kränkningar av de mänskliga rättigheterna uppgick till cirka 90 miljoner. Av dem var cirka 22 miljoner flyktingar, 53 miljoner fördrivna inom landet och knappt fem miljoner asylsökande. 85 procent av alla flyktingar lever i utvecklingsländer. Under 2022 har det totala antalet ökat till hundra miljoner.

Pandemin ökade innovationerna

Det positiva är att pandemin påskyndade de nya möjligheter som teknologin och innovationerna medför för att lösa utmaningarna med utvecklingen. När pandemin stängde skolorna runt om i världen uppstod ett behov av att innovera nya metoder för undervisning och lärande, bland annat via radio, tv och digitala plattformar. De nya inlärningsmiljöerna har kommit för att stanna. Även om den digitala klyftan tills vidare är betydande, anses digitaliseringens möjligheter för att utveckla utbildningen vara väsentliga även i de fattigaste länderna.

Pandemin har också ökat möjligheterna att utveckla verksamhetsätten så att de blir mer hållbara med tanke på miljön. Enbart under 2020 har 120 stater utvecklat och tagit i bruk en nationell eller lokal plan för minskning av katastrofrisken.

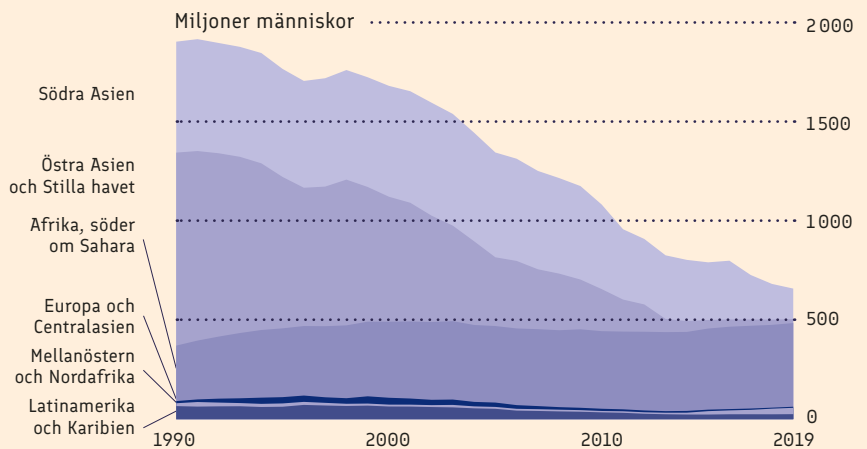
I motsats till prognoserna ledde inte coronapandemin till att penningförsändelserna till utvecklingsländerna kollapsade. År 2020 uppgick de till 540 miljarder för låg- och medelinkomstländer, vilket var endast 1,6 procent mindre än året innan.

De officiella medlen för utvecklings-samarbete ökade år 2021 på grund av coronaåtgärderna med cirka fyra procent till 179 miljarder dollar från föregående år. Samtidigt har det blivit allt tydligare att målen för hållbar utveckling inte kan uppnås utan en betydande ökning av den privata finansieringen.

Man har svarat på det ökade behovet av privat finansiering bland annat genom att använda offentlig finansiering som hävstång för att locka privata investeringar till stöd för hållbar utveckling. Åren 2015–2019 riktades cirka nio miljarder dollar per år av de offentliga medlen till sådan blandfinansiering. De medel som krävs för pandemiåtgärder har dock minskat mängden blandad finansiering.

MEST EXTREM FATTIGDOM SÖDER OM SAHARA I AFRIKA

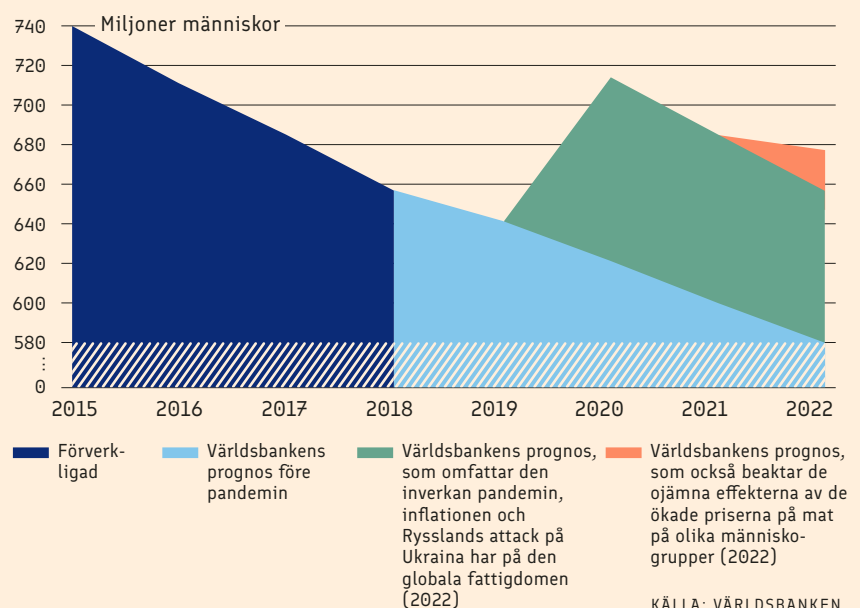
Människor som lever i extrem fattigdom 1990–2019⁴

KÄLLA: VÄRLDSBANKEN

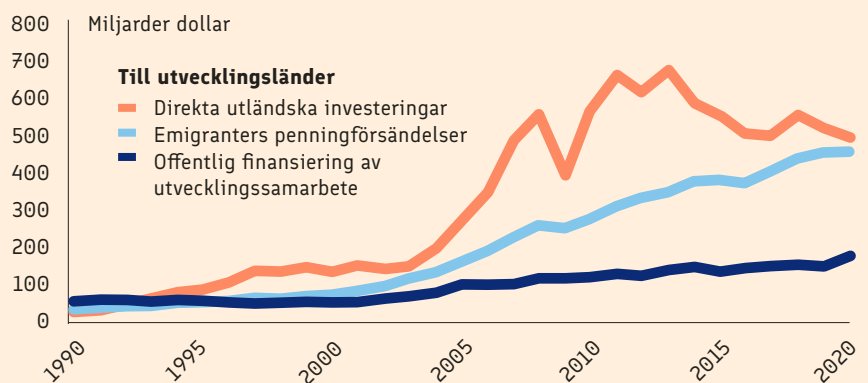
PANDEMIN ÖKADE DEN EXTREMA FATTIGDOMEN

Människor som lever i extrem fattigdom (under 1,90 USD/dag)⁵

KÄLLA: VÄRLDSBANKEN

EMIGRANTERNAS PENNINGFÖRSÄNDELSER FORTSATTE UNDER PANDEMIN⁶

KÄLLA: VÄRLDSBANKEN

Jämställdhet och jämlikhet

Den globala situationen

Steg framåt och bakåt för kvinnors och flickors rättigheter samt rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Under de senaste årtiondena har man gjort framsteg globalt när det gäller att förbättra ställningen och rättigheterna för kvinnor och flickor, även om man också gått back. Mödradödligheten och barnäktenskapen har minskat betydligt sedan början av 2000-talet. Enbart år 2021 trädde lagar som främjar jämställdheten i kraft i 23 länder. Kvinnornas andel av världens riksdagsledamöter har fortsatt att öka och var 25,6 procent år 2021. Det är dock fortfarande långt kvar till ett jämlikt politiskt och ekonomiskt deltagande. Kvinnornas globala sysselsättningsgrad är klart lägre än männens och löneskillnaden mellan kvinnor och män är 23 procent till männens fördel.

Numera finns det nästan lika många flickor och pojkar i världens lågstadieskolor. Flickorna slutför också den grundläggande utbildningen och undervisningen på andra stadiet mer sannolikt än tidigare och fortsätter till högre utbildningsnivåer. De skolstängningar som genomfördes under coronapandemin hade dock negativa konsekvenser för flickornas skolgång. **+** De ökade också till exempel risken för tidiga äktenskap.

Det har skett betydande förändringar i befolkningsutvecklingen i världen. Under de senaste 50 åren har utbudet av hälso- och sjukvård ökat och tjänster inom sexuell och reproduktiv hälsa **1** finns

allt mer tillhands. Globalt har antalet förlossningar bland 15–19-åringar minskat med 27 procent under de senaste 20 åren. Förändringen har varit störst i Central- och Sydasien.

Var tredje kvinna har upplevt **sexuellt eller fysiskt våld 2** i sitt liv. Våldet i nära relationer ökade över hela världen under coronapandemin. Könstymningen av flickor förutspås öka med två miljoner fall före 2030, eftersom program mot könstymning har avbrutits i och med pandemin.

Det finns en miljard **personer med funktionsnedsättning 3** i världen. Av dem lever 80 procent i utvecklingsländer. Personer med funktionsnedsättning lever mer sannolikt än andra i fattigdom, eftersom de utsätts för diskriminering på grund av hinder i miljön och samhället. Globalt sett är endast cirka en tredjedel av personerna i arbetsför ålder med funktionsnedsättning sysselsatta. Det finns dock allt mer information om situationen för personer med funktionsnedsättning och diskrimineringen av dem känns bättre igen.

Under coronatiden har förverkligandet av rättigheterna för personer i utsatt ställning, till exempel kvinnor och flickor med funktionsnedsättning, försvårats. Å andra sidan identifieras nu diskriminering och ojämlikhet bättre. Svaret på krisen erbjuder en möjlighet att återuppbygga samhällen så att de bättre än tidigare främjar jämställdhet och jämlikhet.

1

Finland stöder sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Finland fokuserar särskilt på kvinnors och flickors rätt att få tillgång till högklassiga och icke-diskriminerande tjänster inom sexuell och reproduktiv hälsa. I arbetet beaktas också personer med funktionsnedsättning.

2

Finland fortsätter arbetet mot könsrelaterat våld

Finland främjar vars och ens rätt att leva utan våld och hot om våld, även på nätet. Finland påverkar lagstiftningen, attityderna och diskriminerande strukturer samt främjar avlägsnandet av skadlig praxis och tillgången till stödtjänster.

3

Finland främjar förverkligandet av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning

Finland stöder verkställandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, stärkandet av rörelsen för samt delaktigheten för personer med funktionsnedsättning. Särskilt rättigheterna för kvinnor med funktionsnedsättning främjas på internationella forum och i civilsamhällesorganisationernas arbete.

+

Finland stärker kvinnornas roll i politiken, ekonomin och fredsbyggandet

Finland stöder kvinnors deltagande i bland annat det politiska beslutsfattandet och arbetslivet. Finland betonar kvinnornas roll i förebyggandet av konflikter och i fredsbyggandet.

Se mer på sidorna 42–47.

+

Finland fokuserar på utbildning av kvinnor och flickor

Finland betonar flickornas utbildning och genusmedveten undervisning. Detta har betydande multiplikatoreffekter för familjen och hela samhället. Finland främjar också tillgången till grundläggande utbildning och yrkesutbildning för personer med funktionsnedsättning.

Se mer på sidorna 30–35.

Sexualfostran och trygga förlossningar

Under de senaste åren har Finland fått internationellt beröm för främjandet av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

En förutsättning för en hållbar utveckling är vars och ens grundläggande rätt att som en del av de mänskliga rättigheterna bestämma över sin egen kropp, sin fortplantning och sitt liv. Genom att stärka dessa rättigheter ökar man familjernas och hela samhällets välfärd.

Finland har fått internationellt beröm för främjandet av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Finland har också genom sitt eget exempel visat vad man kan åstadkomma med högklassiga rådgivningstjänster och övergripande sexualfostran.

Under coronapandemin har Finland i främsta ledet stött bland annat inkludering av preventivmedel och säkra förlossningar i det internationella samfundets pandemiåtgärder. Till exempel i Somalia föds barn under tryggare förhållanden tack vare program som Finland stöder.

Finlands viktigaste partner i SRHR-arbetet är FN:s befolkningsfond UNFPA samt internationella och finländska civilsamhällesorganisationer. Finländska civilsamhällesorganisationer som får pro-

gramstöd har bland annat förbättrat tillgången till avgiftsfria menstruations-skydd och ökat informationen om menstruationshälsa i Nepal. Finlands partner International Planned Parenthood Federation IPPF erbjuder högklassiga ungdomsvänliga tjänster inom sexuell och reproduktiv hälsa, särskilt i områden som är svåra att nå i de afrikanska länderna. Trots coronapandemin har IPPF kunnat ge 92,2 miljoner unga sexualfostran av hög kvalitet åren 2019–2021.

Många SRHR-frågor är politiskt kontroversiella i den globala debatten. Koalitionen av de länder som främjar dem har försvagats, även om Förenta staterna har återvänt till gruppen efter presidentbytet. Koalitionens motkraft har blivit den så kallade anti-genderrörelsen som utmanar kvinnors, flickors samt sexuella minoriteters och könsminoriteters rättigheter och som också påverkar Förenta staternas inrikespolitik. Rörelsen motsätter sig bland annat förverkligandet av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt användningen av ordet gender. De stater och andra aktörer som ligger bakom rörelsen skulle vilja inskränka

tjänsterna för sexuell och reproduktiv hälsa till moderskapshälsovårdstjänster endast för gifta kvinnor. Rörelsen motsätter sig också till exempel sexualfostran för unga och deras tillgång till tjänster inom sexuell och reproduktiv hälsa.

Finland stöder å sin sida konkret sexualfostransarbete och försvarar det också i den internationella debatten.

Finland har en synlig internationell roll som förespråkare för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Till sammans med likasinnade länder har Finland lyckats bekämpa försök till försämring av SRHR-arbetet.

För närvarande lever i världen historiens hittills största generation, som nu eller snart kommer att komma in i reproduktiv ålder. Behovet av information om sexualitet, könssjukdomar och förebyggande av oplanerade graviditeter är mycket stort. Tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa som skräddarsytt för unga har stor inverkan på samhället. Med hjälp av tjänsterna kan de unga fortsätta sina studier längre än tidigare, skjuta upp ett eventuellt giftermål och skaffa sig ett yrke som ger ekonomisk trygghet.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Bättre förutsättningar för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning att få sina rättigheter förverkligade

Kvinnor och flickor med funktionsnedsättning i Tadzjikistan har ofta ingen kunskap om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Genom projekt som genomförts av Befolkningsförbundet och dess lokala partner Disabled Women's League Ishtirok har kvinnor och flickor med funktionsnedsättning lärt sig hur man skyddar sig mot utnyttjande och fattar beslut i enlighet med sina egna rättigheter, till exempel i val av partner och familjeplanering.

I Afghanistan har Befolkningsförbundet och dess partner lyckats inkludera kvinnor och flickor med funktionsnedsättning i landets SRHR-strategi. Även genomförandet av strategin har inletts trots att talibanerna kommit till makten.

UNFPA:s resultat 2019–2021

FN:s befolkningsfond UNFPA främjar förverkligandet av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter för alla människor i världen. Under åren 2019–2021 beviljade Finland cirka 86 miljoner euro i basfinansiering åt UNFPA. Detta motsvarade cirka åtta procent av UNFPA:s basfinansiering. Med denna andel var Finland den femte största av basfinansiärerna 2020–2021.

16,9 miljoner

farliga aborter har förebyggts

57,8 miljoner

oplancerade graviditeter har förebyggts

22 miljoner

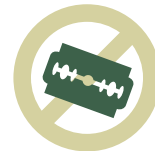
unga har fått tillgång till tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa

160 000

dödsfall bland mödrar har förebyggts

528 000

kvinnor och flickor har fått tillgång till tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa

351 000

flickor har räddats från könsstympning

Finlands breda syn på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter omfattar

- sexualfostran
- ungdomsvänliga hälsovårdstjänster
- preventivmedel
- rådgivningstjänster
- mödraskapshälsa
- rätt till tryggt sex
- möjlighet till trygg abort
- motstånd mot våld mot kvinnor och flickor, såsom könsstympning, barnäktenskap och annan skadlig praxis

Mot könsrelaterat våld

Finland har tillsammans med sina partner ökat stödet för förebyggande av våld och blivit en erkänd förespråkare för rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Finlands arbete mot könsrelaterat våld fokuserar särskilt på bräckliga områden där tillgången till stödtjänster försvåras på grund av kris, konflikt eller en icke-fungerande förvaltning. Till exempel i Myanmar säkerställde UNFPA, som stöds av Finland, under åren 2019–2020 verksamheten vid 62 skyddshem och tillgången till stödtjänster för 231 000 kvinnor och flickor som utsatts för våld. UN Women har gjort det möjligt att fortsätta tjänsterna i Afghanistan och Ukraina, medan arbetet mot våld i de civilsamhällesorganisationer som Finland stöder har koncentrerats till exempel till Kenya, Somalia och Somaliland.

Under coronapandemin framhövdes betydelsen av arbetet mot våld på gräsrot-nivå ytterligare. Civilsamhällesorganisationerna reagerade snabbt mot det ökade våldet i nära relationer, stärkte stödet till hjälpande telefoner och skyddshus samt effektiviserade förebyggandet av våld.

Det har uppskattats att ytterligare två miljoner flickor kan bli föremål för könsstympling under det kommande decenniet i och med coronapandemin. Stympling uttrycker djupt rotade samhälleliga maktstrukturer som upprätthåller ojämställdhet. För att avveckla strukturerna behövs långsiktigt, samhällsbaserat arbete, där män och pojkar spelar en viktig roll.

Med Finlands stöd har bland annat över 60 000 personer, av vilka cirka en tredjedel är män och pojkar, fått information om de skadliga effekterna av könsstympling och över 15 000 kvinnor och flickor har fått tillgång till förebyggande

tjänster samt tjänster för offer för könsstympling⁷. Genom civilsamhällesorganisationernas arbete har övergångsriter som respekterar kvinnors och flickors rättigheter ökat. I Somalia siktar UNFPA:s arbete på att ändra lagar och tankesätt: I Puntland är stympling förbjuden i lag, och religiösa ledare har arbetat för att avskaffa praxisen.

Finland är känt för sitt arbete för personer med funktionsnedsättning

Finland har blivit en globalt betydande främjare av rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Som ordförande för mötet för parterna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2022 stödde Finland organisationerna för personer med funktionsnedsättnings deltagande i beslutsfattandet.

FN:s partnerskapsfond för personer med funktionsnedsättning har med stöd av Finland stärkt verkställandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i utvecklingsländerna till exempel genom att göra sammanlagt 130 lagar och riktlinjer förenliga med konventionen. Organisationerna för personer med funktionsnedsättnings deltagande i utvecklingen av lagstiftningen har ökat betydligt i och med projekten.

Finland har stärkt kompetensen hos organisationerna för personer med funktionsnedsättning i utvecklingsländerna och möjligheterna att främja rättigheterna

i sina egna länder. Med stöd av Finland har International Disability Alliance utbildat sammanlagt 866 funktionsnedsättningsaktivister, av vilka 52 procent var kvinnor. Genom utvecklingssamarbetet mellan finländska civilsamhällesorganisationer, såsom Samverkan inom funktionsnedsättning, Finska Missionssällskapet och Fida, har man främjat delaktigheten och tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning samt teckenspråkets ställning. I 65 procent av projekten som finansieras av Abilis-stiftelsen har nätverken av organisationer för personer med funktionsnedsättning på gräsrotsnivå och organisationernas deltagande i beslutsfattandet stärkts.

NYTT INITIATIV

Generation Equality samlar aktörer som arbetar för jämställdhet

Generation Equality är världens största och viktigaste kampanj för att främja jämställdhet. Finland har deltagit i uppbyggandet av kampanjen sedan 2021. Finland leder aktionsgruppen Teknologi och innovationer för jämställdhet, vars huvudsakliga mål, som föreslagits av Finland, är förebyggande och avlägsnande av könsbundet nätvåld. Finland har också ingått finansiella åtaganden för Generation Equality, vilkas totala värde uppgår till cirka 150 miljoner euro.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning godkändes i Kirgizistan

Organisationen Ravenstvo för kvinnor med funktionsnedsättning uppnådde sitt mål 2019 när Kirgizistan ratificerade FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som förpliktar de undertecknande länderna att trygga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Bakgrunden till framgången var det samarbete mellan finländska och centralasiatiska funktionsnedsättningsaktivister som inleddes redan på 1990-talet, genom vilket man byggde upp ett nätverk av organisationer för kvinnor med funktionsnedsättning på gräsrotsnivå och stärkte deras kompetens bland annat i SRHR-frågor. Samverkan inom funktionsnedsättning, Tröskeln rf och Abilis-stiftelsens långvariga samarbetspartner Ravenstvo ledde det långsiktiga och systematiska påverkansarbetet inom den lokala funktionsnedsättningsrörelsen för att främja tillgängligheten och genomföra konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i landet.

UN Women resultat 2018–2021

FN:s jämställdhetsorganisation UN Women främjar jämställdhet och stärker kvinnors och flickors mänskliga rättigheter och ställning globalt. Under åren 2019–2021 beviljade Finland cirka 48 miljoner euro i basfinansiering åt UN Women. Detta motsvarade cirka tio procent av UN Womens basfinansiering. Med denna andel var Finland störst av basfinansiärerna 2020–2021.

56

länder utvecklade och verkställde nationella jämställdhetsplaner

22

nya länder antog eller stärkte lagstiftningen mot våld mot kvinnor

65

I 65 länder stärktes den jämställdhetsmedvetna budgeteringen

69

I 69 länder förbättrades tillgången till stödtjänster för personer som upplevt könsrelaterat våld. I länderna bor 2,7 miljarder flickor.

39

nationella jämställdhetsmedvetna utvecklingsplaner antagits

20

länder utarbetade den nationella handlingsplanen Kvinnor, fred och säkerhet

44

I 44 länder stärktes lagstiftningen och riktlinjerna för kvinnors ekonomiska egenmakt. I länderna bor 1,6 miljarder kvinnor och flickor.

Över **35 000** kvinnor som vill bli kvinnliga ledare och kandidater i val stärkte sina kampanj- och andra färdigheter

Finlands påverkansarbete har gett resultat

Finland leder EU:s arbete för ändring av könsnormer och -strukturer tillsammans med EU-kommissionen. Som ett resultat av Finlands påverkansarbete blev detta så kallade transformativa perspektiv en central del av EU:s jämställdhetsplan för 2021–2025. Finland är också en föregångare i arbetet på landsnivå. Till exempel i Nepal har man tillsammans med UN Women inlett arbete för att omvandla ojämställda samhällsstrukturer och agerat mot könsrelaterat våld med hjälp av berättande.

Utbildning

Den globala situationen

Man går mer i skola, men man lär sig inte tillräckliga grundläggande färdigheter

I dag går redan 91 procent av barnen i skolåldern i lågstadiet 72 procent av barnen och ungdomarna avslutar den grundläggande utbildningen och ungefär hälften får också utbildning på andra stadiet. **Andelen barn och unga som inte går i skolan ①** har halverats under åren 2000-2020, men de är fortfarande över 244 miljoner. Jämställdheten har stärkts inom utbildningen. Andelen flickor som går i skola har ökat särskilt kraftigt i Central- och Sydasiens länder. Två tredjedelar av världens länder har uppnått jämställdhet när det gäller tillträde till lågstadiet, men endast vartannat land när det gäller högstadiet och vart fjärde land när det gäller gymnasieutbildning.

Funktionshindrade barns rätt till utbildning förverkligas fortfarande dåligt. I de fattigaste länderna har tre barn av tio med funktionsnedsättning inte gått i skola alls och varannan elev avbryter sin skolgång redan i lågstadiet. Utvecklingen av inkluderande utbildning, dvs. **utbildning som är öppen för alla och är jämlik ②**, har tagits med som ett centralt mål i allt fler länders utbildningsreformer. Samtidigt har man också stärkt möjligheterna att lära sig läsa på sitt eget modersmål och delta i förskoleundervisning.

I de fattigaste länderna lär man sig inte tillräckliga grundläggande färdigheter i skolan. I Afrika

söder om Sahara förstår 89 procent av tioåringarna inte eller kan inte läsa en enkel skriven mening. Denna så kallade inlärningsfattigdom går hand i hand med undervisningens kvalitet. **Det behövs fler kunniga och utbildade lärare. ③** I Afrika söder om Sahara har andelen utbildade lärare minskat från 84 procent till 69 procent mellan 2000 och 2019.

Trots utmaningarna med undervisningens kvalitet har andelen läskunniga människor ökat: I södra Asien var endast 59 procent av ungdomarna läskunniga 1990, men andelen hade redan ökat till 90 procent fram till 2020.

Utbildningen ger dock inte nödvändigtvis tillräcklig **yrkeskompetens som behövs i arbetslivet. ④** I låginkomstländer deltar endast drygt en procent av 15-24-åringarna i yrkesutbildning. I Europa är motsvarande andel 18 procent.

Coronapandemin har fördjupat inlärningskrisen och förvärrat ojämlikheten i utbildningen. Under de senaste två åren har 147 miljoner barn gått miste om studier som motsvarar ett helt skolår. Man har uppskattat att 24 miljoner barn kan falla bort från utbildningen. Globalt sett har inlärningsfattigdomen ökat från 57 procent till 70 procent i låg- och medelinkomstländer. Samtidigt har finansieringsunderskottet för utbildningen ökat när de disponibla medlen för de offentliga utgifterna har minskat.

1

Finland försvarar rätten till utbildning

Finland arbetar för en högklassig grundutbildning och utbildning på andra stadiet för alla. Finland stöder projekt som förbättrar möjligheterna till skolgång för flickor och barn med funktionsnedsättning. Finland stöder också utbildning som en del av den humanitära hjälpen.

3

Finland stärker lärarnas kompetens och undervisningens kvalitet

Finland stöder lärarnas utbildning och stärkande av deras yrkesställning. Med Finlands stöd stärks skolornas och undervisningsmyndigheternas kapacitet att ordna högklassig grundutbildning och utbildning på andra stadiet samt yrkesutbildning.

2

Finland förbättrar skolsystemens inklusivitet

Finland stärker skolsystemen i utvecklingsländerna genom att stödja partnerländernas utbildningsprogram i koordination med andra länder. Finland stöder förskoleundervisning och undervisning på modersmålet, ett inkluderande skolsystem och strukturella reformer som stärker jämställdheten.

4

Finland stöder möjligheterna till yrkesutbildning

Finland stöder tillgången till yrkesutbildning för personer med funktionsnedsättning, särskilt kvinnor och flickor. Finland stöder stärkandet av livsfärdigheterna hos de mest utsatta ungdomarna samt läskunnigheten hos unga och vuxna.

Kompetenta lärare och fungerande skolsystem

Finland är med och löser inlärningskrisen.
Lärarna spelar en nyckelroll – med stöd
av Finland har deras kompetens stärkts.

Finland deltar aktivt i internationellt samarbete för att lösa inlärningskrisen och stöder partnerländerna i de strukturella reformerna inom utbildningssektorn. Ett långsiktigt stärkande av skolsystemen har ökat deltagandet i utbildning på grund- och andra stadiet och andelen elever som avslutat sin skolgång i Finlands partnerländer.

I Etiopien har man skapat kvalitetsstandarder för skolorna och varje skola har en egen skolspecifik utvecklingsplan för att förbättra undervisningens kvalitet och inlärningsmiljöerna. I Moçambique har allt fler barn möjlighet att lära sig läsa på sitt eget modersmål. I Palestina är den offentliga förskoleundervisningen i och med reformen av utbildningssystemet tillgänglig för allt fler barn, det finns en större efterfrågan på yrkesutbildning och utbildningen motsvarar bättre arbetslivets behov. I Nepal har man utvecklat ett nationellt utvärderingssystem för lärande och stött reformen av läroplanen.

Att utveckla lärarnas kompetens och motivation är den viktigaste enskilda faktorn som påverkar inlärningsresultaten. I de utbildningsreformer som Finland stöder i Afghanistan, Etiopien, Moçambique, Myanmar, Nepal, Palestina och Ukraina har man bland annat stärkt lärarnas ställning, ökat antalet kvinnliga lärare och rektorer samt utvecklat fortbildningen och stödet för lärare.

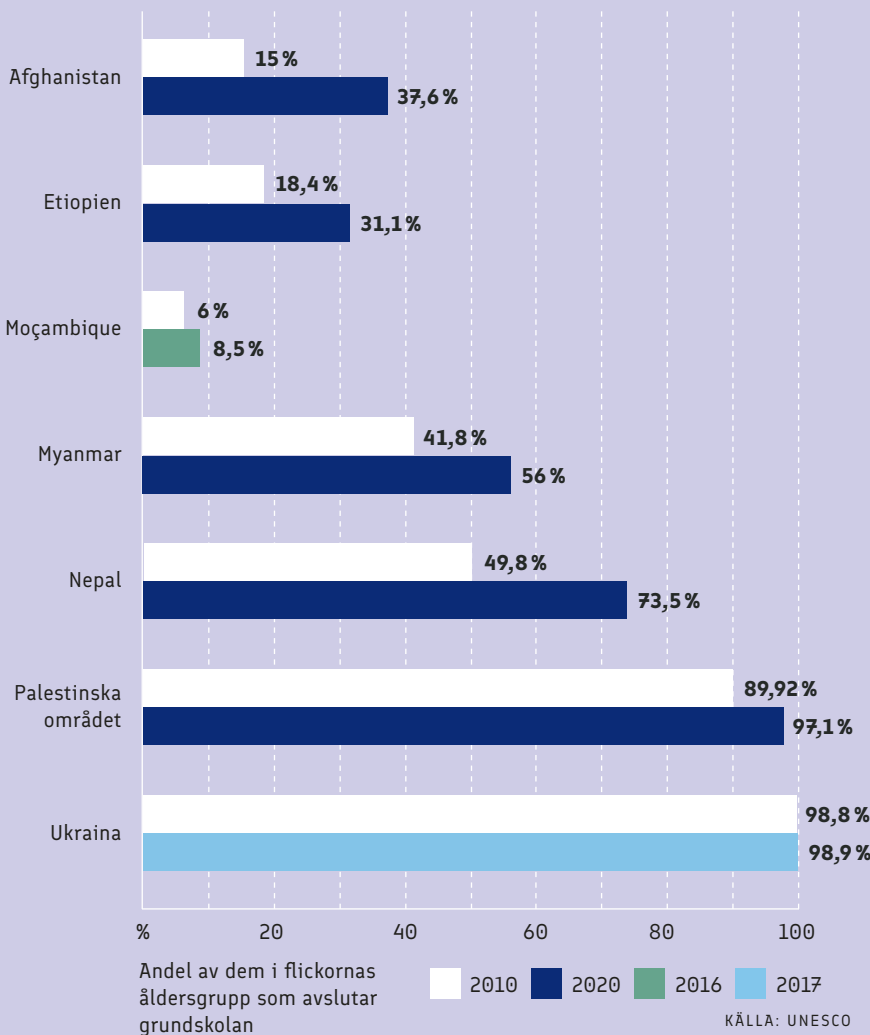
Med finländskt stöd har strukturerna för lärarutbildningen inom den grundläggande utbildningen och andra stadiet förbättrats i Moçambique och Myanmar, liksom innehållet i och täckningen av läroplanerna för lärarutbildningen. Med stöd av de finländska högskolorna har lärarutbildarnas pedagogiska kompetens samt utbildningens forskningsbaserade och praktiska inriktning stärkts.

Kvaliteten på lärarutbildningen förbättras också med stöd från den privata sektorn. Finnfunds investering i den sydafrikanska skolkedjan Sparks har stärkt lärarnas pedagogiska kompetens och undervisningsmetoder i 20 skolor.

Under 2019–2021 skickades 92 finländska lärare via Kyrkans Utlandshjälpsprogram Lärare utan gränser till Bangladesh, Kambodja, Kenya, Myanmar, Palestina, Somalia och Uganda för att arbeta som mentorer för sina kollegor. I de finländska civilsamhällesorganisationernas program har man förbättrat inlärningsförhållandena samt stärkt lärarnas och rektorernas kompetens för att skolorna ska tillägna sig mer elevorienterad praxis. Genom organisationernas arbete har man bland annat stött inkluderande undervisning samt fostran i sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, hälsokunskap, företagande och mänskliga rättigheter.

Coronapandemin stängde skolorna och därför har det också varit nödvändigt att anpassa Finlands samarbete genom att stärka lärarnas färdigheter i distansundervisning och teknologi. Digitalt lärande har öppnat nya möjligheter bland annat för att utveckla lärarutbildningen och utvidga dess omfattning, när lärarna också kan nås via distansförbindelse.

FLICKOR SLUTFÖR ALLT OFTARE GRUNDSKOLAN I FINLANDS PARTNERLÄNDER⁸

Utbildningsmålet för hållbar utveckling är att alla flickor och pojkar före 2030 ska genomföra en avgiftsfri, jämlik och högklassig grundläggande utbildning och utbildning på andra stadiet. Antalet personer som avslutat skolestadiet indikerar såväl tillgängligheten som deltagandet och kvaliteten. Finland följer särskilt upp andelen flickor som gått ut låg- och högstadiet inom den grundläggande utbildningen.

Inkluderande utbildning

Med inklusiv utbildning avses ett skolsystem som är öppet för alla och som är jämlikt. Barn och unga med funktionsnedsättning diskrimineras inte och alla har rätt att gå i närskola. De inklusiva skolorna är tillgängliga och säkra. Hindren för deltagande har undanröjts och allas lärande stöds.

Finlands stöd har stärkt lärarnas kompetens

- I finländska civilsamhällesorganisationers och högskolors projekt åren 2019–2021 har **25 400** lärare utbildats, varav hälften var kvinnor⁹.
- Åren 2019–2021 har **160 800** lärare eller rektorer fått fortbildning med bilateralt stöd och multilateral specialfinansiering från Finland¹⁰.
- Med stöd från fonderna Global Partnership for Education och Education Cannot Wait fick **920 000** lärare stöd och utbildning för att ordna distansundervisning 2020–2021
- Med stöd från Världsbanken åren 2018–2020 har **6,25 miljoner** lärare anstälts eller utbildats, varav över hälften var kvinnor. Finland stöder Världsbanken i utvecklingen av lärarnas fortbildningsmaterial.

Finlands stöd har förbättrat utbildningens kvalitet och stärkt skolsystemen:

- Finland har stött reformen av skolsystemen i **28** partnerländer¹¹
- De av Finland understödda sektorprogrammen för undervisning har stärkt utvecklingsarbetet i **120 700** skolor för att förbättra undervisningens kvalitet¹²
- I de civilsamhällesorganisationernas och den privata sektorns projekt har kapaciteten stärkts i **1 600** skolor och läroanstalter¹³
- Med stöd av Finland har kvaliteten på lärarutbildningen förbättrats vid **140** lärarutbildningsinstitutioner och högskolor¹⁴.

Utbildning för de mest utsatta

Med stöd av Finland går allt fler flickor och personer med funktionsnedsättning i skolan. Finland har också förbättrat skolornas sanitet, skolbespisning och undervisning i krissituationer.

Aven om allt fler barn går i skolan är det nödvändigt att stärka tillgången till högklassig utbildning särskilt för flickor och barn med funktionsnedsättning. Andelen flickor som går i skola är fortfarande mindre än andelen pojkar, och endast en liten del av personerna med funktionsnedsättning får utbildning.

Med stöd från Finland har flickornas möjligheter att delta i utbildning på andra stadiet förbättrats.

Till exempel i Nepal har man byggt och renoverat toaletter och vattenpunkter i skolorna samt startat flickklubbar som stöder skolgången. Flickorna har också fått lära sig att tillverka mensskydd så att skolgången inte avbryts på grund av menstruation.

Med finländskt stöd har skolsystemens inkluderande karaktär stärkts och hindren att delta för barn med funktionsnedsättning har undanröjts. I projekten har man utbildat ansvarspersoner såsom föräldrar, lärare och rektorer. På så sätt har man stärkt positiva attityder till inklusion och skolornas beredskap att ta emot olika slags elever. I Etiopien har 625 skolor utvidgats till resurscenter för inkluderande undervisning, och antalet barn med funktionsnedsättning har ökat i de skolor som omfattas av centren.

Finland har också stött utvecklingen av skolbespisningen. Skolbespisningen stöder inlärningen och fungerar särskilt för de fattigaste familjerna som ett viktigt

incitament att skicka barnet till skolan.

I flera av Finlands partnerländer har plötsliga kriser och långvariga konflikt- och krissituationer påverkat skolgången. De undervisningsprojekt som Finland stödde i konflikt- och krissituationer 2019–2021 nådde nästan 1,1 miljoner barn och unga, varav 48 procent var flickor¹⁵.

I Myanmar riktas stödet till etniska områden för att stärka rätten för barn och ungdomar från etniska minoriteter att gå i skola på sitt eget modersmål. I Libanon har man stött möjligheterna till lärande för Syriens flyktingbarn och -ungdomar som står utanför skolsystemet. Dessutom har man stött libanesiska barn i utsatt ställning och barn som hoppat av skolan att få tillgång till utbildning. I Sydsudan, Uganda och Etiopien har finländska organisationer stött flyktingarnas yrkesutbildning och vuxenutbildning. I Palestina utfördes bland annat med stöd av Finland och andra finansierare restaureringsarbeten i 30 skolor som skadades i Gazakriget 2021.

Utbildning är en mänsklig rättighet. Finland bidrar som en del av det internationella samfundet till att rätten till utbildning förverkligas på ett jämlikt sätt för alla. Finland har tagit ställning till skyddet av undervisningen i konflikt- och krissituationer samt till exempel till flickors rätt att gå i skola i Afghanistan.

När coronapandemin stängde skolorna erbjöd de globala utbildningsfonderna

Education Cannot Wait och Global Partnership for Education, som Finland stödde, stöd för att ordna distansundervisning och öppna skolorna igen på ett säkert sätt i 74 länder. Tillgängliga siffror från några länder visar att elevantalet har minskat efter pandemin. Inom utvecklingsarbetet arbetar man nu för att förändringen inte ska bli bestående.

Pandemin har visat att det är nödvändigt att stärka skolsystemens kriställighet. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att till exempel den läskunnighet som man lärt sig i skolan är ett utvecklingsresultat som bevaras även om förhållandena förändras.

NYTT INITIATIV

Finländsk expertis stöder lösningar på inlärningskrisen

Kompetenscentret för utvecklingsarbete inom undervisningssektorn FinCEED, som inledde sin verksamhet vid Utbildningsstyrelsen 2021, stärker den finländska expertisen inom utbildning och utveckling. Centret utbildar och rekryterar till uppgifter inom undervisningssektorn bland annat i partnerländer. Centrets verksamhet ökar Finlands genomslagskraft och synlighet när det gäller att lösa globala utmaningar inom utbildningen samt stärker samarbetet mellan aktörerna inom branschen.

MED FINLANDS STÖD HAR TILLGÅNGEN TILL HÖGKLASSIG UTBILDNING FÖRBÄTTRATS, SÄRSKILT FÖR FLICKOR OCH PERSONER I DEN SVAGASTE STÄLLNINGEN

SAMARBETE MED ICKE-STATLIGA ORGANISATIONER 2019–2021:

Utbildning i yrkes- och livsfärdigheter för

6 000

personer med funktionsnedsättning, varav 56 procent var kvinnor och flickor.¹⁶

Förskoleundervisning och grundläggande utbildning för

780 000

barn och unga, av dem 1 800 barn med funktionsnedsättning och 48 procent flickor.¹⁷

Undervisning i yrkesfärdigheter, läskunnighet, företagarfärdigheter och livsfärdigheter för

135 000

unga och vuxna, varav 58 procent var kvinnor och flickor.¹⁸

FINNFUNDS INVESTERING

Skolkedjan Sparks

12 000

elever fick stöd i årskurserna 1–9 i Sydafrika. 56 procent av dem är flickor.

DE SEKTORPROGRAM SOM FINLAND STÖDDE OCH DET BILATERALA STÖDET NÄDDE

före coronaepidemin cirka

63 miljoner

förskoleelever, grundskoleelever och elever på andra stadiet, av vilka över 600 000 var barn och unga med funktionsnedsättning.¹⁹

CORONASTÖD FÖR FONDERNA GLOBAL PARTNERSHIP FOR EDUCATION OCH EDUCATION CANNOT WAIT 2020

100 miljoner

elever kunde fortsätta sina studier under pandemin. 48 procent av dem var flickor.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Läsfärdigheten stärks på det egna modersmålet

Allt fler barn får undervisning på sitt eget modersmål. År 2019 kom 1 017 nya skolor i Moçambique att omfattas av tvåspråkig undervisning med hjälp av det sektorprogram som Finland stödde. Nu ordnas tvåspråkig undervisning i nästan 3 000 skolor för cirka 500 000 elever i årskurs 1–7.

Även finländska organisationers projekt stöder undervisning på modersmålet för barn som hör till etniska och språkliga minoriteter. I Wycliffe Bibelöversättares projekt utvecklade man material på modersmålet på språken pokomo, orma, digo och duruma i Kenya. I projektet utbildades 42 lärare för att undervisa i dessa språk, och cirka 3 400 barn fick möjlighet att få undervisning på sitt eget modersmål.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Finlands påverkansarbete har stärkt den inkluderande utbildningen i Världsbankens undervisningsprogram

Finland och dess utskickade experter har redan länge arbetat på Världsbanken för att främja inkluderande utbildning. År 2018 förband sig Världsbanken vid det internationella toppmötet för personer med funktionsnedsättning att alla dess undervisningsprogram beaktar personer med funktionsnedsättning före 2025. Inkluderande utbildning har blivit en central del av Världsbankens utbildningspolitiska utbud för att svara på inlärningskrisen.

Utbildningssektorprogrammen påverkar jämlik utbildning

Ställningen i donorgruppen för Nepals utbildningssektorprogram ger Finland direkt kontakt med landets undervisningsministerium. Målet för Finlands påverkansarbete är att förbättra flickornas skolgångsmöjligheter och öka antalet kvinnliga lärare. Trots att strukturerna förändras långsamt har antalet kvinnliga lärare inom utbildningen på andra stadiet ökat med nästan 24 procent under de senaste fem åren.

Ekonomi och arbete

Den globala situationen

Hållbar affärsverksamhet och innovationer ger fart åt utvecklingen

Ekonomierna i utvecklingsländerna växte kraftigt i slutet av det senaste decenniet, men coronapandemin orsakade en betydande nedgång i synnerhet i de minst utvecklade länderna. Även om ekonomierna förutspås återgå till tillväxt ganska snart, har pandemin fördjupat arbetslösheten, fattigdomen och ojämlikheten i utvecklingsländerna.

I utvecklingsländerna finns ett enormt behov av människovärdiga arbetsplatser och utkomst. Till exempel i Afrika ökar befolkningen i arbetsför ålder med cirka 20 miljoner per år, och det är en stor utmaning att få en tillräcklig utkomst. Det uppstår inte tillräckligt med nya arbetstillfällen och det finns över huvud taget brister i kvaliteten på arbetsplatserna.

Pandemin har prövat förverkligandet av i synnerhet kvinnornas, de ungas och de allra fattigaste personernas rätt till människovärdigt arbete och försörjning. ❶ Kvinnor, ungdomar och till exempel migranter sysselsätts ofta inom den inofficiella sektorn och i branscher som särskilt har drabbats av den ekonomiska krisen till följd av pandemin. Det uppskattas att det fortfarande finns 13 miljoner färre kvinnor på arbetsmarknaden i utvecklingsländerna än före pandemin. De ungas möjligheter att utbilda sig och få arbete har försvårats ytterligare.

Pandemin har prövat ekonomiernas bärkraft och hållbarhet, den internationella handeln, den offentliga ekonomins hållbarhet samt den privata sektorn i utvecklingsländerna. Återhämtningen förutsätter långsiktiga satsningar på industrialisering, diversifiering av ekonomin samt stärkande av den privata sektorns ansvarsfullhet och innovationsverksamhet. ❷ Återhämtningsåtgärderna fokuserar också på frågor om digital, grön och rättvis övergång.

Det internationella samfundet, regionala aktörer och regeringar ❸ spelar tillsammans med den privata sektorn en nyckelroll när strukturella förändringar i ekonomierna förs framåt. De främjar ansvarsfull affärsverksamhet, regional integration samt handel och innovationer i enlighet med hållbar utveckling.

Allt fler konsumenter, finansiärer och affärspartner kräver att företagen agerar i enlighet med mänskliga rättigheter, miljöansvar ❹ och god förvaltning i hela världen. Staternas engagemang för FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter har varit ojämnt globalt. Av utvecklingsländerna har emellertid Thailand, Kenya, Uganda och Pakistan under uppföljningsperioden offentliggjort sina handlingsplaner för att främja dessa principer.

1

Finland stöder ett människovärdigt arbete

Finland stärker möjligheterna till människovärdigt arbete, näring och utkomst för de mest utsatta människorna. Med stödet ökar man arbetstagarnas kunskap om arbetslivsrättigheter, förbättrar arbetsplatsernas kvalitet samt skapar arbete och utkomst.

3

Finland påverkar det internationella samfundets riktlinjer

Finland driver en konsekvent global handels-, investerings- och skattepolitik, främjar förverkligandet av normerna för internationell ansvarsfull företagsverksamhet samt stöder multilaterala aktörer som skapar innovationer som särskilt gynnar kvinnor och unga.

2

Finland främjar företagens ansvarsfullhet och innovationsverksamhet

Finland stöder tillgången till stöd- och finansieringstjänster för affärsverksamhet för mikroföretag samt små och medelstora företag i utvecklingsländerna, erbjuder företagen utbildning i samhällsansvar samt främjar utvecklingsländernas beredskap att skapa innovationer också tillsammans med finländska aktörer.

4

Finland förbättrar affärsverksamhetsmiljön i utvecklingsländerna

Finland förbättrar företagets verksamhetsmiljö, stöder ekonomisk integration, stärker regeringarna i utvecklingsländerna att agera i enlighet med reglerna för internationell handel samt främjar ny know-how, teknologi och innovationer i enlighet med hållbar utveckling.

Företag och arbetsplatser i utvecklingsländer

Affärsverksamhet och människovärdiga arbetsplatser som uppkommit med Finlands stöd skapar en hållbar ekonomisk utveckling och stabila samhällen.

Den privata sektorn i utvecklingsländerna spelar en nyckelroll i skapandet av nya arbetsplatser, näringar och utkomst samt i utvecklingen av produkter och tjänster som riktar sig till fattiga människors behov. En stark, ansvarsfull och innovativ privat sektor stöder en hållbar ekonomisk utveckling och stabilitet i samhället.

Med Finlands stöd har man skapat arbetsplatser inom den privata sektorn särskilt för kvinnor och unga samt förbättrat arbetsplatsernas kvalitet så att de är människovärdiga och mer produktiva än tidigare. Genom stöd till det civila samhället har man till exempel stärkt kvinnors arbetslivsrättigheter och ledarskap på arbetsplatserna, främjat arbetshälsan och arbets säkerheten, säkerställt moderskapsledigheter samt förebyggt våld och trakasserier på arbetsplatserna. Dessa resultat har för sin del bidragit till att minska hindren för kvinnors sysselsättning i utvecklingsländerna.

Finland har stött den privata sektorns verksamhetsmiljö i utvecklingsländerna samt utvidgat och stärkt servicen till den

privata sektorn. Kvinnornas roll i ekonomin har främjats bland annat genom att stödja mikroföretag samt små och medelstora företag som ägs av kvinnor så att de får tillgång till stödtjänster för affärsverksamheten, såsom finansiering, utbildning och nätverk. Dessutom har man genom Finnfunds verksamhet och finansinvesteringar strävat efter att rikta investeringar särskilt till företag som ägs eller leds av kvinnor.

Stödformer inom den privata sektorn som finansieras genom utvecklingssamarbete har producerat innovationer, ny know-how, arbetsplatser och investeringar i utvecklingsländer. Innovations-samarbete och affärspartnerskap mellan utvecklingsländer och finländska aktörer har spelat en viktig roll. Investeringarna i hållbar utveckling i utvecklingsländerna har ökat avsevärt genom finansinvesteringar. Vid sidan av Finlands finansiering har man fått extern finansiering för alla dessa.

Finland har också bidragit till den regionala ekonomiska integrationen. Till exempel har Trademark East Africa gjort de regionala handelsförbindelserna i Öst-

afrika smidigare, vilket har minskat handelskostnaderna. De multilaterala handels- och utvecklingsorganisationer som Finland finansierar har stärkt såväl den nationella som den globala affärsverksamhetsmiljön i utvecklingsländerna, det handelspolitiska kunnandet och en hållbar industriell utveckling. Under åren 2019–2021 uppkom som ett resultat av stödet till FN:s industrialiseringsorganisation UNIDO 121 lagförslag eller politiska förslag som förbättrar affärsmiljön eller den ekonomiska integrationen²⁰.

Finlands åtgärder för att stärka ekonomin, skapa arbetsplatser och förbättra utkomsten i utvecklingsländerna evaluerades 2021. I den oberoende utvärderingen konstaterades att verksamheten i regel har varit ändamålsenlig och haft goda resultat. Som utvecklingsområden identifierades bland annat ledningen av helheten, fyllandet av luckorna i företagsstöden och mer kontrollerat stöd till partnerländer som övergår till kommersiellt samarbete. Utrikesministeriet har vidtagit åtgärder bland annat för att utarbeta riktlinjer för den privata sektorn och för att förbättra samarbetet.

ARBETSPLATSER MED FINLANDS STÖD²¹

Antalet heltidsarbetsplatser (eller motsvarande arbetsplatser) som stötts eller skapats.

1 020 600

Multilateralt samarbete²²

847 300

Utvecklingsbanker²³

4 900

Bilateralt samarbete²⁴

425 000
kvinnor 36 %

Finansieringsinstrument
inom den privata sektorn²⁵

84 800

Civilsamhällesorganisationernas
utvecklingsamarbete²⁶

KÄLLA: UM

FÖRETAGSVERSAMHET MED STÖD FRÅN FINLAND

Antalet mikroföretag och små och medelstora företag i utvecklingsländer som utnyttjar tjänster för att utveckla affärsverksamhet, även stöd tjänster för innovationsverksamhet, och ansvarsfull affärspraxis samt finansiering som stöder förbättring eller tillväxt av affärsverksamheten.

2 300 900

Multilateralt samarbete²⁷

2 603 900

Utvecklingsbanker²⁸

1 400
kvinnor 43 %

Bilateralt samarbete²⁹

350

Finansieringsinstrument
inom den privata sektorn³⁰

17 000
kvinnor 55 %

Civilsamhällesorganisationernas
utvecklingsamarbete³¹

KÄLLA: UM

EXEMPEL PÅ RESULTAT

ITC stärkte företagsverksamheten bland kvinnor och unga

Det internationella handelscentret ITC som stöds av Finland hjälpte mikroföretag samt små och medelstora företag att skapa och bevara över 56 000 arbetsplatser åren 2019–2021. ITC stöder i synnerhet företagsverksamhet för kvinnor och unga genom att erbjuda utbildning, utveckla värdekedjor och nätverk samt stärka export- och investeringsstöddorganisationernas verksamhet. År 2019 uppskattade ITC att värdet på företagets export och investeringar ökade 11-faldigt med hjälp av dess finansiering.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Ansvarsfull fiskodling och bra arbetsplatser i Zambia

Yalelo i Zambia är en föregångare inom ansvarsfull fiskodling och en av de största fiskodlarna i Afrika. Med hjälp av den finländska utvecklingsfinansiären Finnfund har bolaget kunnat utvidga och utveckla sin verksamhet. Företaget sysselsätter idag över tusen personer på olika håll i Zambia. Bolaget har också förbundit sig att förbättra kvaliteten på arbetsplatserna: Med stöd av Finnfund och med hjälp av det finländska företaget WorkAheads teknologi har bolaget till exempel genomfört enkäter med vilka arbetstagarna har kunnat ge anonym respons och berätta om sina utvecklingsidéer. Samtidigt har man samlat in viktig information om arbetsplatsernas betydelse för arbetstagarnas och deras familjers levnadsstandard.

Innovationer och digitalisering

De digitala lösningar som Finland stöder främjar hållbar utveckling och digital jämlikhet.

Finland har stött utvecklingsländernas egen innovationsverksamhet, vilket har främjat stärkandet och diversifieringen av den ekonomiska basen samt skapandet av nya lösningar som stöder hållbar utveckling.

Finlands bilaterala och regionala innovationsprogram har stärkt innovations- och startup-ekosystemen i partnerländerna. I de projekt som finansierades av Finland uppstod 57 forsknings-, teknologi- och innovationspartnerskap i utvecklingsländerna³². Till exempel har utrikesministeriets och Business Finlands gemensamma program Developing Markets Platform och dess föregångare BEAM främjat uppkomsten av sådana partnerskap.

Finlands stöd har hjälpt multilaterala samarbetspartner att utveckla och förnya sin egen verksamhet. Finland har aktivt stött UNICEF:s och UNFPA:s innovationsarbete, genom vilket digitala tjänster i anslutning till utbildning samt sexuell och reproduktiv hälsa har uppkommit. UNICEF utvidgar som bäst sitt innova-

tionsprogram som främjar barnens rättigheter och har grundat två nya innovationscentrum i Finland som fokuserar på finansiering och lärande. Finlands investering i fonden Ventures, som lyder under den asiatiska utvecklingsbanken, hjälper till att etablera innovativa klimatteknologiska och digitala lösningar som främjar kvinnors ekonomiska deltagande i Sydost- och Sydasiens.

Finland har främjat digital jämlikhet och jämställdhet i globala förhandlingar. Finland har beviljats en synlig ledarroll i verksamhetskoalitionen för teknologi och innovationer inom den globala kampanjen Generation Equality som främjar kvinnors och flickors rättigheter.

Stödet för en hållbar digital övergång syns allt mer inte bara i Finlands utan också i EU:s samarbete med Afrika och andra utvecklingsområden. Finland har påverkat EU:s prioriteringar och utvecklingen av verksamhetssätten och deltar via den nya D4D Hub-plattformen i beredningen av EU-initiativ i Afrika, Asien och Latinamerika.

NYTT INITIATIV

FN:s innovationscentrum i huvudstadsregionen

Finlands mål är att stärka sin ställning som ett internationellt attraktivt centrum för innovationsverksamhet samt främja den finländska kompetensen i FN-arbetet. År 2020 inledde UN Global Pulse Finland, som har en central roll i förnyelsen av FN:s innovationsverksamhet, sin verksamhet i Finland. UN Global Pulse siktar på att utnyttja massdata, artificiell intelligens och prognostisering för en hållbar utveckling. År 2022 inleder också UNICEF:s globala center för innovativt lärande och finansiering sin verksamhet i Finland. Arbetet vid programbyrån S3i för effektiv investering vid FN:s kontor för projektjänster UNOPS inleddes i Helsingfors 2020 (läs mer under punkten "Riskhantering").

Ansvarsutbildning för företag

FN-principerna för mänskliga rättigheter har blivit en starkare del av samarbetet inom den privata sektorn i Finland.

Företagen har en viktig roll i främjandet av FN:s mål för hållbar utveckling. För att uppnå målen är det viktigt att företagen också förebygger och ingriper i de negativa konsekvenser för de mänskliga rättigheterna som eventuellt uppstår i deras verksamhet och värdekedjor.

Finland har främjat inkluderingen av FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter i finansieringen av finländska investeringar inom den privata sektorn i utvecklingsländerna. År 2019 införde Finnfund riktlinjer för mänskliga rättigheter som styr dess arbete med att identifiera och hantera

risker i anslutning till mänskliga rättigheter.

Med Finlands stöd utbildades över 9 000 företag om människovärdigt arbete och ansvarsfull affärsverksamhet 2019–2021³³. Utbildning erbjöds bland annat av icke-statliga organisationer, Finnpartnership och bilaterala projekt i Zambia och Tanzania.

Nya lösningar som stöd för utvecklingen

Södra Afrikas innovationsstödsprogram (SAIS2), som stöds av Finland, har främjat det regionala innovationssamarbetet inom Södra Afrikas utvecklingsgemenskap SADC. Programmet har omfattat cirka hundra organisationer för innovationsstöd från och utanför SADC, vars gemensamma projekt har koncentrerats till fem partnerländer; Botswana, Sydafrika, Namibia, Tanzania och Zambia.

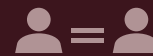
Genom programmet har man

- skapat eller stött över 1 400 arbetsplatser
- producerat tjänster för utveckling av affärsverksamhet för över 3 300 tillväxtföretag eller företagare
- skapat 22 nya FUI-partnerskap mellan företag och utbildnings-/forskningsinstitutioner.
- skapat ett nätverk av innovationshubbar inom SADC; nätverket startades i september 2021 som en självständig aktör under namnet Southern Africa Innovation Collective. Det har nu 23 medlemmar i sju länder.
- främjat partnerskap mellan tillväxtföretag och innovationshubbar i Finland och Södra Afrika genom projekt, utbildningar och besök.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Civilsamhällesorganisationerna främjade ansvarsfull företagsverksamhet

Finländska och internationella civilsamhällesorganisationer är viktiga partner när det gäller att främja ansvarsfull företagsverksamhet. Till exempel förde organisationen Finnwatch en dialog med 15 företag om människorättsproblem som förekom i leveranskedjorna i Thailand. Projektet hade en positiv inverkan på ansvarspraxis i både europeiska och thailändska företag. Civilsamhällesorganisationernas människorättsstiftelse KIOS stöder företagsansvarsprojekt som syftar till att förebygga företagsverksamhetens negativa konsekvenser för miljön och de mänskliga rättigheterna i Uganda och Kenya. År 2020 hjälpte en av KIOS stödd organisation i Kenya till att vinna en rättegång där ett förorenande företag bland annat hade orsakat allvarliga hälsohot mot ett närliggande samfund.

Jämställdhetsmål för finansiering i låne- och investeringsform

Enligt den utvecklingspolitiska investeringsplanen ska jämställdhetsmål kopplas till utvecklingspolitisk finansiering i form av lån och investeringar. Som ett resultat av Finlands påverkansarbete har Ventures-fonden, som lyder under Asiens utvecklingsbank ADB, förbundit sig till att 75 procent av dess investeringar i företag som utvecklar klimat- och miljöteknologi främjar jämställdhetsmålen. År 2021 gjorde fonden sju placeringar och deras mål överskreds rejält.

Demokrati och fred

Den globala situationen

Coronapandemin har försämrat demokratis tillstånd ytterligare

En fungerande demokrati och rättsstat är en förutsättning för en hållbar utveckling. I demokratier är medborgarnas deltagande i det samhälleliga beslutsfattandet tryggt, den ekonomiska utvecklingen stabil och miljöskyddet bredare.

En fungerande demokrati och rättsstat är en förutsättning för en hållbar utveckling. I demokratier är medborgarnas deltagande i det samhälleliga beslutsfattandet tryggt, den ekonomiska utvecklingen stabil och miljöskyddet bredare.

Medborgarna runt om i världen behöver möjlighet att delta och få sin röst hörd. Detta har nyligen återspeglats i de stora demonstrationer för demokrati som har ägt rum i auktoritära länder som Vitryssland, Myanmar och Kuba.

Trots demonstrationerna har den globala demokratiutvecklingen redan länge varit nedåtgående och coronapandemin har försämrat situationen ytterligare. Senast demokratis indikatorer visade lika svaga siffror var 1989. Bara trettio procent av världens befolkning lever i ett demokratiskt land.

Även det civilsamhällets **1** handlingsutrymme har minskat. Nästan två miljarder människor bor i ett land där det civila samhället inte kan fungera fritt.

Det positiva är att kvinnornas politiska deltagande har ökat. Kvinnornas andel av världens riksdagsledamöter fördubblades från 11 procent till 22 procent 1995–2015. I början av 2022 hade siffran stigit till 26 procent.

Utvecklingsländerna har inte tillräckliga resurser för att minska ojämlikheter och utveckla offentliga tjänster och infrastruktur. Deras skattesystem är ofta svaga och majoriteten av arbetskraften och företagen verkar i en inofficiell ekonomi. I låginkomstländer utgör **skatterna 2** bara 13 procent av bruttonationalinkomsten, medan de i höginkomstländer utgör över 23 procent.

År 2021 pågick krig eller väpnade konflikter i 46 länder. I dem dödades omkring 150 000 människor, vilket är 13 procent mer än året innan. **Dagens konflikter 3** är komplexa och mångdimensionella. Antalet konflikter mellan icke-statliga aktörer har mer än fördubblats sedan 2010.

Nästan alla av Finlands centrala samarbetsländer är så kallade bräckliga stater och regioner. Dessa omfattar Etiopien, Somalia, Moçambique, Syrien, Irak, Palestina, Myanmar och Afghanistan. Finlands långvariga partnerland Nepal flyttades bort från kategorin för de allra bräckligaste länderna 2020.

1

Finland stöder det civila samhället

Finland stöder kvinnors och de mest utsatta personernas deltagande i beslutsfattandet samt främjar yttrande-, mötes- och organisationsfriheten. Finland stärker de självständiga medierna och skyddet av människorättsförsvarare.

2

Finland förbättrar de offentliga tjänsterna

Finland stöder en rättvis och effektiv beskattning som finansierar offentliga tjänster. Finland förbättrar partnerländernas förmåga att samla in egen offentlig finansiering.

3

Finland stärker fredsprocesserna

Finland stöder säkerheten och välmåendet bland civila som bor i länder som återhämtar sig från en konflikt samt förbättrar möjligheterna att påverka i frågor som gäller fred och säkerhet bland kvinnor, unga och personer med funktionsnedsättning. Finlands arbete främjar demokrati och rättsstatsprincipen.

Demokrati och rättsstatsutveckling

Finland stärker mångstämmigheten i samhällena:
Med Finlands stöd har kvinnorna och det civila samhället
deltagit allt mer i det samhälleliga beslutsfattandet.

Finland främjar på bred front förverkligandet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsprincipen som en väsentlig del av utrikespolitiken. Arbetet för dessa teman utförs nationellt, på EU-nivå och internationellt.

I Finlands demokratiarbete har man under de senaste åren betonat kvinnors politiska deltagande samt tryggheten av det civila samhällets arbete och verksamhetsförutsättningar. Genom FN:s jämställdhetsorganisation UN Women har man 2019–2021 stött nästan 24 500 kvinnliga ledare och kandidaters deltagande i det politiska livet.³⁴ I Tanzania har kvinnliga parlamentarer tack vare samarbetet mellan Finland och UN Women vågat ta upp viktiga frågor om jämställdhet i parlamentet.

Med stöd till civilsamhällsarbetet har Finland inte bara stärkt människors möjligheter att delta, utan även Finlands övriga mål, såsom främjandet av jämställdhet och jämlikhet. Många finländska civilsamhällsorganisationer gör ett betydande arbete för att försvara de mänskliga rättigheterna, medborgarsamhällets utrymme och yttrandefriheten. Finland betonar särskilt flerstämigheten hos civilsamhällets organisationerna.

Till exempel stöddes 159 organisationer för personer med funktionsnedsätt-

ning i utvecklingsländerna 2021 via organisationen Samverkan inom funktionsnedsättning, som representerar åtta finländska funktionsnedsättningsorganisationer och stiftelsen Abilis som grundats av personer med funktionsnedsättning. Av dessa var fjorton egna organisationer för kvinnor med funktionsnedsättning och organisationer som främjar jämställdheten för kvinnor/flickor. Med stödet har man främjat funktionsnedsättningsaktivisternas arbete i utvecklingsländerna och deras möjligheter att kräva sina rättigheter. Det politiska deltagandet bland personer med funktionsnedsättning är centralt för att uppnå jämlikhet.

Finland stöder demokratiutvecklingen även genom andra internationella aktörer, såsom Internationella institutet för demokrati och fria val (International IDEA). I Myanmar har Finland tillsammans med International IDEA stärkt olika partiers och organisationers sakkunskap om sambanden mellan grundlagen, fred och maktfördelning. Denna kompetens behövs när makten i sinom tid övergår till den civila förvaltningen.

De senaste åren har stärkandet av rättssystemen och stödet för fria medier fått en mindre roll i Finlands demokratiarbete som helhet. Finland har dock arbetat långsiktigt bland annat i Kirgizistan

och Tadzjikistan, där länderna har lyckats stärka strukturerna i sina nationella rättshjälpssystem samt öka tillgången till och kvaliteten på rättshjälpstjänsterna.

Finlands starka internationella verksamhet för demokrati syntes också under EU-ordförandeskapet 2019, då EU:s råd godkände slutsatserna om demokrati och förnyade sitt åtagande för demokrati. Som en fortsättning på dessa publicerades år 2020 EU:s nya handlingsprogram för att stödja mänskliga rättigheter och demokrati, vilket också betonar rättsstatens roll och det internationella samarbetet.

NYTT INITIATIV

Rättsstatscentrum för sammanaktörerna inom branschen

Rättsstatscentrum, som grundades 2021, samlar toppexpertisen inom branschen, producerar information och stärker Finlands demokrati- och rättsstatssamarbete i utvecklingsländerna. Syftet är att göra den kompetens och erfarenhet i rättsstatsfrågor som finns i Finland tillgänglig för Finlands partnerländer. Eventuella nyttotagare är myndigheter och institutioner, nationella och internationella organisationer samt andra instanser som behöver kompetens inom branschen.

Resultat av demokrati- och rättsstats- arbetet åren 2019–2021

Med stöd från Finland

3 600

civilsamhällesorganisationer i utvecklingsländerna
främjade teman som är viktiga för Finland³⁵

170 000

tjänstemän eller valda personer stärkte sin
kompetens inom offentlig förvaltning³⁶

5 705 000

personer fick rättshjälp, och av dessa var 57 procent kvinnor³⁷

68 000

människorättsförfvarare, journalister och fackföreningsaktivister
kunde fortsätta sitt arbete³⁸

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Finland stöder människorättsförfvarare

Stödet till människorättsförfvarare är en väsentlig del av Finlands människorättsbaserade utrikes- och säkerhetspolitik. Finland agerar och förutsätter att även andra stater agerar i enlighet med internationella människorättsbestämmelser samt skyddar och stöder människorättsförfvararnas verksamhet. Till exempel Världsoorganisationen mot tortyr OMCT, som stöds av Finland, arbetar för att få slut på tortyr och misshandel, för att stödja offren och för att hjälpa dem som försvarar de mänskliga rättigheterna. År 2021 stödde organisationen 869 människorättsförfvarare och 78 människorättsorganisationer i 70 länder. Åren 2019–2021 befriade OMCT och dess partner 280 människorättsförfvarare från godtycklig fångenskap.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Demo Finland stödde dialogen mellan partierna i utvecklingsländerna

En konstruktiv dialog mellan partierna stärker förtroendet och främjar fredlig försoning av konflikter. Partiernas internationella demokratisamarbete Demo Finland har under 2019–2022 stött flerpartidialogen i sina sju partnerländer. I Zambia har partiernas kvinnoorganisationer inrättat diskussions- och samarbetsforum över partigränserna, vilket bland annat har ökat partiernas gemensamma kampanjer för kvinnors politiska deltagande. Demo Finlands program når sammanlagt cirka 1 200–2 000 politiker per år och 2021 deltog representanter från 119 olika partier i verksamheten.

Finlands breda demokratiuppfattning

Finlands arbete för att främja en fredlig och demokratisk samhällsutveckling grundar sig på en bred demokratiuppfattning, där mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen, yttrandefrihet, god förvaltning och utrotning av korruption ses som viktiga av varandra beroende element i demokratin.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

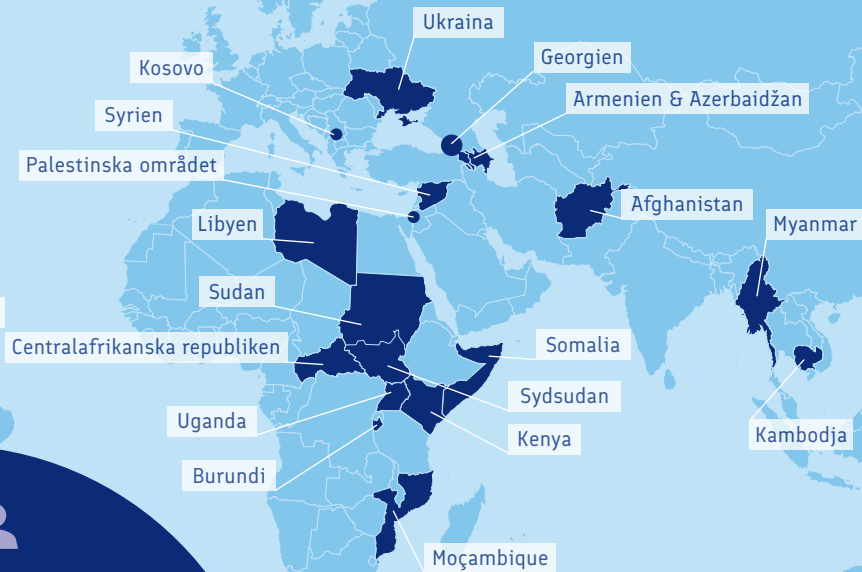
Kenyas landskaps- förvaltningar förbättrade sina tjänster

I och med 2010 års nya grundlag skapades ett nytt landskapsbaserat förvaltningssystem i Kenya. Med Finlands stöd har man utvecklat landskapens ekonomiförvaltning och ökat medborgarnas deltagande i planeringen och övervakningen av landskapets verksamhet. Som ett resultat av medborgarnas deltagande har landskapen förbättrat sina vatten-, undervisnings- och hälsovårdstjänster i hela landet. Finlands stöd har kanaliserats via Världsbanken, FN:s utvecklingsorganisation UNDP och civilsamhällesorganisationerna.

FREDSPROCESSER SOM STÖDS AV FINLAND

Under 2019–2021 har Finland stött inkluderande fredsprocesser i 20 länder som lider av våldsamma konflikter. Fredsarbetet har utförts av bland annat de finländska organisationerna Crisis Management Initiative, Kyrkans Utlandshjälp och Finska Missions-sällskapet.⁴⁰

Kvinnor får en starkare roll i fredsprocessen

Utbildning och regionala nätverk som stöds av Finland förbättrar möjligheterna för kvinnliga fredsmäklare att delta i Nordafrika och Mellanöstern. Till exempel i Syrien har Finland främjat kvinnors deltagande i fredsprocessen genom att stödja kvinnodelegationen WAB:s arbete.

Med stöd av förhandlingsutbildningen har WAB lyckats bilda och föra fram gemensamma ståndpunkter.

Med stöd av Finland har man under 2019–2021 röjt

6.78 km²

fritt från minor, vilket motsvarar 970 fotbollsplaner som uppfyller UEFA-standarderna⁴¹.

Fredsbyggande

Finland har stärkt i synnerhet kvinnors och ungas deltagande i fredsprocesser. Ett brett deltagande främjar en varaktigt fred.

Finlands konfliktlösningsarbete sker bilateralt, som en del av Europeiska unionen och genom att stödja FN:s och de regionala organisationernas, såsom Afrikanska unionens, ansträngningar.

I Somalia stöder Finland statens återuppbyggnad efter en utdragen konflikt. Med Finlands stöd har man stärkt samhällsfördraget mellan medborgarna och staten och utarbetat en plan för den nationella försoningsprocessen i Somalia. År 2021 deltog

nästan hundra grupper som utbildats med stöd av Finland i försoningsprocesser och medborgardialog i de lokala samhällena. Bland annat grupper för kvinnor och unga samt traditionella religiösa ledare deltog.

I Myanmar har Finland stött fredsbyggandet för att lösa det över 70 år långa inbördeskriget via biståndsgivarnas gemensamma fredsfond, Finska Missions-sällskapet och CMI. Med Finlands stöd har förtroendet, förhandlingsberedskapen och dialogen mellan parterna stärkts. Den officiella fredsprocessen avstannade till följd av statskuppen 2021, men genom inofficiella förhandlingar har man lyckats lösa spänningarna lokalt utan våld. Kvinnors och ungas deltagande har stötts genom hela

processen. Till exempel år 2021 var 37 procent av dem som deltog i olika förhandlingar som stöddes av freds-fonden kvinnor.

I det palestinska området samarbetar Finland med EU:s kontor för humanitärt bistånd ECHO och tio EU-länder. Finland finansierar ett program som tillgodoser behoven av humanitärt skydd och stärker de palestinska samhällenas utvecklingsförutsättningar i C-området som kontrolleras av Israel. Programmet har gjort det möjligt att förhindra förstörelse av palestinsk infrastruktur och kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Nästan 50 000 personer gynnades av programmet 2020.

Det jämställdhetsperspektiv som Finland betonar förverkligas också i samarbete

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Finland hjälper offer för konflikter

Finland har betonat ett bättre beaktande av offrens ställning samt åtgärder mot straffrihet i samband med konflikter. Att ignorera lidanden orsakar orättvisa och kan leda till att en ny konflikt uppstår.

Finland har stött Internationella brottmålsdomstolens offerfond sedan 2004. Under de senaste åren har stödet riktats till att hjälpa offer som utsatts för sexuellt och könsrelaterat våld. År 2020 ordnades 1 105 evenemang med fokus på fredsbyggande i Uganda och Demokratiska republiken Kongo med stöd av offerfonden. I evenemangen deltog sammanlagt nästan 20 000 personer. Syftet med evenemangen var att förhindra att nya våldsamheter skulle uppstå genom att ingripa i de bakomliggande orsakerna.

med internationella organisationer. Med Finlands hjälp stödde FN:s jämställdhetsorganisation UN Women under 2019–2021 26 länder i utarbetandet av det så kallade 1325-handlingsprogrammet. Med hjälp av programmet verkställs FN:s säkerhetsråds resolution om kvinnor, fred och säkerhet med samma nummer.³⁹

Finland har stött Afrikanska unionen sedan 2009 genom att utbilda fredsmäklare samt genom att grunda unionens stödenhet för fredsmäkling och nätverket FemWise-Africa för afrikanska kvinnliga fredsmäklare. Dessutom stöder Finland FN:s rättsstatsteamets arbete för att bekämpa sexuellt våld i väpnade konflikter. Tack vare rättsstatsteamets arbete inkluderades främjandet av ansvarsskyldigheten i fall av konfliktrelaterat sexuellt våld i åtta av FN:s fredsuppdrag.

Rättvis och effektiv beskattning

En utvidgning av skattebasen har medfört extra medel för utveckling av samhället i utvecklingsländerna.

En rättvis och effektiv beskattning hjälper utvecklingsländerna att finansiera sina offentliga tjänster och utgifter, göra utbudet av tjänster mer jämlikt och bekämpa korruption. Till exempel i Tanzania har Finlands skatteförvaltning gett experthjälp till Tanzanias skatteförvaltning. Pilotprojektet som effektiviserade skatterevisionerna ökade huvudstadens skattebas med upp till 15 procent. Dessa tilläggsmedel kan användas för att finansiera hälso- och sjukvård, undervisning och vägbyggande.

Utrikesministeriet publicerade 2021 principerna för skatteansvar i syfte att säkerställa att företag som stöds med utvecklingssamarbetsmedel agerar på ett skatteansvarigt sätt. Utvecklingsfi-

nansiären Finnfund förnyade sin egen skattepolicy redan 2018. Utifrån policyn bedömer Finnfund företagens skatteansvar före finansieringsbeslutet och i finansieringsavtalen inkluderas villkor i anslutning till ansvarsfull beskattning och rapportering.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Ökade skatteintäkter för utvecklingsländer

Initiativet Skatteinspektörer utan gränser (TIWB), som grundats av FN och OECD, har med stöd av Finland stärkt den finansiella basen i utvecklingsländerna och hjälpt till att samla in över 860 miljoner dollar i extra skatteintäkter för att finansiera samhällstjänster i utvecklingsländerna – i synnerhet i Afrika. Skatteinkomst-målet överskreds mångdubbelt.

Antalet registrerade skattebetalare ökade i 12 länder där Världsbanken har skatteprogram. Finland stöder Världsbankens verksamhet.

Klimatförändringen och naturresurserna

Den globala situationen

Klimatförändringen och naturförlusten äventyrar en hållbar utveckling

Effekterna av klimatförändringen, miljöns försämrade tillstånd och förlusten av den biologiska mångfalden känns allt kraftigare och hotar uppnåendet av målen för hållbar utveckling, särskilt i utvecklingsländerna.

De senaste klimat- och miljörapporterna ① från vetenskapssamfundet blir allt mer oroande. Även om flera länder har uppdaterat sina klimatmål så att de blir mer ambitiösa, finns det inga konkreta garantier för att de verkställs. Mängden koldioxid i atmosfären fortsätter att öka trots den tillfälliga minskningen av växthusgasutsläppen till följd av coronapandemin.

De extrema väderfenomenen ökar i antal och intensitet ② på grund av klimatförändringen. År 2020 var cirka 30 miljoner människor tvungna att lämna sina hem åtminstone tillfälligt på grund av väder- och klimatkatastrofer.

Klimatförändringen har också en betydande inverkan på vattenresurserna och livsmedelstryggheten, som är förutsättningar för all utveckling. Vattentjänsternas globala täckning ③ ökar långsamt trots befolkningstillväxten. Vatten utgör ofta en grund för

samarbete, men ibland är det också föremål för tvister och ett redskap för krigföring.

Det finns stora regionala skillnader i hur väl livsmedelstryggheten ④ uppnås: Till exempel har antalet barn som lider av kronisk undernäring minskat överallt utom i Afrika. Nästan alla stater har utarbetat en nationell verksamhetsplan för att göra livsmedelssystemet mer hållbart.

Arealen av de skogar ⑤ som anslutits till skyddsområdena och till planerna för hållbart nyttjande har ökat och omfattar nu över hälften av världens skogar. Skyddet av skogsekosystemen är ett av de få mål i den internationella konventionen om biologisk mångfald som redan har uppnåtts. Globalt fortsätter ändå skogarnas försvinnande, men långsammare än tidigare.

Sol- och vindel är redan på många håll de förmånligaste formerna av energiproduktion ⑥ och därför har även samfund och företag som ligger utanför stamnätet fått tillgång till eldistribution. Även om miljarder människor fortfarande är tvungna att använda bränslen som är skadliga för miljön och hälsan vid matlagning och uppvärmning, kan även de allt oftare erbjudas rena alternativ.

1

Finland stärker klimat- och miljöåtgärderna

Finland stöder begränsningen av klimatförändringen och anpassningen till den samt miljöskyddet och den cirkulära ekonomin. Finland påskyndar den privata sektorns klimat- och miljölösningar samt främjar övergången till utsläppssnåla, klimathållbara samhällen som upprätthåller den biologiska mångfalden.

2

Finland utvecklar väder- och varningstjänster

Finland stärker väder- och klimattjänsterna samt förvarningssystemen i utvecklingsländerna med hjälp av finländsk sakkunskap och teknologi. Med hjälp av dem kan utvecklingsländerna själva producera högklassiga väder- och varningstjänster.

3

Finland förbättrar tillgången till vatten och toaletter

Finland stöder vattenförsörjningen och saniteten på landsbygden samt hygienbeteendet. Inom fredsfrämjandet påverkar man naturresurskonflikterna på ett föregripande sätt med hjälp av vattendiplomati. I gränsvattensamarbetet sammanförs säkerhets-, vatten-, jordbruks- och energiperspektiven på ett sätt som gynnar parterna.

4

Finland stärker livsmedelssystemen

Finland förbättrar markanvändningsrättigheterna för småbrukarna och ökar möjligheterna att delta i matens värdekedjor. Finlands stöd stärker livsmedelssystemen i utvecklingsländerna, förbättrar livsmedels- och näringstryggheten samt ökar utkomstmöjligheterna.

5

Finland stöder en hållbar skötsel och användning av skogarna

Finlands stöd stärker en hållbar användning av skogarna och upprätthåller den biologiska mångfalden. Finland främjar verkställandet av klimat- och miljöavtalen samt stärker kartläggningen av skogarna och skogsinformationssystemen för att användningen och skyddet av naturresurserna ska bli bättre.

6

Finland främjar användningen av förnybar energi

Finland främjar produktion av förnybar energi till rimliga priser och en koldioxidsnål grön övergång från användning av fossila bränslen. Lokala lösningar som stöds av Finland möjliggör energisjälvförsörjning för samhällena även under undantagsförhållanden.

Klimathållbar och utsläppsnål utveckling

Finländsk teknologi och expertis av toppklass hjälper länder att förbereda sig på klimatförändringens effekter.

Klimatfinansieringen är en del av Finlands globala ansvarstagande och en av förpliktelserna i FN:s klimatavtal. Den internationella klimatfinansieringen stöder en utveckling med låga utsläpp och anpassning till klimatförändringen i utvecklingsländerna.

Största delen av Finlands offentliga internationella klimatfinansiering kanaliseras via utvecklingsbanker, multilaterala organisationer och klimatfonder. Finland har genom sitt direktionsarbete bidragit till att banker och multilaterala aktörer strävar efter målen i Parisavtalet och att deras klimatprojekt även ska främja mänskliga rättigheter, jämställdhet och jämlikhet.

Finansiering i form av lån och investeringar, det vill säga finansinvesteringar, har främjat i synnerhet användningen av förnybar energi, som begränsar klimatförändringen, och energieffektiviteten. Detta har också påskyndat klimatlösningarna inom den privata sektorn. Samarbetet med statliga institutioner och universitet har ökat klimatkompetensen i utvecklingsländerna. Civilsamhällesorganisationerna har bland annat stött bysamhällets klimathållbara odlingsmetoder och diversifieringen av näringarna.

Finland håller på att uppnå den i regeringsprogrammet inskrivna jämlika fördelningen mellan finansiering i form

av donationer för begränsning och anpassning. Andelen anpassningsfinansiering har ökat genom satsningar på multilaterala fonder under den senaste tiden, vilket har förbättrat miljontals människors möjligheter att klara av klimatförändringens skadliga effekter.

Fram till 2020 hade till exempel över 16 miljoner människor gynnats av de anpassningsåtgärder som stöddes av Fonden för de minst utvecklade länderna LDCF. Dessutom gynnar de nya projekt som pågår och som godkännts 2021 över 8 miljoner människor. Tack vare anpassningsfonden AF hade utsattheten för klimatförändringens effekter hos över 10 miljoner människor minskat fram till 2021. De projekt som Gröna klimatfonden GCF godkänt före 2021 kommer i sin tur att förbättra klimathållbarheten hos över 588 miljoner människor.

Finland har en synligare ställning än tidigare i den internationella diskussionen om anpassningsfinansiering. Finland var bland annat med och grundade koalitionen Champions Group on Adaptation Finance, som främjar anpassningsfinansiering. Koalitionen omfattar 11 länder, EU-kommisionen och Afrikanska utvecklingsbanken.

En viktig del av Finlands stöd till utvecklingsländer är att stärka deras väder-, klimat- och varningssystem. Meteorologiska institutet har stärkt kapaciteten hos sammanlagt 48 nationella hydro-

meteorologiska institut eller andra organisationer i 12 länder 2019–2021. De förbättrade väder- och klimattjänsterna samt förvarningssystemen kommer indirekt att gagna över 500 miljoner människor. Finland finansierar också den multilaterala CREWS-fonden, genom vilken man har förbättrat beredskapen hos 60 av de minst utvecklade länderna eller små östater att möta klimatrisker och införa förvarningstjänster.

NYTT INITIATIV

Handlingsprogrammet för klimatpolitiken

Utrikesministeriet utarbetade 2019 ett handlingsprogram för klimatpolitiken som integrerar klimatförändringen i all verksamhet vid utrikesministeriet.

Regeringsprogrammets mål om nationell kolneutralitet fram till 2035 har gett Finland trovärdighet att uppmantra andra länder till ambitiösa mål genom klimatdiplomati. Ett exempel på detta är finansministrarnas klimatkoalition som grundats på Finlands initiativ. Närmare 80 stater har anslutit sig till koalitionen. Finlands beskickningar informerar aktivt om finländska klimatlösningar och finländskt klimatkunnande.

UTSLÄPPSMINSKNINGAR SOM ÅSTADKOMMITS MED STÖD FRÅN FINLAND

Förväntad kumulativ utsläppsminskning (MtCO₂e)

A	Alla projekt	
	GCF 2021:	1 980
	GEF 2021:	1 446
	GEF 2020	1 251
	NDF 2021:	81

B	Pågående projekt	
	AfDB 2019:	385
	GCF 2019:	324

C	Nya projekt	
	ADB Ventures 2021:	1,8
	NDF 2020:	0,145
	NDF 2019:	0,052
	EEP 2020:	0,105
	EEP 2019:	0,16

Faktisk kumulativ utsläppsminskning (MtCO₂e)

F	Alla projekt	
	EEP 2010-2021:	1,9
	EU 2018-2020:	57,4
	EU 2013-2019:	28,2
	NDF 2021:	70

G	Pågående projekt	
	GCF 2021:	54
	GCF 2019:	48
	IFAD 2021:	59

Förväntad utsläppsminskning per år (MtCO₂e)

D	Alla projekt	
	IFC-Finland 2020:	0,575

E	Pågående projekt	
	EEP 2020:	0,434
	EEP 2019:	0,427
	E5P 2020:	1,1

Faktisk utsläppsminskning per år (MtCO₂e)

H	Pågående projekt	
	ADB Ventures 2021:	0,126
	Finnfund 2020:	0,177
	Finnfund 2019:	0,135
	AfDB 2021:	1,066
	AfDB 2020:	1,636
	AfDB 2019:	0,678
	IDA 2021:	11,6
	IDA 2018-2020:	28,4
	EEP 2021:	0,155
	EU 2020:	0,921
EU 2019:	0,799	

I	Avslutade projekt	
	ADB 2021:	17,807
	ADB 2020:	19,325
	NCF 2021:	0,46
	NCF 2019:	0,055

JÄMFÖRELSEINFORMATION: Finlands växthusgasutsläpp är cirka **50 MtCO₂e** per år.

Organisationerna rapporterar i varierande grad om utsläppsminskningarna. Oftast rapporteras den kumulativa förväntade utsläppsminskningen under projektens hela livscykel. Uppskattningen kan gälla antingen alla projekt oberoende av i vilket skede av genomförandet de är, pågående projekt eller nya projekt som fått ett beslut om finansiering under rapporteringsåret (rapporteringsätt A–C). Ett annat sätt är att granska den uppskattade årliga utsläppsminskningspotentialen (sätt D–E). Å andra sidan kan man också rapportera de faktiska

utsläppsminskningarna kumulativt (sätt F–G) eller per år (sätt H). Ett sätt är dessutom att rapportera den genomsnittliga minskning per år som åstadkommits under avslutade projekts livscykel (metod I). De olika sätten är inte jämförbara sinsemellan och siffrorna kan inte räknas ihop. Dessutom kan organisationernas rapporteringspraxis variera från år till år och de rapporterade siffrorna kan överlappa varandra. Till exempel genomförs projekt som finansieras av GCF av flera organisationer som får direkt finansiering, såsom AfDB, GEF och IFAD.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Väder- och varningstjänster i Vietnam

Vietnam kommer att drabbas särskilt hårt av klimatförändringens skadliga effekter. Finland har stött Vietnam i arbetet med att förnya väderobservations-, prognos- och varningssystemen. I Vietnam har man tagit i bruk finländsk högteknologi, såsom Vaisala väderradar och blixtolokaliseringnät samt väderdatasystemet SmartMet som utvecklats av Meteorologiska institutet. Tack vare modern utrustning och moderna system med omfattande utbildning i anslutning till dessa kan institutionen för hydrometeorologi i Vietnam producera väder- och varningstjänster av hög kvalitet i rätt tid. Man kan nu förbereda sig särskilt på tropiska stormar och störtregn i ett tidigare skede än tidigare.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Gemenskapernas egna varningssystem i Nepal

I Finlands Röda Kors program för utvecklingssamarbete har man främjat gemenskapsbaserad katastrofberedskap och skapat system för tidig varning där invånare och frivilliga förmedlar varningar med olika metoder.

Till exempel i de översvämningskänsliga områdena Morang och Sunsari i östra Nepal bedömdes gemenskapernas risker och behov i samarbete med Röda Korset i Nepal och den hydrometeorologiska institutionen i Nepal. De färdiga, skraddarsydda varningssystemen omfattar nästan 40 000 personer. Systemen varierar till verksamhetsmodellen, men till dem hör i allmänhet en kombination av värdetjänster och gemenskapens egen uppföljning, såsom mätare av vattennivån. På basis av larm från dessa varnar lokala grupper gemenskaperna och myndigheterna.

EKEMPEL PÅ RESULTAT

Markanvändnings- rättigheterna anpassas till den digitala tiden

I Etiopien har över 20 miljoner jordlotter registrerats med en metod som Finland utvecklat 2011–2021. Ett officiellt markanvändningsregister ökar öppenheten, tvingar tjänstemännen att agera i enlighet med bestämmelserna och minskar konflikterna i anslutning till markrättigheterna. Största delen av jordlotterna har registrerats för båda makarna. Den tryggade markanvändningsrätten uppmuntrar jordbrukarna att investera i hållbar jordbruksproduktion. Med stöd av projektet har man också utökat utbildningen inom markanvändningssektorn. Över 300 ungdomar, av vilka 28 procent är kvinnor, har utexaminerats från Etiopiens första yrkesutbildning i lantmätariteknik på landsbygden. Från utbildningen som skraddarsytt för tjänstemän har i sin tur 53 magistrar utexaminerats.

IFAD:S RESULTAT 2020

IFAD, som stöds av Finland, är FN:s fond för jordbruksutveckling.

128 miljoner

MÄNNISKOR HAR NÅTTS

23,4 miljoner

MÄNNISKOR HAR
FÅTT FINANSIERINGS-
TJÄNSTER

1,5 miljoner

MEDLEMMAR JORD-
BRUKARORGANISATIO-
NER HAR FÅTT STÖD

1,7 miljoner ha

KLIMATSMARTARE
JORDBRUK

3,7 miljoner

MÄNNISKORS
INKOMSTMÖJLIGHETER
HAR FÖRBÄTTRATS

73 800

MÄNNISKORS
MARKÄGANDE HAR
FÖRBÄTTRATS

560 000 ha

JORDBRUKSMARK
HAR FÅTT BÄTTRE
BEVÄTTNING

KÄLLA: IFAD

Jämställdhetsperspektivet i livsmedelstryggheten

Under 2020–2022 är Finland parallellordförande vid förhandlingarna i Världskommittén för tryggad livsmedelsförsörjning, som hör till FN-systemet, där man utarbetar anvisningar för integrering av jämställdhetsperspektivet i livsmedelstrygghets- och näringsarbetet. Med hjälp av anvisningarna kan man fastställa kritiska förändringsfaktorer för att stärka kvinnors och flickors rättigheter och få slut på den strukturella diskrimineringen. Samtidigt delas information om konkreta metoder och god praxis som förbättrar livsmedelstryggheten.

Bättre näring och hållbara livsmedelssystem

Stödet till småbrukare har förbättrat familjernas livsmedelstrygghet och gjort näringen mångsidigare.

Hållbara livsmedelssystem garanterar livsmedelstrygghet och god näring för alla samt utkomst för aktörer i livsmedelssystemet utan skadliga konsekvenser för miljön.

Finland förbättrar livsmedelstryggheten och näringstillgången i huvudsak via multilaterala organisationer. Internationella fonden för jordbruksutveckling IFAD, som stöds av Finland, har stärkt livsmedelstryggheten för 128 miljoner

människor genom att förbättra småbrukarnas hållbara jordbruk och tillträde till marknaden. Världsbankens närings- och hälsoprogram å sin sida nådde cirka 450 miljoner människor åren 2019–2021.

Finland stärker livsmedelssystemens hållbarhet även genom internationellt påverkansarbete. Till exempel har Finlands initiativ att utvidga skolbespisingen redan inspirerat över 70 länder.

Finlands bilaterala projekt och finansieringen av icke-statliga organisationer har förbättrat livsmedelstryggheten och näringsmöjligheterna för 578 000 människor. I Etiopien har över 4 000 kvinnor och unga samt 63 andelslag bland

annat fått lån och utbildning. Detta har gjort det möjligt att diversifiera näringarna och inleda företagsverksamhet.

Den finländska organisationen FFD som fokuserar på utveckling av jord- och skogsbruk har skapat verktyget Building Resilience, som stöder småbrukarnas anpassning till effekterna av klimatförändringen redan i tio länder.

Jordbruket är en stor arbetsgivare och därför satsar man på det. Finnfonds investeringar i jordbruket har under 2019–2020 gynnat 3,5 miljoner människor, varav 84 procent var kvinnor. Av investeringarna i Kyrkans Utlandshjälps investeringsbolag FCA riktas 57 procent till jordbruket.

STÖDET FÖR ENERGIFÖRETAGANDE GER MÅNGA SLAGS RESULTAT

155 170 tCO₂e

**UTSLÄPP AV VÄXTHUSGASER
HAR UNDVIKITS**

28 MWh

**PRODUKTION AV FÖRNYBAR
ENERGI PER ÅR**

217 660

**MÄNNISKOR HAR FÅTT
TILLGÅNG TILL REN ENERGI**

1 200

**NYA
ARBETSPLATSER**

50,3 miljoner

**I KLIMATFINANSIERING
HAR MOBILISERATS**

3,5 miljoner

**ÅRLIGA BESPARINGAR I
ENERGIFÖRSÖRJNINGEN**

Programmet för energi- och miljöpartnerskap i Afrika (EEP) stöder nystartade företag, i synnerhet sådana som leds av kvinnor, att utveckla energiaffärsverksamhet i 15 länder i södra och östra Afrika. Fonden, som Finland grundade 2010, förvaltas av Nordiska utvecklingsfonden NDF.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Solenergi förbättrar undervisningens kvalitet på Västbanken

Det internationella finansbolaget IFC, som ingår i Världsbanksgruppen, stöder i de palestinska områdena på Västbanken och i Gaza ett projekt för att öka samfundens energisjälvförsörjning i en bräcklig miljö. Under åren 2020–2023 utrustas 500 skolor på Västbanken med solpaneler så att elavbrotten inte längre stör undervisningen. Överskottselen matas in i områdets allmänna elnät. Med hjälp av solenergi sparar skolorna fyra femtedelar av sina verksamhetsutgifter och kan använda de sparade medlen för att förbättra undervisningens kvalitet. Finland är en av projektets finansiärer via klimatfonden Finland-IFC som understöds av finansiella investeringsanslag.

Energisjälvförsörjning och begränsning av klimatförändringen

Finland har gjort rena energilösningar tillgängliga för miljontals människor och bidrar till att utvecklingsbankerna inte finansierar fossil energi.

Finlands stöd inom energi-branschen kanaliseras i huvudsak via multilaterala utvecklingsbanker, Finfund och klimatfonder.

Utvecklingsbankerna stöder utvecklingsländernas övergång till en koldioxidneutral ekonomi genom att ge experthjälp för att förnya energi- och klimatbestämmelserna. Utvecklingsbankerna finansierar både offentliga och privata investe-

ringar i produktion, överföring och distribution av energi. Utvecklingsbankernas finansiering behövs särskilt för att minska riskerna i anslutning till privata investeringar i bräckliga stater eller annars i svåra verksamhetsmiljöer. Med hjälp av multilateral finansiering har Finland gjort rena energitjänster tillgängliga för 94 miljoner människor 2020–2021.

Finland och andra likasinnade länder har bidragit till att andelen investeringar som riktar sig till fossil energi minskar i utvecklingsbankernas finansiering. Finland betonar också behovet av att stödja en rättvis övergång i länder som är beroende av fossila bränslen så att de nega-

tiva effekterna på ekonomin och samhällena i utvecklingsländerna blir så små som möjligt.

De lokala lösningarna för förnybar energi som Finland stöder har ökat samfundens energisjälvförsörjning. Tack vare stödet har samfunden bland annat kunnat producera hälsotjänster samt upprätthålla matförsörjningen och trafik tjänsterna även under undantagsförhållanden, såsom under coronapandemin, vid naturkatastrofer och i krissituationer. Ukrainas energifond har främjat den lokala tekniska kompetensen inom energieffektivitet och värmeförsörjning samt samarbetet med finländska företag.

EKEMPEL PÅ RESULTAT

Handtvätt med tvål och vatten i Nepal

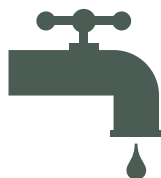
Tack vare det av Finland och EU finansierade programmet för vattenhushållning i västligaste Nepal, fick nästan 245 000 personer i avlägsna bergsbyar tillgång till vattenförsörjning 2019–2021.

I programmet planerades användningen av vattenresurser på ett övergripande sätt med beaktande av olika användningsbehov och användargrupper. Landsbygdssamhällena tillagnade sig hälsosammare vanor än tidigare bland annat i fråga om menstruationshygien och handtvätt. I mer än 7000 hushåll etablerades vanorna så att man till exempel tvättade händerna före matlagning och efter toalettbesök.

Det lokala ägandet har stärkts under projektets gång. Vid utgången av 2021 finansierade kommunerna själva programmet med 8,2 miljoner euro och lokalsamhällets satsning var 10,9 miljoner euro.

MÄNNISKOR SOM FÅTT VATTENFÖRSÖRJNING OCH SANITET

Antalet personer som har nytta av resultaten av arbetet

VATTENFÖRSÖRJNING

262 700⁴²

SANITET

72 200⁴³

SKOLORNAS VATTENFÖRSÖRJNING OCH SANITET

210^{*44}

SAMARBETE MED CIVILSAMHÄLLESORGANISATIONER

1 556 500⁴⁵

544 600⁴⁶

490^{*47}

BILATERALT SAMARBETE

241 885 400⁴⁸

746 136 100⁴⁹

2 674 100⁵⁰

MULTILATERALT SAMARBETE

*Vattenförsörjningen och saniteten i varje enskild skola berör ofta hundratals elever.

KÄLLA: UM

Vattenförsörjning, toaletter och vattendiplomati

Finland har producerat rent vatten och toaletter för miljoner människor. Finland har också genom sitt vattendiplomatiarbete förebyggt konflikter som beror på vatten.

Klimatförändringen försvagar sötvattensreserverna. Därför kommer förebyggandet av vattenkonflikter att bli allt viktigare i framtiden.

Klimatförändringen försvagar sötvattensreserverna. Därför kommer förebyggandet av vattenkonflikter att bli allt viktigare i framtiden.

Finland är ett uppskattat föregångarland inom vattenpolitik och -diplomati. Finland är initiativtagare till FN:s gränsvattenavtal och stöder ett omfattande

ibruktagande av dem. Finland anser också att vattendiplomati är en föregripande fredsmedling, eftersom länder som bedriver ett fungerande gränsvattensamarbete inte hamnar i konflikt med varandra.

Finlands resultat i vattenrelaterade bilaterala projekt är fortfarande betydande, men det görs allt mindre arbete, även om behoven ökar i takt med att klimatförändringen framskrider.

Samarbetet inom vattenbranschen som Finland deltar i fortsätter främst på landsbygden i Etiopien och Nepal, där cirka 1,5 miljoner människor med stöd från Finland fick tillgång till vattentjänster 2019–2021. Under samma tidsperiod byggde cirka en halv miljon människor en toalett åt sig med stöd av Finland. Dessutom byggdes

vattenförsörjning och toaletter i 700 skolor och hälsovårdscentraler. I projekten fästes särskild uppmärksamhet vid behoven hos personer med funktionsnedsättning och personer av olika kön.

Finland stöder samhällets egen aktivitet i byggandet av toaletter. Inom vattentjänsterna betonas långsiktig planering, egenmakt hos kvinnor och flickor, delaktighet och ägarskap i sammanslutningar samt jämlikhet.

Via den allmänna finansieringen riktas Finlands stöd också till utvecklingssamarbete inom vattenbranschen som genomförs av multilaterala organisationer. Finland deltar dock inte direkt i finansieringen eller genomförandet av dessa program.

AREAL SOM OMFATTAS AV HÅLLBART SKOGSBRUK

Areal som omfattas av hållbart skogsbruk, hektar

7 196 000

SAMARBETE MED
MEDBORGAR-
ORGANISATIONER⁵³

335 100

SAMARBETE INOM DEN
PRIVATA SEKTORN⁵⁶

165 000

BILATERALT
SAMARBETE⁵⁴

103 150 000

GLOBALA MILJÖFONDEN GEF
OCH INTERNATIONELLA
FONDEN FÖR JORDBRUKSUT-
VECKLING IFAD⁵⁷

167 300

FN:S LIVSMEDELS- OCH
JORDBRUKSORGANISATION
FAO⁵⁵

108 072 000

EUROPEISKA UNIONENS
ARBETE⁵⁸

KÄLLA: UM

EXEMPEL PÅ RESULTAT

En riklig förekomst av ikoniska arter vittnar om biologisk mångfald

Finland stöder skyddet av noshörningar, elefanter och lejon i Östafrika. Stödet till WWF har främjat en effektivare förvaltning av skyddsområdena, utvecklat lokalsamhällenas utkomst och bekämpat skador orsakade av vilda djur.

Tjuvjakt är ett stort problem i Östafrika. För fyra år sedan trodde inte myndigheterna i Uganda, Kenya och Tanzania att tjuvjakten skulle kunna utrotas helt och hållet. I slutet av 2021 kunde man dock redan ställa upp målet att tjuvjakten helt ska upphöra i skyddsområdena.

År 2020 var det första året på 35 år då ingen noshörning tjuvsköts i Kenya. Antalet noshörningar i området har ökat med 250 individer och antalet elefanter med 10 000 åren 2018–2021.

Hållbar användning och förvaltning av skogar

Finland har ökat arealen av hållbart förvaldade skogar. Online-verktyget för skogsinformation som skapats med hjälp av Finland används i över 150 länder.

Finland är fortfarande känt för sitt samarbete inom skogsbranschen i många utvecklingsländer. I Tanzania har de projekt som Finland stöder främjat anpassningen till klimatförändringen, då man med deras hjälp har utvidgat arealen av naturskogar som förvaltas av byarna, jämnat ut vattnets kretslopp och förbättrat människornas utkomst.

Med hjälp av finländska civilsamhällsorganisationer har man främjat tillgo-

doseendet av jordrättigheter i Nepal, Indien och Brasilien. Finland var med och bidrog till att man i Glasgows skogsåtagande och FN:s ökenspridningsavtal antecknade beslut som stärker ursprungsbefolkningens och lokalbefolkningens markförvaltning.

Med Finlands stöd har man utökat den totala arealen av hållbart förvaldade skogar och andra markområden. Arealerna har ökat i arbetet med civilsamhällsorganisationer, men minskat i det bilaterala samarbetet när många projekt har avslutats.

Finnfunds investeringar har producerat nya FSC-certifierade planterings-skogar och naturskogar för hållbar skötsel. Finnfund är ett av de få utvecklingsinvesteringsbo-

lag som gör kommersiella investeringar inom skogssektorn och är därför en föregångare inom sin bransch.

Sammanlagt över 350 000 personer har gynnats av Finlands stöd till skogsbranschen 2019–2021. Åtminstone 34 procent var kvinnor och flickor⁵¹. Dessutom har nästan 62 000 personer eller småföretag kommit med i värdekedjorna för skogsprodukter⁵².

Utvecklingen av de tidigare planerings-, datainsamlings- och rapporteringsverktygen för skogsresurser som skapats i samarbete med FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO har fortsatt. Tjänsten på internet har redan 30 000 användare i över 150 länder.

Humanitärt bistånd

Den globala situationen

Världens humanitära situation försämras rekordsnabbt

Den humanitära situationen i världen är dystrare än någonsin. Under de senaste åren har behovet av nödhjälp ökat exceptionellt snabbt.

Den största orsaken till förändringen har varit coronapandemin, som orsakade den värsta humanitära krisen på 50 år. Pandemin fördjupade också andra pågående kriser och gjorde biståndsarbetet svårare och dyrare än tidigare.

Förutom på grund av pandemin ökade också behovet av humanitärt bistånd på grund av väpnade konflikter och deras upptrappning bland annat i Afghanistan och Etiopien. Situationen försämrades också av naturkatastrofer och långvarig torka orsakad av klimatförändringen, till exempel i Afrikas horn. År 2022 blev helhetsbilden ännu dystrare när Ryssland anföll Ukraina och den globala livsmedelstryggheten försämrades.

Till följd av kriserna har antalet människor som behöver nödhjälp ①, såsom brådskande hälsovårdstjänster, mat, rent vatten, nödinkvartering eller skydd mer än fördubblats på bara några år. I december 2018 var 131,7 miljoner människor i behov av humanitärt bistånd, men tre år senare behövde redan 274 miljoner människor i 63 länder hjälp.

behövande finns i Demokratiska republiken Kongo, Afghanistan, Jemen, Syrien och Etiopien.

Samtidigt har den finansiering som krävs för att genomföra humanitära insatser nästan fördubblats från 22 miljarder dollar till 41 miljarder dollar. Även om finansieringen från stater och privata aktörer har ökat betydligt räcker den till för att täcka en allt mindre del av de globala behoven. År 2021 finansierades endast 54 procent av FN:s vädjanden om humanitärt bistånd. ② Det betyder att nödhjälpen måste riktas ③ allt noggrannare till de allra mest utsatta och att allt fler blir utan den hjälp de behöver. Särskilt utsatta är till exempel människor som tvingats fly från sina hem, gravida kvinnor och personer med funktionsnedsättning.

Samtidigt som de humanitära behoven ökar har biståndsarbetet blivit svårare och farligare än någonsin tidigare. Till exempel under 2021 utsattes nästan 500 humanitära biståndsarbetare för ett allvarligt angrepp och över 100 av dem dog när de försökte hjälpa offer för en konflikt eller en naturkatastrof. Även kränkningarna av internationell humanitär rätt – till exempel attacker mot civila mål, såsom sjukhus och skolor, samt förhindrandet av att hjälpen når fram – har ökat.

1

Med Finlands stöd får människor i krisområden mat, vatten, skydd, hygienartiklar och hälso­tjänster

Finland bidrar till att säkerställa människornas fysiska och psykiska hälsa, barnens rätt till lärande och utveckling, anständiga och trygga levnadsförhållanden samt möjlighet att arbeta.

2

Finland främjar samordning och konsekvens i fråga om humanitärt bistånd

Finland stöder FN:s ledande roll i det humanitära arbetet, stärker förståelsen för katastrofrisiker och stöder överföringen av bistånd från humanitära aktörer till lokala och statliga aktörer om situationen tillåter det.

3

Finland hjälper till att skydda människor som lever mitt i en kris

Med Finlands stöd skyddar man civila mot våld och utnyttjande samt minskar och förebygger ojämlikhet och diskriminering.

Nödhjälp också till personer med funktionsnedsättning

Finland har tagit den internationella ledarrollen som främjare av rättigheter för personer med funktionsnedsättning och förbättrat beaktandet av dem vid konflikter och katastrofer.

Beaktandet av personer med funktionsnedsättning i humanitära kriser lyftes år 2019 fram som en av Finlands viktigaste humanitära prioriteringar. Medan cirka 15 procent av världens befolkning är personer med funktionsnedsättning är andelen ofta betydligt större i konfliktområden. Vid humanitära kriser blir personer med funktionsnedsättning lättare utan den nödhjälp och det skydd de behöver och de tas inte med i planeringen och genomförandet av hjälpen.

Finlands riktlinjer förverkligas både i finansieringsbesluten och i det internationella påverkansarbetet. Till exempel från och med 2020 ska finländska civilsamhällesorganisationer som stöds av utrikesministeriet i sina finansieringsansökningar och rapporter fästa särskild uppmärksamhet vid behoven hos personer med funktionsnedsättning och hur de ska tillgodoses.

I det internationella påverkansarbetet har Finland under de senaste åren koncentrerat sig särskilt på att driva en förändring på systemnivå. Målet har varit att stora humanitära aktörer såsom FN-organisationerna ska beakta inklusion av personer med funktionsnedsättning i sina strategier och operationer på landsnivå.

Finlands ledande roll syns i flera internationella forum. I rådets slutsatser som utarbetades på Finlands initiativ under

EU-ordförandeskapet 2019 gav medlemsländerna för första gången ett starkt politiskt stöd för att främja inklusion av personer med funktionsnedsättning i det humanitära biståndet. Vid Världsflyktingforumet som ordnades i december 2019 tog Finland ledningen för att lyfta fram inklusionen av personer med funktionsnedsättning. Åren 2017–2020 var Finland parallellordförande för det internationella GLAD-nätverkets humanitära arbetsgrupp tillsammans med UNICEF.

Påverkansarbetet utförs i nära samarbete med organisationerna för personer med funktionsnedsättning och partnerländerna. För närvarande är Finland tillsammans med Australien och Storbritannien ordförande för landsgruppen som främjar inklusion av personer med funktionsnedsättning.

Inklusionen av personer med funktionsnedsättning framskrider inom FN-organisationerna

Finlands långsiktiga arbete för att främja rättigheterna för personer med funktionsnedsättning har bidragit till den systemomfattande förändring som för närvarande pågår inom FN. År 2019 godkände FN:s samarbetskommitté för de största humanitära organisationerna globala anvisningar för beaktande av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning i allt humanitärt arbete. Finland

stödde arbetet både ekonomiskt och genom att erbjuda sakkunskap. De nya anvisningarna skapar standarder för god praxis och stärker för sin del det humanitära biståndets resultat, effektivitet och människorättsgrund.

År 2019 reagerade FN:s enhet för samordning av humanitärt bistånd OCHA på den bristfälliga finansieringen av funktionsnedsättningsarbetet och lyfte fram inklusionen av personer med funktionsnedsättning som en prioritet i de korgfonder som de förvaltar. Bakom beslutet låg också Finlands påverkansarbete i den centraliserade nödhjälpsfonden CERF:s rådgivande grupp. OCHA styr nästan en miljard dollar per år till humanitärt arbete via sina fonder. Nu fäster man i finansieringsbesluten särskild uppmärksamhet vid behoven hos och rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.

Finlands aktiva påverkansarbete har också fått FN:s flyktingorganisation UNHCR att uppdatera sin verksamhetsmodell. UNHCR publicerade 2019 en utredning om inklusion av personer med funktionsnedsättning och organisationen har under de senaste åren strävat efter att säkerställa att personer med funktionsnedsättning inkluderas i deras program. UNHCR strävar också efter att identifiera personer med funktionsnedsättning i sina registreringsprocesser och förbättra deras tillgång till hjälp och skydd.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Den centraliserade nödhjälpsfonden ökade finansieringen av humanitära insatser som beaktar personer med funktionsnedsättning

FN:s centraliserade nödhjälpsfond CERF fäster i sina finansieringsbeslut särskild uppmärksamhet vid behoven hos personer med funktionsnedsättning. År 2020 gav CERF nödhjälp till 8,1 miljoner personer med funktionsnedsättning, av vilka 53 procent var flickor och kvinnor. År 2021 beviljade CERF en särskild finansiering på 10 miljoner dollar för att hjälpa personer med funktionsnedsättning. Finansieringen har bland annat bidragit till att förbättra vattenförsörjningen, hälso- och sjukvården och utbildningsmöjligheterna i Syrien, Afghanistan, Nigeria, Sydsudan, Demokratiska republiken Kongo, Moçambique och Venezuela.

EXEMPEL PÅ RESULTAT

Världslivsmedelsprogrammet stärkte sitt arbete för personer med funktionsnedsättning

Finland har ökat Världslivsmedelsprogrammet WFP:s kunskap om inklusion av personer med funktionsnedsättning. Påverkansarbetet utfördes aktivt i WFP:s direktion, i bilaterala förhandlingar och i samarbete med andra likasinnade länder. I november 2020 godkände WFP:s direktion en färdplan för personer med funktionsnedsättning. WFP skapar som bäst indikatorer för inklusion av personer med funktionsnedsättning och har för avsikt att inkludera principen i alla sina landsprogram. Personer med funktionsnedsättning beaktas i fortsättningen bland annat i anskaffningar, lokalers tillgänglighet, informations- och kommunikationsteknik samt i möten och utbildningsmaterial. Finland har stött verkställandet av WFP:s färdplan med särskild öronmärkt finansiering.

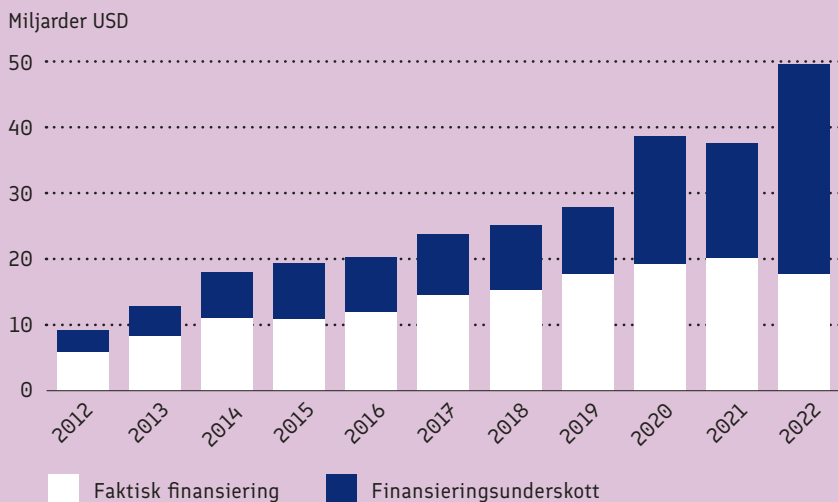
EXEMPEL PÅ RESULTAT

Finländska civilsamhällesorganisationer utför värdefullt arbete för funktionsnedsättning

Finländska civilsamhällesorganisationer fäster särskild uppmärksamhet vid att rättigheterna för personer med funktionsnedsättning beaktas. World Vision i Finland har genomfört projekt för utveckling av vatten- och sanitetstjänster i Norra Uganda. Under 2020–2021 gavs stöd till cirka 80 000 personer, av vilka 8 000 var personer med funktionsnedsättning. I Rädda Barnen rf:s projekt i Somalia 2020–2021 gavs bland annat kontanthjälp för att skaffa mat. Över hälften av de 739 familjer som fick kontant hjälp var sådana där vårdnadshavaren eller något av barnen hade en funktionsnedsättning. Fidas projekt i Demokratiska republiken Kongo stödde under 2019–2021 bland annat förbättringen av livsmedelssäkerheten. 117 000 personer hade nytta av projektet, av vilka 11 000 var personer med funktionsnedsättning.

BEHOVET AV HUMANITÄR HJÄLP ÄR REKORDSTORT

Uppmaningar till nödhjälp som koordineras av FN och finansiering för dessa⁵⁹

Världens humanitära behov har fördubblats på några år. Finland ökade den humanitära finansieringen med 44 procent 2018–2021.

//
Genom
FN-organisatio-
nerna fick över
100 miljoner
personer nöd-
hjälp i 56 länder
år 2021.
//

Mat, mediciner, beskydd och god humanitär hjälp

Finland har ökat sin humanitära finansiering och verkat för att stärka de internationella principerna och effektivisera biståndet.

Klyftan mellan de humanitära behoven och den tillgängliga finansieringen har ökat under de senaste åren. Det blir allt viktigare att hjälpen ges så effektivt som möjligt.

Ett effektivt och resultatrikt humanitärt arbete förutsätter att aktörerna inom branschen har tillgång till flexibel och förutsebar finansiering. Därför beviljar Finland en betydande del av sin humanitära finansiering som flerårigt allmänt stöd till FN-aktörer och Internationella Rödakorskommittén. Åren 2019–2021 utgjorde det allmänna stödet 44 procent av Finlands finansiering.

Med flexibel och förutsebar finansiering kan humanitära organisationer snabbt och effektivt rikta biståndet dit där behovet är som störst. Flexibel finansiering hjälper dem att förutse och planera sitt arbete på längre sikt, men också att snabbt reagera på plötsliga kriser, såsom pandemin. Finland har förbundit sig till flexibel finansiering som en del av det så kallade Grand Bargain-initiativet som främjar biståndets effektivitet.

Internationell påverkan

Finland arbetar aktivt för ett bättre och effektivare humanitärt bistånd.

Under 2021–2023 är Finland tillsammans med Belgien parallellordförande för

gruppen för gott humanitärt bistånd [1] som består av 42 finansieringsländer. Gruppens mål är att värna om det humanitära biståndets principiella natur och hitta bästa praxis för att effektivisera biståndet. År 2021 lyfte Finland och Belgien för första gången fram två aktuella ämnen för diskussion för en så stor grupp finansieringsländer: Hur kan man minska biståndsarbetets miljökonsekvenser och hur kan man avveckla de ojämlika maktstrukturerna mellan finansieringsländerna och de lokala aktörerna.

Under de senaste åren har kränkningarna av internationell humanitär rätt ökat. Europeiska rådet godkände på Finlands initiativ slutsatserna om humanitärt bistånd och internationell humanitär rätt 2019. I dem förband sig EU-länderna bland annat att öka kännedomen bland väpnade grupper om de skyldigheter som den humanitära rätten medför.

Finansieringen har ökat

I och med de ökade anslagen för utvecklingssamarbete kunde Finland öka sin humanitära finansiering från 72,5 miljoner euro till 104,5 miljoner euro mellan 2018 och 2021.

Det humanitära biståndets andel av det egentliga utvecklingssamarbetet var länge cirka 10 procent, men även det har

ökat under de senaste åren. År 2021 var andelen 14,7 procent.

I en internationell jämförelse placerar sig Finland bland de medelstora givarländerna och profilerar sig således inte som en effektiv och synlig biståndsgivare enbart på basis av biståndets omfattning. År 2021 var Finland den tjugonde största humanitära finansieraren bland världens länder.

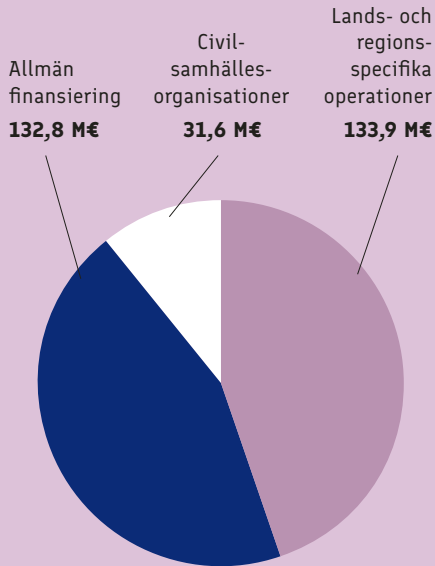
Finland har fått beröm av sina partner för sitt principiella förhållningssätt och påverkansarbete. Liknande respons gavs också vid evalueringen av det humanitära biståndet 2022.

NYTT INITIATIV

Skolmåltider som stöd för inläringen

Den globala koalitionen för skolmat som grundades 2021 på initiativ av Finland och Världslivsmedelsprogrammet WFP främjar skolbespisningen och finansieringen av den på olika håll i världen, även i krissituationer. Ett av koalitionen mål är att garantera alla barn i världen tillgång till skolbespisning före 2030. Över 70 länder och 70 andra aktörer har anslutit sig till koalitionen. Dess parallella ordförande är Finland och Frankrike.

FÖRDELNINGEN AV FINLANDS HUMANITÄRA BISTÅND 2019–2021

KÄLLA: UM

Mat till befolkningen i Afghanistan

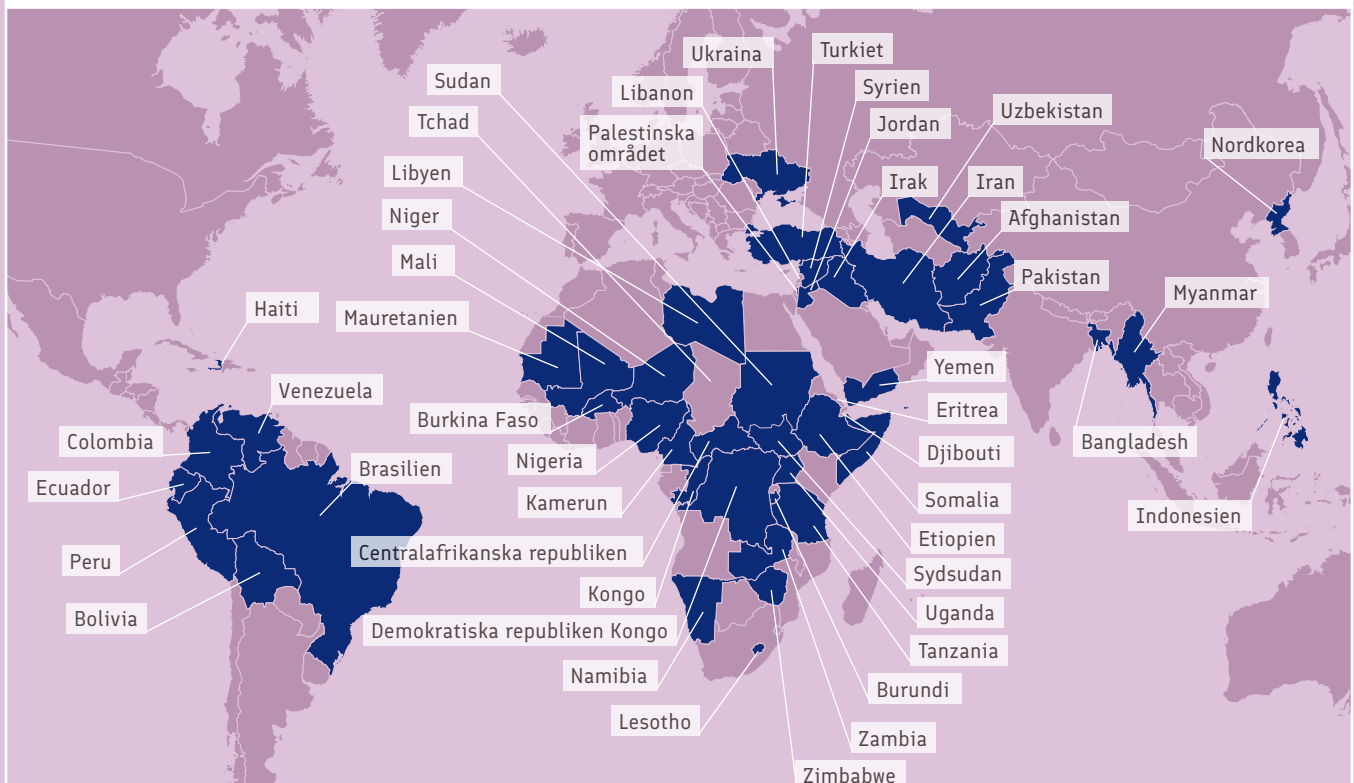
Den humanitära krisen i Afghanistan förvärrades 2021 i och med talibanernas maktövertagande, då landets basservicesystem hamnade på gränsen till en kollaps. Det internationella samfundet reagerade på den nya situationen genom att öka det humanitära biståndet. Finland stödde Afghanistan genom Världslivsmedelsprogrammet WFP och Internationella Rödakorskommittén. Uppskattningsvis riskerade över hälften av befolkningen att falla till nivån för allvarlig undernäring före utgången av 2021. WFP delade ut mathjälp till 15 miljoner människor. Av dessa var 1,4 miljoner barn under 5 år och 0,7 miljoner ammande mödrar.

Den centraliserade nödhjälpsfonden svarade snabbt på de behov som coronapandemin medförde

FN:s centraliserade nödhjälpsfond CERF beviljade sina första finansieringsposter för den kris som orsakats av coronaviruset redan innan sjukdomen hade förklarats vara en pandemi. År 2020 kanaliserade CERF 225 miljoner dollar till direkta och indirekta humanitära behov orsakade av coronaviruspandemin i 39 länder. Med hjälp av finansieringen kunde man i mars-oktober 2020 till exempel ge hälsoupplýsning åt 18 miljoner människor, stöd för distansstudier åt 5 miljoner barn samt rent vatten och hygienartiklar åt 2,5 miljoner människor. Dessutom genomfördes med stöd av CERF 264 fraktflygningar för att få biståndsartiklar till krisområden. År 2020 var Finland CERF:s åttonde största finansör.

PANDEMI ÖKADE DE HUMANITÄRA BEHOVEN

Länder som fått coronastöd via FN:s centraliserade fond för nödhjälp CERF.

3

GENOMFÖRANDE

Värderingar och principer styr utvecklingssamarbetet

De mänskliga rättigheterna, jämställdhet, jämlikhet och klimatförändringen syns allt mer i Finlands utvecklingssamarbete.

Grunden för Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete är mänskliga rättigheter och fem övergripande mål. Med hjälp av dem styrs Finlands utvecklingssamarbete och därmed den globala utvecklingen i en allt mer hållbar och rättvis riktning.

De genomgripande målen är i) jämställdhet, ii) jämlikhet med betoning på inklusion av personer med funktionsnedsättning, iii) klimatesiliens, iv) utsläppsnål utveckling och v) miljöskydd med betoning på trygghet av den biologiska mångfalden. Främjandet av dessa mål och ett människorättsbaserat förhållningssätt garanterar också att utvecklingssamarbetet inte får negativa effekter.

Utgångspunkten är tillgodoseddheten av de mänskliga rättigheterna

Åren 2019–2021 beaktade sammanlagt 96 procent av finansieringsbesluten de mänskliga rättigheterna eller främjade dem aktivt. Andelen av de mest ambitiösa projektens, dvs. projekt som ingriper i utmaningar kring de mänskliga rättighe-

terna, steg från sju till över tretton procent 2015–2017.

Under rapporteringsperioden fästes särskild uppmärksamhet vid människorättsbaserat utvecklingssamarbete inom den privata sektorn. Med stöd av Finland erbjöd organisationen Shift utbildning i genomförandet av FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter för samarbetspartner inom den privata sektorn. I och med detta har till exempel Finnfund och Finnpartnership stärkt beaktandet av principerna i sin verksamhet.

Ökad finansiering för jämställdhet

Andelen finansiering för utvecklingssamarbete som främjar jämställdhet har ökat betydligt under de senaste åren. Av alla de nya finansieringsbeslut som fattades 2019–2021 främjade 76 procent jämställdhet som huvud- eller delmål, medan motsvarande andel 2015–2017 var cirka 50 procent.

Jämställdhet främjas allt mer i alla samarbetsformer. Jämställdhetsanalyser

och delmål som främjar jämställdhet inkluderas mer systematiskt än tidigare även i projekt där jämställdhet inte är ett huvudmål, till exempel inom klimatarbete och utbildningssektorn.

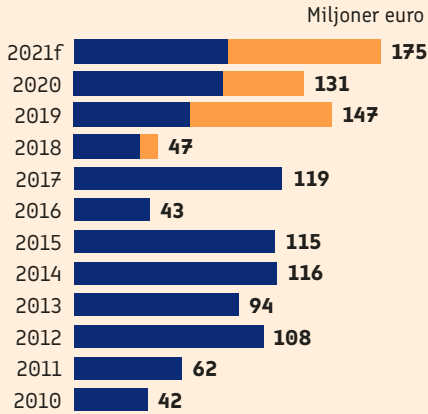
I enlighet med EU:s riktlinjer är Finlands mål att 85 procent av de nya utvecklingssamarbetsprojekten stegvis ska innehålla mål som främjar jämställdhet. Utrikesministeriet färdigställer en plan för att uppnå detta mål.

Personer med funktionsnedsättning bör beaktas bättre

Finlands starka globala roll i att påverka främjandet av rättigheter för personer med funktionsnedsättning har stärkts under de senaste åren bland annat i och med åtagandena från toppmötet Global Disability Summit. Trots detta har anslagen som främjar rättigheter för personer med funktionsnedsättning legat kvar på endast några procent av hela finansieringen av utvecklingssamarbetet under den nuvarande och föregående regeringsperioden.

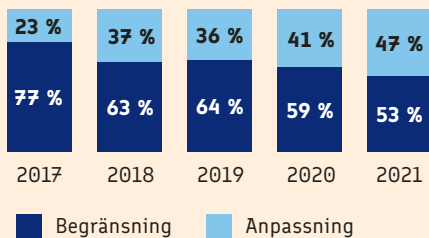
FINLANDS INTERNATIONELLA KLIMATFINANSIERING HAR ÖKAT

■ Donationer ■ Finansiella investeringar (inkl. Finnfund)

ÖKAD FINANSIERING SOM STÖDER ANPASSNINGEN TILL KLIMATFÖRÄNDRINGEN

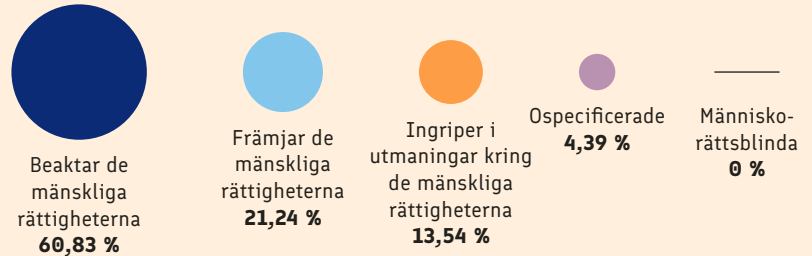
Klimatfinansieringen indelas i finansiering för att begränsa klimatförändringen och finansiering för att anpassa sig till den.

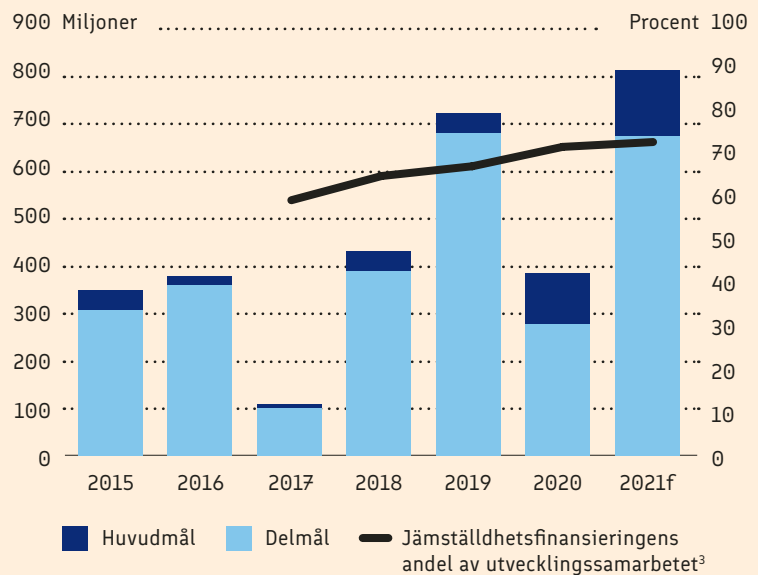
■ Begränsning ■ Anpassning

ÖKAT INGRIPANDE I UTMANINGAR KRING MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER¹

Administrativa kostnader och kostnader för anskaffningar samt kostnader i anslutning till det allmänna utvecklingsarbetet klassificeras inte, eftersom de endast har en indirekt koppling till främjandet av de mänskliga rättigheterna.

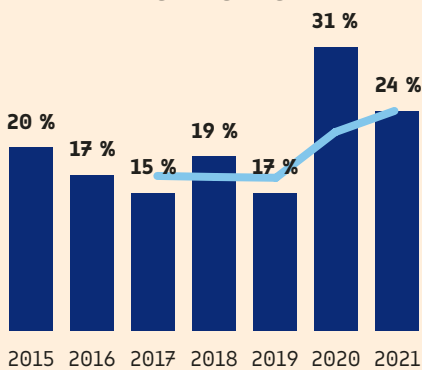

FINANSIERINGEN FÖR ATT FRÄMJA JÄMSTÄLLDHET VÄXER TYDLIGT²

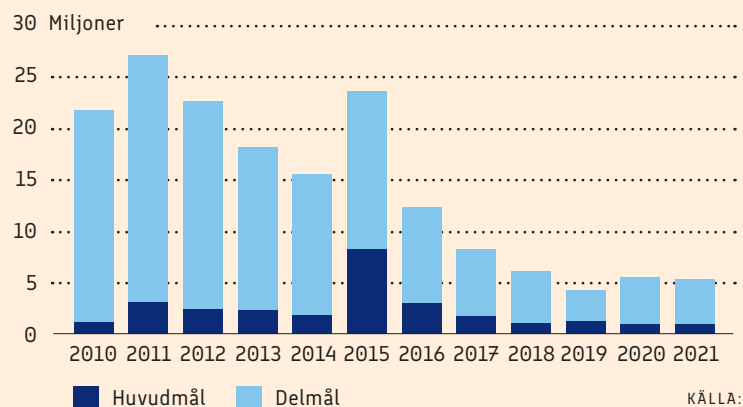
■ Huvudmål ■ Delmål — Jämställdhetsfinansieringens andel av utvecklingssamarbetet³

BÄTTRE BEAKTANDE AV TILLGÄNGLIGHETEN

— 3 års medelvärde av beslut där tillgänglighetsfrågor åtminstone har beaktats

MINSKAD FINANSIERING FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD

■ Huvudmål ■ Delmål

KÄLLA: UM

Under 2019–2021 har andelen projekt som beaktar tillgänglighet ökat från 17 procent till 24 procent jämfört med 2015–2017. Även om det skett framsteg i beaktandet av tillgänglighet i synnerhet i civilsamhällesorganisationernas projekt, är omfattningen och förståelsen av tillgänglighet samt inkludering av personer med funktionsnedsättning i utvecklingssamarbetet fortfarande på en svag nivå. Personer med funktionsnedsättning hamnar ofta utanför verksamheten i många samarbetsformer, såsom i projekt inom den privata sektorn och multilaterala organisationer.

Klimatfinansieringen i ett stabilt tillväxtpår

Under innevarande regeringsperiod håller Finlands offentliga internationella klimatfinansiering på att nästan fördubblas jämfört med föregående regeringsperiod. Andelen finansieringsbeslut som främjar både begränsningen av klimatförändringen och anpassningen till den har ökat bland alla finansieringsbeslut.

För att säkerställa ett långsiktigt klimatarbete publicerade utrikesministeriet i början av 2022 den första planen för verkställandet av Finlands offentliga internationella klimatfinansiering. Förutom nivån och inriktningen på finansieringen fastställs i planen bland annat målen, inriktningen och uppföljningen av finansieringen samt hur man ska få in allt större mängder privat finansiering vid sidan av den offentliga klimatfinansieringen.

Biologisk mångfald ett växande tema

I Finlands utvecklingssamarbete har finansieringen av tryggheten av den biologiska mångfalden minskat kraftigt under de senaste åren. Detta har uppmärksammat till exempel av Utvecklingspolitiska kommissionen och OECD.

I och med den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna som riksdagen godkände våren 2022 kommer temat att stärkas både som ett prioriterat område och som ett genomgående mål. Den nya prioriteringen bör ingå i framtida finansieringsplaner.

Utgångspunkten är kvalitet och resultat

Uppföljning av olika samarbetsformer samt utveckling av kvalitet och riskhantering är en väsentlig del av genomförandet av utvecklingssamarbetet.

Finland samarbetar med många olika aktörer för att uppnå sina utvecklingspolitiska mål. Till samarbetspartnerna hör bland annat stater, organisationer och företag. Varje samarbetsform har sina egna särdrag och styrkor.

De resultatkartor som utarbetats för de prioriterade områdena i utvecklingspolitiken definierar Finlands viktigaste resultatmål och beskriver närmare hur Finland för sin del stöder uppnåendet av målen för hållbar utveckling. Resultatkartorna synliggör hur Finlands utvecklingspolitik och -samarbete inverkar på den globala hållbara utvecklingen.

Som en del av reformen av det utvecklingspolitiska verksamhets sättet som genomfördes under regeringsperioden fastställdes tio kvalitetskriterier för Finlands utvecklingssamarbete. Kvalitetskriterierna utgör kärnan i utrikesministeriets kvalitetssäkringssystem, med vilket man strävar efter att säkerställa att projekten och programmen är förenliga med både målen för Finlands utvecklingspolitik och de kvalitetskrav som styr den.

Utöver de egentliga resultaten talar man i utvecklingspolitiken om effektivitet. Det är fråga om utvecklingssamarbetets kvalitet: Hur genomförs utveck-

lingssamarbetet, vilka faktorer stöder uppnåendet av målen och hur väl har de uppställda målen uppnåtts. Finland har förbundit sig till att genomföra internationellt godkända effektivitetsprinciper för utvecklingssamarbetet, vilka är partnerlandets ägarskap, strävan efter resultat, omfattande partnerskap samt transparens och ömsesidig redovisningsskyldighet.

Finland deltar både i uppföljningen av hur effektivitetsprinciperna verkställs och i utvecklingen av uppföljningssystemet via nätverket Global Partnership, OECD:s biståndskommitté DAC och EU. Det uppdaterade internationella resultatuppföljningssystemet blir klart före utgången av 2022.

Den senaste uppföljningsomgången av verkställandet av principerna som genomfördes 2018 visade att rapporteringen av Finlands utvecklingssamarbetsfinansiering är transparent och att finansieringen stödde lokalt ägarskap i utvecklingsländer och användningen av lokala system bättre än genomsnittet bland andra biståndsgivare.

Effektivitet och kvalitet är utgångspunkterna för den strategiska resultatstyrningen av Finlands utvecklingssamarbete. Arbetets resultat och effektivitet följs upp i fråga om såväl enskilda projekt, samarbetsformer som utvecklingspolitikens övergripande nivå. Årligen utarbetas så kallade syntesrapporter om samarbetsformerna. Dessa baserar sig på olika aktörers framstegs- och årsrapporter samt evalueringar av projekt eller samarbetsformer. Utifrån de observationer som presenteras i rapporterna utvecklas arbetet vidare.

Utvecklingspolitikens verksamhetsmiljöer har förändrats avsevärt under de senaste åren. Bland annat har bräckligheten, konflikterna och klimatförändringens effekter ökat och civilsamhällets verksamhetsutrymme har begränsats. I denna förändrade verksamhetsmiljö behöver också effektivitetsprinciperna omtolkas. Till exempel kan det vara utmanande att säkerställa lokalt ägarskap och omfattande partnerskap i situationer där civilsamhällets handlingsutrymme är mycket begränsat eller det råder en väpnad konflikt i partnerlandet.

Kvalitetskriterier för utvecklingssamarbetet

- Minimikriterier som utrikesministeriets förvaltning och verksamhet förutsätter
- Samarbetets ändamålsenlighet
- Omfattande ägarskap
- Samstämmighet, kompatibilitet
- Resultat
- Effektivitet
- Ändamålsenlighet
- Hållbarhet
- Transparens och redovisningsskyldighet
- Ekonomisk-administrativ genomförbarhet

Dessutom måste allt arbete kunna evalueras.

Öppenheten har ökat

Utrikesministeriet har förbundit sig till öppenhet i förvaltningen och informationen. Öppenhet och transparens förbättrar utvecklingssamarbetets resultat, minskar riskerna för missbruk och korruption samt stärker redovisningsskyldigheten och ägarskapet i utvecklingsländerna.

Utrikesministeriet lanserade webbplatsen OpenAid.fi i december 2021. Webbplatsen samlar heltäckande information om användningen av Finlands utvecklingssamarbetsmedel i en tjänst. Detaljerade uppgifter om utbetalningarna för utvecklingssamarbetet finns från och med 2015 i en visuell och lättillgänglig form. Utvecklingen av webbplatsen fortsätter: Till helheten fogas i fortsättningen bland annat information om resultat.

Riskhanteringen inom utvecklingssamarbetet är allt viktigare

Svåra verksamhetsmiljöer och nya samarbetsformer medför nya risker. Riskerna hanteras genom planering, uppföljning och val av partner.

Förutseende och hantering av riskerna är en central del av verkställandet av utvecklingssamarbetet. Behovet av hjälp, men också riskerna, framhävs i bräckliga stater och konfliktområden. Även nya finansieringsinstrument, såsom utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar, har medfört nya risker.

Riskerna i anslutning till utvecklingssamarbetet är olika och på olika nivåer. Riskerna som försämrar resultaten kan gälla till exempel plötsliga förändringar i verksamhetsmiljön: politisk instabilitet, säkerhetsproblem och extrema naturfenomen i partnerlandet eller fluktuationer i den internationella utvecklingsfinansieringen. Exempel på detta är coronapandemin och de allt vanligare beväpnade konflikterna, som har orsakat förändringar i den finansiering och de verksamhets sätt som utrikesministeriet har beviljat.

Genomförandet av programmen innebär också egna risker. Till exempel kan brister i planeringen, människornas kompetens och systemen fördröja eller begränsa resultaten. Även korruption och missbruk av medel utgör ett hot mot resultaten.

Riskhanteringen är en del av den strategiska planeringen, informationsledningen, resultatstyrningen och kvalitetshanteringen i utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet. Den riskhanteringspolicy för utvecklingssamarbetet som färdigställdes 2021 stärker utrikesministeriets och dess samarbetspartners praxis samt förpliktar till utveckling av riskhanteringen i all verksamhet som finansieras av Finland. Utöver hanteringen av politiska och ekonomiska risker förutsätter Finland av sina samarbetspartner åtgärder för att förebygga sexuellt utnyttjande och trakasserier.

FN och internationella finansinstitut har en central uppgift i verkställandet av Finlands utvecklingssamarbete. De ansvarar också för de risker som är förknippade med samarbetet och för riskhanteringen. Enligt MOPAN-nätverket som utvärderar multilateralt samarbete har organisationernas riskhanteringsförfaranden utvecklats gynnsamt under de senaste åren.⁴ Utrikesministeriet deltar i organisationernas ledningsgruppsarbete samt i styrningen av riskhanteringen i och med uppföljningen av avtalen om specialfinansie-

ring och verkställandet av dem. Utrikesministeriet förhåller sig allvarligt till alla misstankar om missbruk, såsom missbruk av medel och sexuella trakasserier. Man ingriper alltid i missbruk.

Till riskhanteringen inom utvecklingssamarbetet hör också att behandla misstankar om missbruk. Alla som utför utvecklingssamarbete är skyldiga att underrätta utrikesministeriet om upptäckt missbruk och misstankar om missbruk på webbplatsen Vaarinkayttoilmoitus.fi. Felaktigt använda medel återkrävs enligt den interna anvisningen för återkrav. Utrikesministeriets anmälnings-tjänst och anvisningar för behandling av misstankar om missbruk grundar sig på Finlands internationella förbindelser mot korruption och mutor.

Utrikesministeriet fattade 17 beslut om återkrav 2018–2022 och på basis av dessa återbetalades 173 162 euro. Dessutom återbetalades vissa statsunderstöd frivilligt. För de finländska organisationernas del återbetalades alla medel som skulle återkrävas. På grund av internationella rättsliga åtgärder kan behandlingen av vissa fall ta flera år.

Erfarenhet stödde anpassandet av arbetet i Afghanistan

Talibanernas snabba maktövertagande i Afghanistan i augusti 2021 tvingade biståndsaktörerna in i en situation där det traditionella utvecklingssamarbetet med regeringen snabbt måste avbrytas. Stödgivarna och utvecklingssamarbetsorganisationerna anpassade sin verksamhet relativt smidigt. Detta underlättades av utvecklingssamarbetsaktörernas över 20-åriga erfarenhet av Afghanistan. Med hjälp av FN- och civilsamhällesorganisationer lyckades man måttligt med allokeringen av medel till nya behov och till dem som var i störst behov av medel. Anpassningsarbetet pågår fortfarande delvis.

Den snabba förändrade situationen visade att Finland i regel hade valt sådana aktörer till samarbetsorganisationer för utvecklingsarbetet som, då riskerna realiserades, kunde fortsätta och anpassa sina program på det sätt som situationen krävde.

Det finns fortfarande inga förutsättningar för direkt samarbete med talibanregimen och västländernas medel kanaliseras inte till talibanregimen, utan stödet styrs via internationella och lokala organisationer.

Slut på sexuellt utnyttjande och trakasserier

Finland förutsätter att samarbetspartnerna förbinder sig till att bekämpa sexuella trakasserier och sexuellt utnyttjande. Förebyggande och utrotning av sexuellt utnyttjande, övergrepp och sexuella trakasserier blev under regeringsperioden ett centralt mål och verksamhets sätt för det internationella samarbetet och Finlands utvecklingssamarbete.

Finland har liksom 21 andra länder förbundit sig till de åtgärder som man kom överens om i London 2018, med vilka man förebygger sexuellt utnyttjande, övergrepp och sexuella trakasserier, stöder dem som hamnat ut för detta och förbättrar skyddet för den som gör anmälan⁶. I enlighet med den gemensamma politiska målbilden har Finland uppdaterat villkoren för den beviljade finansieringen och förutsätter att samarbetspartnerna verkställer de gemensamma principerna och standarderna.

Riskerna minskas genom god planering

Riskhanteringspolicyn för utvecklingssamarbetet som publicerades 2021 kompletterar utrikesministeriets gemensamma förfaranden och fastställer de branschspecifika målen, principerna, ansvaren och verksamhetsmodellen för riskhanteringen. Riskhanteringspolitiken grundar sig förutom på den nationella lagstiftningen även på ISO31000-standarden som tillämpas av internationella organisationer och OECD:s biståndskommitté DAC:s rekommendationer⁵.

Verkställandet av riskhanteringspolicyn förutsätter att utrikesministeriets kvalitetssystem stärks. Riskerna hanteras genom aktiv uppföljning, revisioner, utvärderingar och påverkan. De minskas genom god planering och omsorgsfullt val av partner.

Fallet av missbruk vid UNOPS är betydande i FN-systemet

I FN:s kontor för projektjänster UNOPS uppstod en misstanke om missbruk i december 2021. Genast när ärendet hade framkommit fryste utrikesministeriet UNOPS finansiering och inledde utredningsarbetet. Finland informerade om fallet som första land den 14 april 2022. FN har inlett flera utredningar som Finland aktivt krävt. Även Finlands egna utredningar fortsätter under 2022.

// Behovet av hjälp och riskerna framhävs i bräckliga stater och konfliktområden.//

Landsprogrammen har gett resultat även under pandemin

Finlands landsprogram har varit framgångsrika bland annat tack vare sin långsiktighet och flexibilitet.

Finland bedriver ett långsiktigt bilateralt samarbete med utvecklingsländerna utifrån 13 landsprogram eller regionala program. Åren 2019–2021 utgjorde denna samarbetsform 19 procent av det egentliga utvecklingssamarbetet.

I landsprogrammen fastställs prioriteringarna, resultatmålen och de centrala samarbetsprojekten för samarbetet. Arbetets framskridande följs upp kontinuerligt och resultaten rapporteras årligen. Utifrån årsrapporterna utarbetas en syn-tesrapport som ger en helhetsbild av landsprogrammets effektivitet.

Hur väl arbetet lyckas bedöms enligt hur väl de direkta och långsiktiga resultatmålen uppnås.

Uppnåendet av de direkta resultatmålen förbättrades stadigt 2016–2019, men resultatnivån sjönk betydligt 2020. Orsaken till nedgången var framför allt coronapandemin och konflikter som tillspetsats i partnerländerna och som har fördröjt och förändrat genomförandet av de

pågående projekten samt i synnerhet beredningen av nya projekt.

Samma förändring syns i viss mån också i de långsiktiga resultatmålen. Pandemin och konflikterna har haft en betydande inverkan på partnerländernas verksamhetsmiljöer och vänt vissa utvecklingsförlopp bakåt. Till exempel i och med skolstängningarna förvärrades inlärningskrisen ytterligare, särskilt i de fattigaste partnerländerna. Läget i Afghanistan och Myanmar tillspetsades så att man utarbetade tillfälliga handlingsplaner för länderna istället för landsprogram.

Å andra sidan uppnåddes även under pandemiåren 2020–2021 cirka 70–80 procent av både de direkta och de långvariga resultatmålen väl eller måttligt. Detta innebär att dessa mål uppnåddes till minst 60 procent.

Resultaten främjades i synnerhet av det långsiktiga samarbetet samt utnyttjandet av sakkunskap och politisk dialog på sätt som lämpar sig för olika samarbetsformer. Det har varit nödvändigt att anpassa sam-

arbetet till de förändrade förhållandena och detta skapar förutsättningar för bättre resultat även i framtiden. Å andra sidan har anpassningsåtgärderna fördröjt genomförandet av projekten.

I dag sker en allt större del av samarbetet i bräckliga länder. Under 2019–2020 lät utrikesministeriet göra en extern utvärdering av landsprogrammen i bräckliga kontexter. I utvärderingen rekommenderades att man i landsprogrammen i fortsättningen bättre än i nuläget beaktar överraskande förändringar i verksamhetsmiljön samt samarbetet mellan utvecklingssamarbetet, det humanitära biståndet och fredsbyggandet.

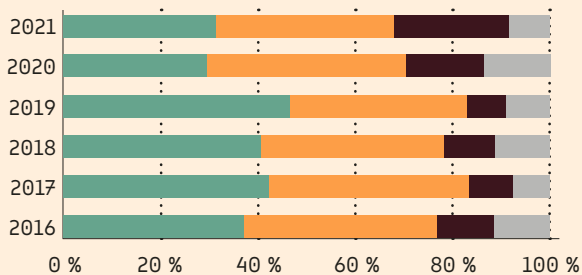
I samband med de nya landsprogrammen som godkändes 2021 publicerades de första landsstrategierna, där man utöver utvecklingssamarbetet även beaktar målen för utrikes- och säkerhetspolitiken och de ekonomiska relationerna. Samtidigt ökades flexibiliteten i landsprogrammen och de projekt som ingår i dem så att de bättre reagerar på förändringar i verksamhetsmiljön.

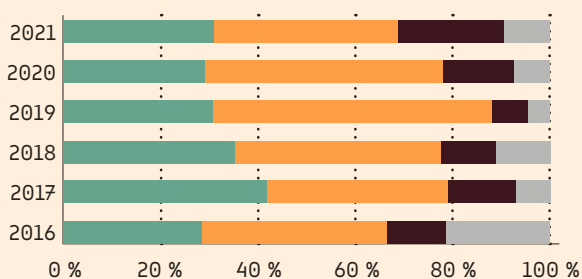
FINLANDS LANDPROGRAM

CORONAVIRUSET OCH KONFLIKTER
FÖRSVAGADE RESULTATEN

Direkta resultat

Mer omfattande resultat

KÄLLA: UM

Resultaten har uppnåtts bra = över 80 procent av årets resultatmål har uppnåtts, framskrider exemplariskt, inget behov av att ändra planerna

Måttligt = 60–80 procent av årets resultatmål har uppnåtts, framskrider i allmänhet exemplariskt, men det behövs förändringar/påskyndande

Dåligt = 0–60 procent av årets resultatmål har uppnåtts, framskrider inte på önskat sätt, betydande korrigeringar behövs

Kan inte rapporteras, eftersom programmet inte har inletts eller avslutats under en pågående landprogramperiod

Anpassning av landsprogrammet
till kriser: Etiopien

Etiopien har samtidigt drabbats av coronapandemin, torka och inbördeskrig. Antalet interna flyktingar har ökat till miljontals och många andra behöver också katastrofhjälp. Finland har reagerat på situationen genom att snabbt göra ändringar i genomförandet av det nationella programmet, men genom att hålla sig till de långsiktiga målen på sektornivå.

Till följd av kriserna ökades det humanitära biståndet och de grundläggande funktionerna i de bilaterala projekten och de uppnådda resultaten tryggades så väl som möjligt. Medel riktades till omedelbara behov, säkerheten för projektpersonalen prioriterades och planeringen av nya bilaterala projekt avbröts. Dessutom påskyndades beslutsfattandet, uppföljningen av medelsanvändningen effektiviserades ytterligare och utbetalningarna delades i flera mindre delar. Anpassningsåtgärderna gällde allt samarbete:

Landsbyggsutveckling

- Områdena för genomförande av projekten ändrades på grund av säkerhetssituationen.
- Medel riktades till de interna flyktingarnas behov och till humanitärt bistånd.

Vattenförsörjning

- Under pandemin ökades betoningen på hygien och bland annat hälsostationernas vattentjänster.
- Stödet riktades till interna flyktingläger och områden som lider av torka.

Undervisning

- Finansiering av den grundläggande utbildningen riktades till återuppbyggnad av skolorna och verksamhet på skolnivå.
- Undervisning i krissituationer stöddes på engångsbasis tillsammans med UNICEF för att få sådana som lämnat skolan på konfliktområdena att återvända till skolan; ett sätt var att erbjuda skolmat.

Trots att konflikten och pandemin bromsade upp genomförandet av projekten och hindrade tillträde till vissa områden och även infrastrukturen förstördes under kriget, kunde man tack vare anpassningen hålla skadorna på ett minimum och stödja de grupper som var mest utsatta. I slutändan kunde projekten fungera och producera goda resultat med hänsyn till situationen.

Betydande förändringar via multilaterala organisationer

Finland får igenom sina egna synpunkter på internationella organisationers strategier, riktlinjer och verksamhetsätt – och ökar därmed sitt inflytande.

Det multilaterala samarbetet ger Finland möjlighet att påverka beslut som löser komplicerade globala utmaningar. Att stärka detta arbete var ett av målen i regeringsprogrammet för 2019.

Cirka hälften av anslagen för Finlands utvecklingssamarbete åren 2019–2021 kanaliserades via internationella organisationer och EU.⁷ Hur samarbetet lyckas följs upp årligen med hjälp av Finlands egna påverkansplaner. Dessutom görs internationella utvärderingar och separata evalueringar.

Det internationella MOPAN-nätverket utvärderar multilaterala aktörers förvaltning och resultat. Åren 2019–2021 publicerade MOPAN bedömningar av 25 multilaterala aktörer.⁸ Enligt bedömningarna uppnådde Finlands viktigaste partner sina mål väl. Endast i den globala miljöfonden GEF har den långsamma projektcykeln försämrat resultatet.⁹ Prestationerna av FN:s befolkningsfond UNFPA¹⁰, organisationen UN Women¹¹ och FN:s

barnfond UNICEF¹² bedömdes för sin del som utmärkta. De flesta samarbetspartner kunde dock förbättra verksamhetens kostnadseffektivitet.

År 2020 färdigställdes den första oberoende evalueringen av Finlands påverkan på 23 multilaterala partnerorganisationers verksamhet.¹³ Evalueringen bekräftar att Finland har åstadkommit betydande förändringar i organisationernas strategier, riktlinjer och verksamhetsätt.¹⁴ Finland har haft mer inflytande än vad som kunde antas utifrån finansieringen eller röstandelen.

Hörnstenarna i påverkan har varit utrikesministeriets kunniga och erfarna personal, temaspesifik expertis, långsiktig verksamhet i flera kanaler samt samarbete med andra aktörer. Finland har fått rykte som temaledare särskilt i fråga om jämställdhet, rättigheter för personer med funktionsnedsättning, utbildning samt teknologi och innovationer.

Till exempel har Finlands satsning på experter på inkluderande utbildning och

rättigheter för personer med funktionsnedsättning gett konkreta resultat i Världsbankens strategier och utbildningsmaterial. Finland har också aktivt påverkat integreringen av personer med funktionsnedsättning under Internationella utvecklingsorganisationen IDA:s förhandlingar om tilläggsfinansiering 2019–2021.

Enligt evalueringen har administrationen av påverkansarbetet vid utrikesministeriet främjat inläringen och uppkomsten av god praxis samt rapporteringen till riksdagen. Det mervärde som påverkansplanerna ger i förhållande till det arbete som de medför upplevs dock inte alltid som tillräckligt. Begränsade personalresurser och den tid som står till buds utgör utmaningar i arbetet. Finländare som har arbetat för eller återvänt från multilaterala organisationer har inte utnyttjats särskilt mycket i påverkansarbetet. Evalueringen uppmanar till att fortsätta påverkansarbetet och utveckla det så det blir mer strategiskt.

Internationella jordbruksfonden när fattiga småbrukare

Internationella jordbruksfonden IFAD är en viktig partner för Finland, eftersom den når fattiga småbrukare och strävar efter en helhetsbetonad utveckling av landsbygden. Finland påverkar aktivt i IFAD för att främja jämställdhetsfrågor och anpassning till klimatförändringen.

I MOPAN-utvärderingen 2019 hade IFAD både styrkor och utvecklingsområden.

Styrkor

- Tydlig grundläggande uppgift och strategi som stöder denna
- Regelbundet samarbete med intressentgrupper
- Transparent allokering av resurser
- En organisationsstruktur som stöder resultat
- Strävan efter resultatbaserad budgetering

Utvecklingsområden

- Hur snabbt utbetalningarna görs
- Bedömning och utveckling av organisationens kapacitet
- Att nå de mest utsatta stöntagarna
- Mer systematiskt utnyttjande av resultatdata och tidigare erfarenheter¹⁵

Utvecklingsbankernas pandemifinansiering var flexibel och snabb

När coronaviruset började sprida sig i Afrika, reagerade utvecklingsbankerna snabbt på situationen. Afrikanska utvecklingsbanken AfDB godkände en finansiering på 10 miljarder dollar för de mest sårbara länderna redan i april 2020. Finland bidrog i bankens direktion till att snabbt skapa ett finansieringsfönster. Utöver hälsosektorn finansierade man även social trygghet och

företagsstöd, som gynnade nästan 30 miljoner av de fattigaste hushållen och över 300 000 små och medelstora företag. Målländernas coronatestningskapacitet blev cirka 12 gånger större. Med hjälp av finansieringen kunde man också utbilda över 130 000 personer till stöd för hälso- och sjukvården samt fördubbla antalet platser avsedda för coronapatienter på intensivvårdsavdelningarna.¹⁶

INTERNATIONELL BEDÖMNING AV FINLANDS 13 MULTILATERALA SAMARBETSPARTNERS FÖRMÅGA ATT UPPNÅ SINA MÅL

Helhetsbedömning av hur målen uppnåtts	2	2	3	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2
Resultat som bedöms ha uppnåtts	1	1	2	2	1	2	2	1	2	3	2	2	2
Nytta för målgrupperna	3	2	3	2	○	2	1	2	2	2	○	2	○
Förmåga att åstadkomma förändringar i de nationella riktlinjerna	1	2	3	2	○	1	2	3	1	2	○	–	○
Resultat som berör jämställdhet	1	1	3	3	2	2	2	3	2	4	2	3	3
Resultat för miljön	2	4	2	2	3	2	2	3	3	–	–	3	2
Resultat för förvaltningen	3	2	–	2	○	1	2	3	2	3	○	–	○
Betydelse för samarbetspartnerna	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Effektivitet gällande hur resultat åstadkommit	3	4	4	3	3	3	3	2	2	4	2	2	3
Resultatens hållbarhet	2	3	3	2	3	2	2	3	2	3	2	–	3
	UNFPA	UN Women	GEF	FAO	UNICEF	ADB	IFAD	WFP	WHO	UNHCR	UNOPS	UNRWA	UNDP

1 Mycket bra 2 Bra 3 Svag 4 Mycket svag – Inte tillämpligt ○ Ingen indikator har använts

Finland har ett starkt inflytande i världen som EU-medlem

Under coronapandemin intensifierade EU:s medlemsländer sitt samarbete.

EU och dess medlemsländer är tillsammans världens största biståndsgivare. År 2020 stödde de utvecklingssamarbetet med sammanlagt cirka 67 miljarder euro, vilket var nästan hälften av hela den globala officiella finansieringen av utvecklingsbistånd.

Ungefär en femtedel av Finlands officiella medel för utvecklingssamarbete går årligen till EU:s budget och fördelas på Europeiska kommissionens generaldirektorat för internationella partnerskap, grannskapspolitik och humanitärt bistånd.

Kommissionen, som inledde sin mandatperiod 2019, ställde som sitt centrala mål att stärka EU:s globala roll. Målet eftersträvas bland annat genom utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete, det vill säga genom att stärka unionens internationella partnerskap, främja hållbar utveckling och minska den globala fattigdomen.

Finland har stött EU:s utvecklingssamarbete genom att delta i utarbetandet av EU:s riktlinjer för utvecklingssamarbete, genomförandet av gemensamma program och utvecklingen av nya samarbetsformer. Finland har särskilt stött strävanden

att främja grön övergång, digitalisering och hållbar ekonomi samt mänsklig utveckling. Finland har också stärkt betydelsen av jämställdhet och utbildning i EU:s utvecklingssamarbete.

Samarbetet mellan EU-institutionerna och medlemsländerna har intensifierats ytterligare under de senaste åren. I och med coronapandemin förbättrades och effektiviserades samarbetet mellan EU:s medlemsländer, institutioner och europeiska institutioner för utvecklingsfinansiering. Verksamhetsmodellen Team Europe lanserades 2020 och i dess namn kommer man även i fortsättningen att utveckla koordineringen, samprogrammeringen och den gemensamma kommunikationen. Via EU har också Finland fått större genomslagskraft och synlighet för sin verksamhet.

Styrning av EU-finansieringen

År 2021 godkände EU en ny förordning om ett globalt Europa som förenhetligar och styr unionens finansiering av yttre förbindelser på ett betydande sätt.¹⁷

I förhandlingarna om förordningen påverkade Finland framför allt till vilka områden EU-finansiering riktas och vilka prioriteringarna i finansieringen är. För

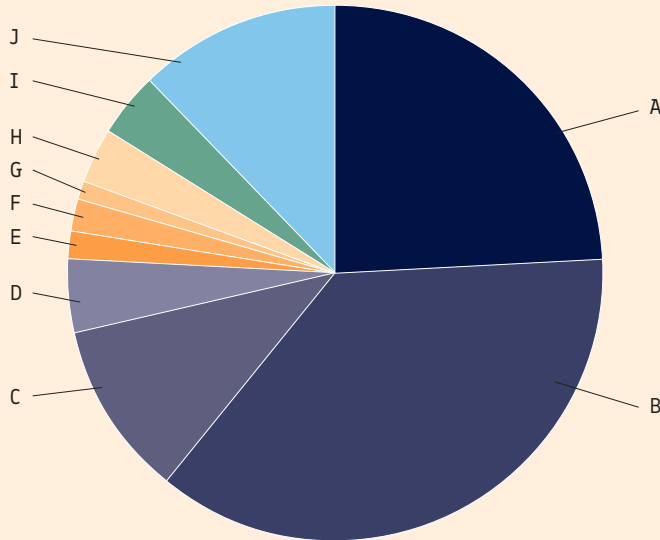
Finland är det viktigt att fokusera på resultaten och att utvecklingspolitiken ses som en central del av EU:s yttre förbindelser. I förordningen fick man också med andra centrala mål för Finland, såsom att finansieringen i första hand ska riktas till Afrika, att klimatåtgärder ska betonas samt att man förbinder sig till konkreta åtgärder för att främja jämställdhet.

En enhetlig global finansiering förväntas påskynda EU:s förmåga att reagera på överraskande kriser. Detta har redan synts till exempel i EU:s snabba reaktion på de behov som Rysslands anfallskrig orsakat i Ukraina.

Det mest direkta sättet att påverka EU-finansieringens resultat är att delta i planeringen och genomförandet av EU:s program på landsnivå. Finland har samprogrammering med EU i flera länder och dessutom deltar Finland i EU:s Team Europe-initiativ. I Nepal och Ukraina förvaltar Finland också EU-finansieringen.

Utöver de egentliga gemensamma programmen påverkar Finland EU:s verksamhet på landsnivå genom ambassader och EU-samordning. Finland för också dialog med partnerländerna tillsammans med EU-delegationerna.

EU STÄRKER SIN GLOBALA ROLL

EU:s finansiering inom programmet Europa i världen uppgår till sammanlagt 79,5 miljarder euro under 2021–2027.

Geografiska program, totalt 60,4 miljarder euro

- A angränsande områden: minst 19,3 miljarder euro
- B Afrika söder om Sahara: minst 29,1 miljarder euro
- C Asien och Stilla-havsområdet: 8,5 miljarder euro
- D Nord- och Sydamerika och Karibien: 3,4 miljarder euro

Tematiska program, totalt 6,4 miljarder euro

- E mänskliga rättigheter och demokrati: 1,4 miljarder euro
- F medborgarorganisationer: 1,4 miljarder euro
- G fred, stabilitet och konfliktförebyggande: 908 miljoner euro
- H globala utmaningar: 2,7 miljarder euro
- I För akuta behov: 3,2 miljarder euro
- J Anvisas enligt behov: 9,5 miljarder euro

Europaparlamentets och rådets förordning NDICI 2021/947, artikel 6.

Europa i världen är ett nytt finansieringsinstrument för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete som möjliggör en enhetlig finansiering av geografiska och tematiska program samt snabba insatser 2021–2027. Dessutom omfattar instrumentet Europa i världen Europeiska fonden för hållbar utveckling plus (EKRR+), som stöder investeringar och ökar tillgången till finansiering samt beviljar låne- och finansieringsgarantier upp till 53,4 miljarder euro.

KÄLLA: EU

Coronapandemin gav upphov till verksamhetsmodellen Team Europe

EU reagerade på coronapandemin och de utmaningar den medförde genom att utveckla den så kallade Team Europe-verksamhetsmodellen. EU:s centrala mål var att effektivisera och förenhetliga det sätt på vilket stödet för partnerländernas coronaåtgärder användes. Under Team Europe-paraplyet kunde alla EU-aktörer, inklusive Finland, förena sina krafter när de förhandlade om bland annat vaccinleveranser.

Enligt utrikesministeriets externa utvärdering förbättrade Team Europe EU:s koordination och synlighet samt stärkte bilden av EU som en enhetlig aktör. Team Europe ökade också biståndet, särskilt då pandemin framskred.

EU-påverkan utvärderas

Den externa utvärderingen av Finlands utvecklingspolitiska EU-påverkan 2014–2021 som utrikesministeriet beställt publiceras hösten 2022. Målet med denna omfattande, oberoende utvärdering är att producera information om hur Finland har påverkat EU och hur verksamheten kan effektiviseras. De preliminära slutsatserna bekräftar att Finland under sitt ordförandeskap 2019 lyckades främja nationellt viktiga mål, såsom beaktandet av jämställdheten mellan könen i EU:s utvecklingspolitik. Finland har gjort påverkansarbete i synnerhet tillsammans med likasinnade medlemsländer. Ett starkt påverkansarbete är ett kostnadseffektivt sätt att uppnå resultat.

Arbetet för det civila samhället stärker människors deltagande

Civilsamhällesorganisationernas mångsidiga och flexibla arbete stöder förverkligandet av de mänskliga rättigheterna och målen för hållbar utveckling även i områden som är svåra att nå.

Civilsamhällesorganisationernas arbete främjar Finlands utvecklingspolitiska mål på bred front. Samtidigt stärker det civilsamhällets status och verksamhetsförutsättningar samt demokratin och förverkligandet av rättsstatsprincipen.

Utrikesministeriet stöder civilsamhällets utvecklingssamarbete genom att bevilja finansiering till finländska och internationella civilsamhällesorganisationer. Dessutom stöder en del av ambassaderna civilsamhällsaktörerna med ett så kallat anslag för lokalt samarbete. Åren 2019–2021 finansierade Finland de civilsamhällesorganisationernas utvecklingssamarbete med 362 miljoner euro, vilket utgjorde 10 procent av Finlands officiella utvecklingssamarbete.

En betydande del av finansieringen av civilsamhällesorganisationerna riktas till de finländska civilsamhällesorganisationernas långsiktiga, programmässiga utvecklingssamarbete.¹⁸

I organisationernas verksamhet betonas de lokala partnernas expertis. Organisationerna har också långvarig och mångsidig erfarenhet av olika verksamhetsmil-

jöer. Verksamheten sträcker sig till områden som är svåra att nå och även till länder som inte har någon annan finansiering från Finland.

Organisationerna främjar rättigheterna för flera olika befolkningsgrupper på olika håll i världen. Genom organisationernas arbete stärks till exempel sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt undervisningen i minoritetsspråk i småbarnspedagogiken och grundskolan. Dessutom stärker organisationerna bland annat migrantarbetarnas rättigheter och förebygger barnarbete.

Organisationerna stöder medborgarnas och befolkningsgruppernas deltagande i beslutsfattandet, politiken och samhällsdebatten. Finland stöder människorättsförsvararnas verksamhet bland annat i länder där sexuella minoriteter och könsminoriteter upplever diskriminering och våld. Civilsamhällesorganisationerna spelar en central roll i fredsbyggandet, särskilt på gemenskapsnivå.

Resultaten och effekterna av organisationernas arbete stärks kontinuerligt. När förhållandena förändras kan organisatio-

ner snabbt anpassa sin verksamhet. Detta beror på att organisationerna och deras partner i allmänhet har gedigen specialkompetens inom sitt eget område och kännedom om verksamhetsmiljön.

En snabb anpassningsförmåga är särskilt viktig i samband med konflikter och naturkatastrofer. Till exempel under coronapandemin kunde organisationerna fortsätta sin resultatrika verksamhet samt bland annat utveckla distansundervisningen och erbjuda tillgänglig coronainformation. Resultatens hållbarhet främjas av ett starkt lokalt ägarskap och samarbete med lokala myndigheter.

De civilsamhällesorganisationerna har utifrån årsrapporter och utvärderingar lyckats stärka sin resultatstyrning samt sina mekanismer för uppföljning, utvärdering och inläring. I fortsättningen bör de dock särskilt stärka utvärderingen av den långsiktiga genomslagskraften som sträcker sig utanför programmet eller projektets omedelbara influensområde. Dessutom måste de fortfarande satsa på att utveckla resultatinformationen enligt kön, ålder och funktionsnedsättning.

Anslag för lokalt samarbete:

- Direkt stöd till det civila samhället som administreras av ambassaden.
- Främjande av mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. Teman är i synnerhet jämställdhet, rättigheter för personer med funktionsnedsättning och rättsstatsutveckling.
- Viktigt med tanke på nätverkande, tillgång till information och Finlandsbilden.

Civilsamhällets utrymme har minskat

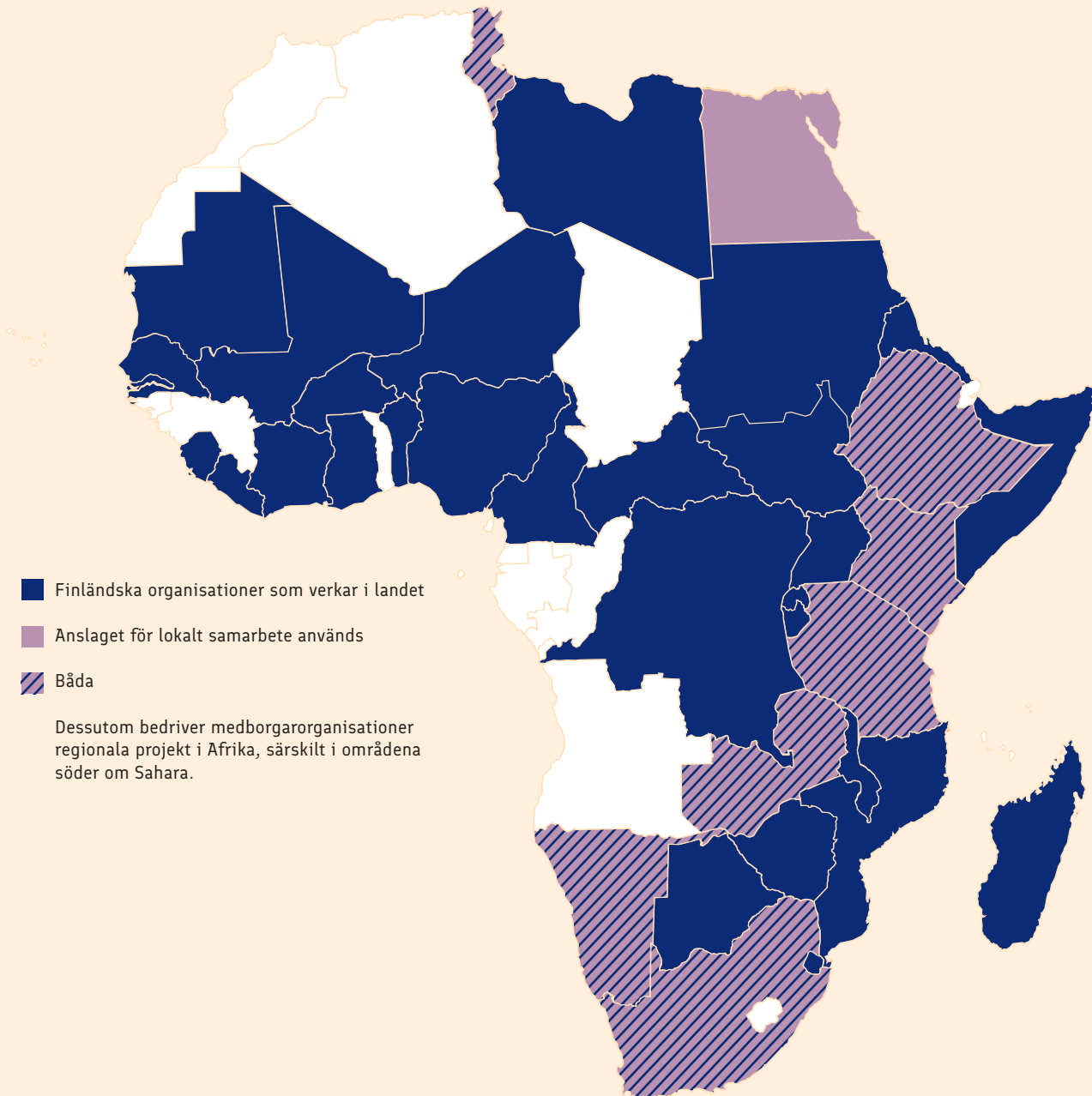
Under åren 2019–2021 verkade civilsamhällesorganisationerna som Finland stöder tillsammans med sina lokala partner

i **85** länder.

I **10** av dessa har medborgarsamhällets utrymme blivit snävare, i **24** har det förhindrats, i **34** har det kvävts och i **17** stängts

– inte i ett enda land är det fritt.

CIVILSAMHÄLLESORGANISATIONER I AFRIKA

Genom finansinvesteringar åstadkommer man stora utsläppsminskningar i utvecklingsländerna

Finlands investeringar lockar uppskattningsvis
1,7 miljarder euro till annan finansiering för
klimatarbete och projekt för hållbar utveckling.

Finland tog i bruk utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar, dvs. utvecklingspolitiska finansiella investeringar 2016. De är ett sätt att främja kanaliseringen av privat kapital för att begränsa klimatförändringen samt för hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt i utvecklingsländerna.

Ett särdrag för utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar är att pengarna som använts för det återbetalas till staten med räntor eller investeringsintäkter.

Finansinvesteringar har i synnerhet riktats till att begränsa klimatföränd-

ringen och främja jämställdheten, och geografiskt fokuserar de på Afrika.

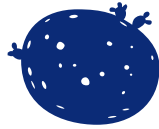
Finland gjorde tio placeringar i låne- och investeringsform 2016–2021 och deras sammanlagda värde var cirka 723 miljoner euro. Finansieringsobjekten var bland annat olika klimatfonder, Internationella fonden för jordbruksutveckling IFAD, Afrikanska utvecklingsfonden ADF, Finnfund och Kyrkans Utlandshjälps bolag FCA Investments.

Finlands finansinvesteringar siktar framför allt på betydande utsläppsminskningar. Investeringarna har också lockat dvs. genererat betydande tilläggs kapital från den privata sektorn till objekt med betydande

utvecklingseffekter, dit detta kapital inte hade riktats utan stödet från den offentliga finansieringen. De finansiella investeringar som Finland hittills gjort beräknas ge uppskattningsvis över 1,7 miljarder euro i annan finansiering för projekt för hållbar utveckling. Detta är en ganska försiktig uppskattning och siffran kommer antagligen att stiga under de kommande åren.

Finansinvesteringarnas tidsspann är ofta mycket långt och i de fonder som Finland använder pågår fortfarande investeringsskedet. Av dessa orsaker kan investeringarnas exakta utvecklingsresultat mätas först om flera år.

Finansiering i låne- och placeringsform riktas till olika typer av projekt

STÖD FÖR KLIMATINNOVATIONER

Det koreanska startup-företaget E Green Global har utvecklat en utsädespotatis som lämpar sig för klimatet i Asien och som bättre tål klimatförändringen direkt för marknaden i de asiatiska utvecklingsländerna. Investeringen i utvecklingen av denna utsädespotatis gjordes via Ventures-fonden som lyder under Asiens utvecklingsbank. Finland investerade 20 miljoner euro i fonden 2020.

STÖD TILL LOKALA SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG I DE FATTIGASTE LÄNDERNA

Amfri Farms är ett medelstort ugandiskt företag som tillverkar produkter för export av lokala frukter, grönsaker, kryddor, nötter och frön. En investering i företaget ökar näringarna och arbetsplatserna på landsbygden i Uganda samt stöder utvecklingen av landets exportindustri. Företagets odlingssätt hjälper också till att skydda skogarna och ökar kolsänkorna. Investeringen gjordes som en del av effektivitetsinvesteringsbolaget FCA Investments, som ägs av Kyrkans Utlandshjälp och som Finland beviljade ett lån på 16 miljoner euro 2018.

BETYDANDE UTSLÄPPSMINSKNINGAR GENOM PROJEKT FÖR FÖRNYBAR ENERGI

Det så kallade run-of-river-vattenkraftverket i Nepal ökar den lokala energiproduktionen och svarar på landets växande energibehov. Denna investering gjordes ur en klimatfond som Finland och IFC grundat tillsammans. Finland investerade 114 miljoner euro i fonden 2017.

LÅNG TIDSRAM FÖR UTVECKLINGSPOLITISKA INVESTERINGAR

Projektet är färdigt och solkraftverket producerar el

Maj

2021

2020

Byggandet inleds

Oktober

IFC:s direktion fattar ett beslut om placering

IFC:s kommitté för blandfinansiering ger sitt slutliga godkännande till projektet och användningen av Finlands pengar

April

Mars

Februari

IFC:s interna möte, där alla delområden i projektet (finansiering, ansvar osv.) går igenom

2019

Due diligence-process, inbegriper bland annat en bedömning av projektets miljökonsekvenser och sociala konsekvenser

Val av företag som genomför projektet

April

Preliminärt stöd till projektiden från IFC:s kommitté för blandfinansiering

2018

Oktober

IFC väljer solenergiprojektet Kahone i Senegal som ett preliminärt placeringsobjekt

IFC börjar söka lämpliga placeringsobjekt och bygga en pipeline för placeringar

Finland investerar i den klimatfond som inrättas tillsammans med IFC

2017

Den privata sektorn ger välbehövlig tilläggsfinansiering

Finnfunds investeringar överskrider redan en miljard euro. De binder också mycket mer kol än vad de släpper ut i atmosfären.

Utvecklingssamarbetet genomförs också tillsammans med den privata sektorn. Man strävar efter att utnyttja privat kapital för att uppnå målen för hållbar utveckling med hjälp av olika finansieringskanaler och stödformer. Åren 2019–2021 utgjorde denna samarbetsform 6 procent av Finlands utvecklingssamarbete som helhet.

De investeringar som Finnfund, som i huvudsak ägs av finska staten, gör i den privata sektorn i utvecklingsländerna gör det möjligt att genomföra sådana riskfyllda projekt som skulle vara omöjliga att genomföra enbart med privat finan-

siering. Finnfunds investeringsportfölj har vuxit snabbt och överskrider redan gränsen på en miljard euro. Finnfund har också lyckats rikta en allt större del av sin finansiering till de fattigaste länderna.

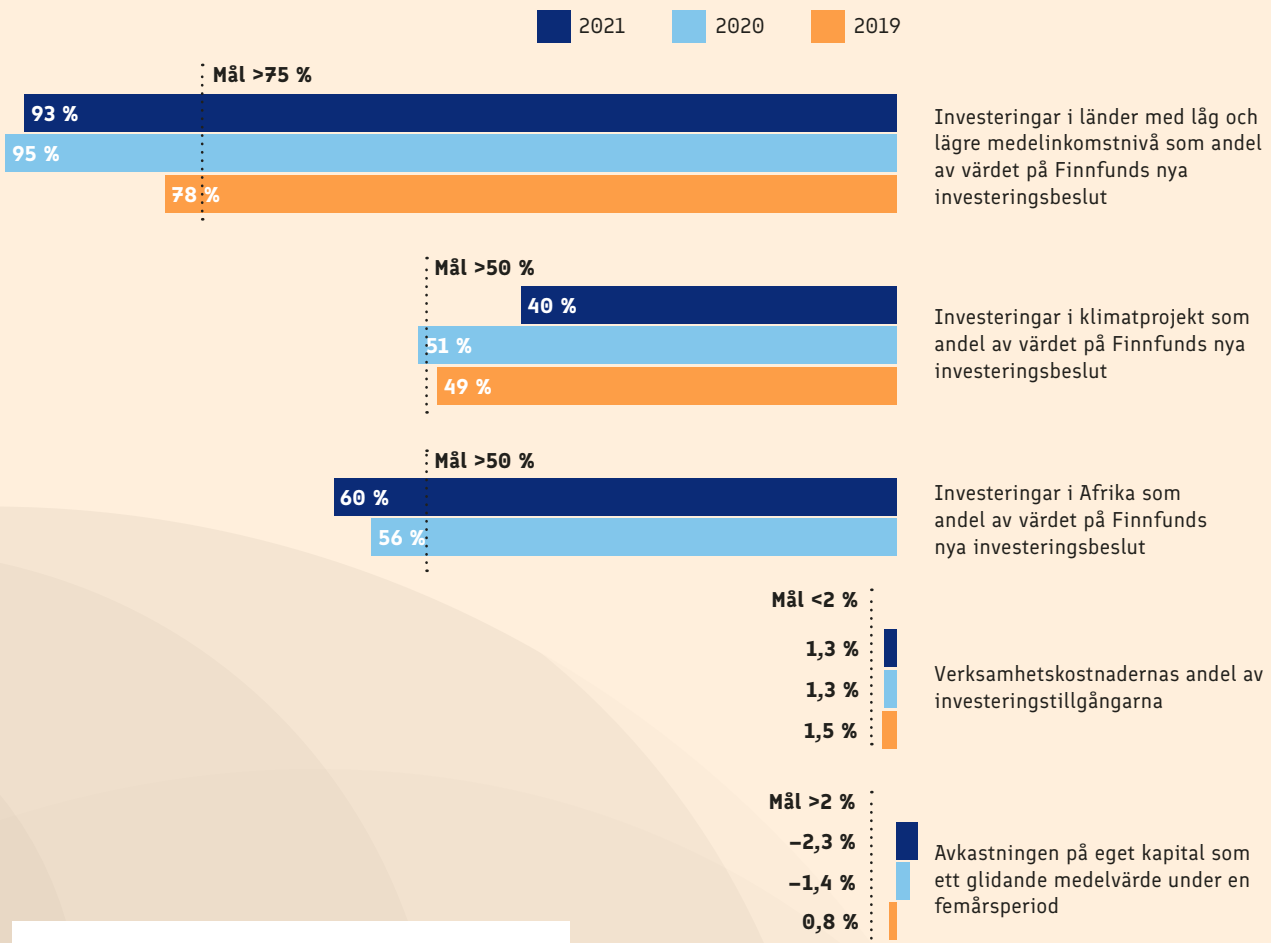
Samarbetet inom den privata sektorn har uppfyllt utrikesministeriets resultatmål väl. Finnfunds investeringar och projekt som finansierats av Finnpartnership har bland annat skapat arbetsplatser, ökat skatteintäkterna och förbättrat infrastrukturen samt överfört kompetens och förändrat marknadsstrukturerna i utvecklingsländerna.

Finnfunds investeringsportfölj konstaterades vara nettokolnegativ 2019 –

som det första utvecklingsfinansieringsinstitutet i världen. Detta innebär att Finnfunds investeringar därefter har bundit mer kol än de släpper ut i atmosfären. Detta beror i synnerhet på Finnfunds investeringar i hållbart skogsbruk.

Det första PIF-blandkreditprojektet som stöder investeringar i utvecklingsländer inleddes under 2021 och de första finansieringsbesluten för DevPlat-programmet som stöder innovationer fattades hösten 2021. I finansieringsbesluten för båda samarbetsmodellerna har man betonat de förutsedda utvecklings-effekterna.

GENOMFÖRANDE AV FINNFUNDS MÅL 2019–2021

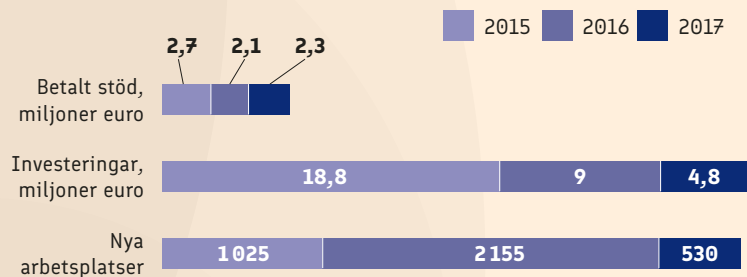
Nya lösningar på utvecklingsproblem

Med hjälp av innovationspartnerskap stärks en hållbar ekonomisk utveckling i utvecklingsländerna och främjas finländska företags affärsverksamhetsmöjligheter på den nya marknaden. Utrikesministeriets och Business Finlands gemensamma BEAM-program gjorde det möjligt att testa affärsidéer som löste utvecklingsutmaningar i utvecklingsländerna 2015–2019. BEAM mobiliserade ett stort antal (69 st) projekt för mikroföretag och små företag samt projekt för storföretag (30 st).

Developing Markets Platform (DevPlat), som utvecklats på basis av lärdomarna från BEAM, erbjuder finansiering för planering, genomförande och skalning av innovationsprojekt samt andra stöd-tjänster. DevPlat möjliggör i högre grad än tidigare gemensam utveckling med finländska företag, forskningsaktörer och det civila samhället samt deras partner i utvecklingsländerna. För att öka effektiviteten har programmet geografiskt koncentrerats till östra och södra Afrika samt Sydostasien.

PANDEMIN FÖRSVÅRADE AFFÄRSPARTNERSKAP

Finnpartnerships stöd för affärspartnerskap fortsatte framgångsrikt att stödja finländska företag i att skapa investeringar och arbetsplatser i utvecklingsländerna, även om coronapandemin bromsade utvecklingen av affärsverksamheten i slutet av rapporteringsperioden. Resebegränsningarna försvårade företagens arbete i målländerna och de problem som pandemin orsakade i många tillväxtekonomier förändrade affärsverksamhetsplanernas lönsamhet.

Finnpartnerships stöd för affärspartnerskap samt de investeringar och arbetsplatser som följer av stödet 2015–2021, miljoner euro. Eftersom stödet beviljas för 2 år och eventuella investeringar färdigställs i genomsnitt 3 år efter beredningskedet, sammanställs en utvecklingsrapport om de beviljade stöden 5 år efter året för beviljandet.

Ämbetsverken och högskolorna har ett mångsidigt samarbete

Finland har stärkt kompetensen hos experter i utvecklingsländerna samt förbättrat de offentliga institutionernas system och tjänster.

I KI-stödet för utvecklingssamarbete mellan institutioner främjar samarbetet mellan finländska statliga institutioner och ämbetsverk samt kollegialt lärande med statliga institutioner i utvecklingsländer. IKI-projekten stärker experternas kompetens och förnyar organisationernas verksamhets sätt. Samtidigt främjas de finländska institutionernas internationalisering, nätverksbildning och kompetens inom utvecklingssamarbetet. IKI-projekten förknippas vanligtvis med klimatförändringen samt med hållbar användning och förvaltning av naturresurser. Åren 2019–2021 utgjorde denna samarbetsform cirka två procent av den totala finansieringen av utvecklingssamarbetet.

Enligt evalueringarna av IKI-projekten har man genom dem lyckats stärka kompetensen hos experter i utvecklingsländerna samt förbättra institutionernas system och de tjänster de tillhandahåller. De bästa resultaten har uppnåtts genom långsiktigt arbete som grundar sig på tillitsingivande samarbetsrelationer.

Högskolornas HEI-ICI-program har under fyra års programperioder finansierat samarbetsprojekt mellan finländska univer-

sitet och yrkeshögskolor samt högskolor i utvecklingsländer. I projekten utvecklas partnerhögskolornas metodologiska, pedagogiska och administrativa färdigheter. Utbildningsstyrelsen ansvarar för förvaltningen av programmet. HEI-ICI-projekten har planerats utifrån behoven hos högskolorna i utvecklingsländerna och de beaktar partnerländernas egna utvecklingsmål.

Stödet till högskoleutbildningen i utvecklingsländerna har stärkt högskolornas kompetens och förbättrat kvaliteten på deras undervisning. Effekterna av projektet sträcker sig allt oftare utanför högskolesystemet, vilket syns till exempel i form av ett ökat antal kompetenta lärare inom den grundläggande utbildningen och nya arbetsplatser. Samtidigt främjar projekten uppbyggnaden av ett fungerande, effektivt och jämlikt samhälle, entreprenörskap, hållbar utveckling och minskande av fattigdomen.

Ett av de viktigaste resultaten från programperioden som löpte ut 2021 var den så kallade hävstångseffekten, dvs. man lockar till sig externt kapital. Med en relativt liten initialfinansiering från Finland lyckades man först stärka partner-

högskolornas kompetens och förvaltningsförmåga. Därefter lyckades man locka betydligt större fortsatt finansiering till samma läroanstalter från Världsbanken, EU, Tyskland och Storbritannien.

Det utvecklingspolitiska forskningssamarbetet stärks både via internationella och finländska forskningsinstitut och universitet. Exempel på internationella forskningsinstitut som stöds av Finland är FN-universitetets WIDER-institut i Helsingfors och det nordiska Afrikainstitutet i Uppsala. Motsvarande finländska aktörer är bland annat Finlands Akademi och UniPID-nätverket som består av nio universitet.

Stödet till forskningssamarbetet har ökat de finländska aktörernas deltagande i utvecklingssamarbetet samt stärkt samarbetet mellan Finland och utvecklingsländerna. Med hjälp av projekten har utvecklingsländernas förmåga att producera forskning och innovationer förbättrats. Högskolor och forskningsinstitut har också uppmuntrats att utnyttja en modell med fler aktörer, dvs. samarbete med företag, civilsamhällesorganisationer och andra samhällsaktörer.

Utnyttjande av forskningsrön i genomförandet av utvecklingspolitiken

Stärkandet av kapaciteten hos forskare, forskningsinstitut och högskolor i utvecklingsländer ökar deras förmåga att ställa relevanta frågor samt samla in, behandla och utvärdera information. Denna kunskap är nyttig till exempel när man strävar efter att minska fattigdomen eller främja en hållbar utveckling. Utvecklingen av högskoleutbildningen och forskningen ses också som en del av stärkandet av samhället och demokratin.

Finländska aktörer uppmanas å sin sida att producera information i rätt tid och föra dialog med aktörer i utvecklingsländerna.

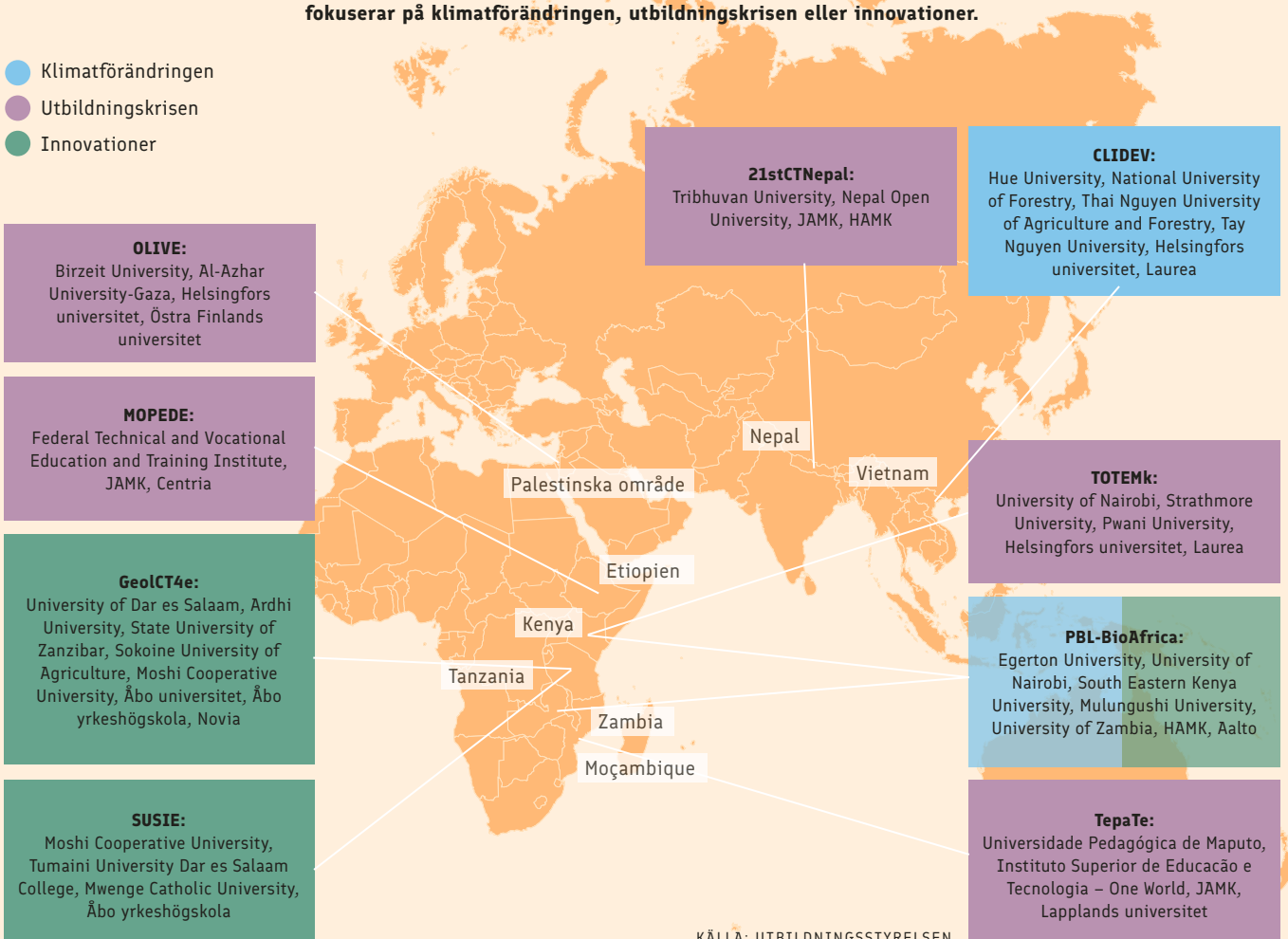
Även svåra ämnen har lyfts fram i myndighetssamarbetet

De finländska statliga ämbetsverken har med IKI-finansiering samarbetat med myndigheter i utvecklingsländerna sedan 2008. Genom detta vänskapssamarbete har man stärkt kompetensen hos myndigheterna i utvecklingsländerna och fått organisationerna att förnya sina verksamhetssätt bland annat genom att förnya forskningsmetoderna och utveckla uppföljningssystemen. Även om främjandet av jämställdheten i allmänhet inte lyfts fram starkt i myndighetssamarbetet, har de konfidentiella förhållanden som uppstått under samarbetet möjliggjort diskussioner även om ämnen som upplevs som besvärliga, såsom jämställdhet inom arbetsorganisationen och förebyggande av sexuellt utnyttjande, övergrepp och sexuella trakasserier.

SAMARBETE MELLAN FINLÄNSKA HÖGSKOLOR OCH ASIATISKA OCH AFRIKANSKA UNIVERSITET

Åren 2020–2024 omfattar HEI-ICI-programmet 10 samarbeten som fokuserar på klimatförändringen, utbildningskrisen eller innovationer.

- Klimatförändringen
- Utbildningskrisen
- Innovationer

Evalueringar hjälper till att förbättra resultaten

Oberoende evalueringar ger information som stöd för planeringen och beslutsfattandet. Enligt dem har Finlands utvecklingssamarbete i regel varit resultatrikt.

Utrikesministeriets självständiga evalueringsarbete producerar oberoende information om utvecklingspolitiska prestationer och utmaningar. Informationen från enhetens evalueringar utnyttjas i planerings-, resultatstyrnings- och kvalitetssäkringsprocesserna. Slutsatserna dokumenteras också i ett elektroniskt system, där de kan granskas parallellt med andra resultatuppgifter. De färdiga rapporterna publiceras på ministeriets webbplats och om dem ordnas offentliga presentations- och diskussionsmöten.

I evalueringarna ges rekommendationer för att öka utvecklingspolitikens och -samarbetets effektivitet. Med hjälp av dem samlar man också in kunskapsbaserat material som stöd för beslutsfattandet och påverkansarbetet. Utifrån rekommendationerna genomförs konkreta fortsatta åtgärder.

Under 2019–2021 genomfördes nio strategiska utvärderingar, cirka hundra projektutvärderingar och andra utvärderingar. Strategisk information produceras genom omfattande evalueringar som behandlar utvecklingspolitiska mål och de prioriterade områdena, stödformer, landsprogramshelheter samt riktlinjer för olika branscher. Resultaten av projektevalueringarna används för sin del för planering och styrning av projektverksamheten.

Enligt de tre senaste årens evalueringsrapporter har Finlands utvecklingssamarbete varit resultatrikt och lett till en positiv utveckling både i partnerländerna och internationellt. I verksamheten för enas partnernas och Finlands mål. Utmaningar har bland annat orsakats av begränsad personal och begränsade resurser, instabila verksamhetsmiljöer och coronapandemin. Å andra sidan har de strategiska helheterna och riktlinjerna för utvecklingssamarbetet inte samordnats tillräckligt strikt.

Evalueringar är en del av kunskapsledningen

Evalueringen av den kunskapsbaserade ledningen som genomfördes 2019 bekräftade att centraliserade evalueringar har producerat nyttig information och haft en lyckad inverkan på beslutsfattandet. Resultatinformationen har utnyttjats för att utveckla strategier, riktlinjer och projekt vid utrikesministeriet. Enligt evalueringen kan utnyttjandet av resultatinformationen stärkas ytterligare, särskilt i styrningen av resurserna. Det fanns också utrymme för förbättringar i fråga om vidareförädlingen av informationen och kombinationen av informationen i större helheter samt i utvecklingen av strukturer som främjar lärande. I rapporten konstateras att utri-

kesministeriet på det hela taget har en stark arbetsmiljö som stöder evalueringen.

Enligt en kollegial utvärdering av evalueringsfunktionerna i Finland, Irland och Schweiz som färdigställdes 2021 är utrikesministeriets evalueringsverksamhet bevisligen självständig och oberoende. Det finns utrymme för förbättringar särskilt i fråga om evalueringens användbarhet och läsbarhet, i avgränsningen av uppdragen samt i diversifieringen av de produkter som ska utvärderas.

I metaevalueringen som färdigställdes våren 2022 konstaterades att evalueringarna på projektnivå har erbjudit praktisk och betydelsefull information för att styra och utveckla verksamheten. Projektutvärderingarna upplevs överlag som nyttiga, men den information som fås från dem sprids inte i stor utsträckning inom organisationen.

Finland var det första landet i världen som genomförde en självständig och oberoende utvärdering av det nationella genomförandet av Agenda 2030. Planeringen av utvärderingen inleddes våren 2018 och själva utvärderingen blev klar i februari 2019. Finland och utrikesministeriets evalueringsverksamhet fick stor internationell uppmärksamhet och Finland främjade utvärderingen av hållbar utveckling i internationella forum.

Faktorer som främjat resultaten

Enligt evalueringarna har resultaten av Finlands utvecklingssamarbete främjats av bland annat följande faktorer:

- verksamhetens planmässighet och långsiktighet
- nära samarbete med olika partner och nätverk
- utgångspunkten i utvecklingspolitikens prioriterade områden, landsstrategier och -program samt ett omfattande beskickningsnätverk
- förmåga att ta tag i nya möjligheter och anpassa sig till föränderliga situationer
- verksamhet som drivs av efterfrågan och samarbetspartnerns ägarskap
- goda personliga relationer till internationella aktörer och institutionellt partnerskap, särskilt i påverkansarbetet
- rätt valda finansieringskanaler och samarbetsformer
- resultatatrik användning av multilaterala kanaler i både stabila och bräckliga verksamhetsmiljöer
- lyckat lokalt samarbete för att uppnå de politiska målen
- utnyttjande av bilateralt utvecklingssamarbete i länder som håller på att övergå från utvecklingssamarbete till annat samarbete mellan länder
- motiverad personal och positiv inställning till utnyttjande av resultatinformation

Faktorer som minskat resultaten

Bland annat följande faktorer har å sin sida minskat resultaten:

- begränsat antal anställda och stor personalomsättning
- koordinationsavbrott såväl inom organisationen som med externa aktörer
- begränsat utnyttjande av lokal kompetens
- osäkerhetsfaktorer i verksamhetsmiljön, såsom coronapandemin
- motstridiga eller orealistiska mål
- utmanande samordning av olika ansvarsområden, avsaknad av en helhetsvision mellan riktlinjerna och splittrade omfattande helheter
- avsaknad av vissa strategiska eller styrande mål, till exempel användning av finansiella instrument inom den privata sektorn eller arbete under en övergångsperiod
- små projekts begränsade effekt i förhållande till behoven
- stela finansieringsstrukturer och -förfaranden
- organisationskultur som undviker risker
- praktiska svårigheter att beakta genomgående mål och genomföra människorättsbaserad verksamhet

//
Enligt
evalueringarna
förenas
partnerns och
Finlands mål
i Finlands
utvecklings-
samarbete.

//

Utvecklingssamarbetets långsiktighet har förbättrats

Utvärderingarna berömmar Finland för att målen förtydligats och uppmuntrar till att förbättra sambandet mellan utvecklingssamarbete, humanitärt bistånd och fredsarbete samt resultatuppföljningen av klimatfinansieringen.

Utöver de oberoende evalueringarna utvärderas Finlands utvecklingspolitik och -samarbete regelbundet av flera utomstående aktörer. I Finland ges rekommendationerna av Statens revisionsverk och Utvecklingspolitiska kommissionen UPK, ett parlamentariskt och samhällligt rådgivande organ vars mål är att stärka utvecklingspolitikens genomslagskraft och dialog i Finland. Kommitténs medlemmar kommer från riksdagspartier, intresse- och civilsamhällesorganisationer, UniPID-nätverkets universitet samt olika ministerier och intressentgrupper. Den viktigaste av de internationella aktörerna är OECD:s biståndskommitté DAC, som gör kollegiala utvärderingar av medlemsländerna.

UPK: Finansieringen bör riktas till de fattigaste

Under de senaste åren har UPK:s rapporter behandlat till exempel klimatfinansieringen (2022), genomförandet av regeringens utvecklingspolitiska åtaganden (2021), livsmedelstryggheten (2021), intensifieringen av utvecklingssamarbetet, det humanitära biståndet och fredsarbetet (2021) och den biologiska mångfalden (2021).

I sin rapport 2021 utvärderade UPK genomförandet av de utvecklingspolitiska åtagandena i regeringsprogrammet. Enligt UPK stärker den utvecklingspoli-

tiska redogörelsen för de kommande valperioderna utvecklingssamarbetets resultat genom att bättre än tidigare beakta att utvecklingspolitikens behov och målsättningar fortsätter över valperioderna. Att de prioriterade områdena i utvecklingspolitiken fortsätter från en regeringsperiod till en annan stärker det långsiktiga tillvägagångssättet och att utbildningen lyfts fram som ett eget prioriterat område utnyttjar Finlands styrkor.

UPK konstaterar dock att osäkerheten gällande den finländska utvecklingsfinansieringens framtida nivå i praktiken försämrar förutsättningarna för ett systematiskt genomförande av utvecklingssamarbetet.

Det officiella målet är fortfarande att före 2030 höja nivån på utvecklingsfinansieringen från det nuvarande cirka 0,5 procent av bruttonationalinkomsten till 0,7 procent enligt FN:s rekommendation. I redogörelsen för de kommande valperioderna fastställs dock inga delmål eller någon plan för att uppnå dem.

Ett särskilt bekymmer är att finansieringen inte riktas till de allra fattigaste länderna och att de olika finansieringskanalerna och -formerna inte kompletterar varandra tillräckligt. UPK önskar också att jämställdhet ska beaktas allt mer i all finansiering. Dessutom betonar UPK att utrikesministeriets personalresurser i tillräckligt hög grad bör styras till utvecklingspoli-

kens prioriterade områden, till andra centrala teman samt till uppföljningen av resultat och statistik. Vid behov bör man också överväga att utöka personalen.

UPK anser att det är viktigt att samarbetet mellan utvecklingssamarbetet, det humanitära biståndet och fredsarbetet intensifieras, dvs. att trippelnexus-strategin stärks. Enligt UPK:s rapport om detta tema har Finland god beredskap att på ett mer konsekvent sätt stödja samordningen av de olika arbetsformernas styrkor. Genomförandet av detta tillvägagångssätt kräver dock bland annat att tanke- och verksamhetssätten förnyas.

Enligt UPK har verkställandet av OECD:s biståndskommitté DAC:s rekommendation om en trippelnexus-strategi inletts på ett lovande sätt och Finland har beaktat strategin förutom i redogörelsen för de kommande valperioderna även till exempel i riktlinjerna för humanitärt bistånd. Arbetet får också stöd av nya riktlinjer.

UPK betonar att finansieringen av utvecklingssamarbetet, det humanitära biståndet och fredsarbetet bör vara flexibel, så att en övergripande intensifiering av samarbetet lyckas även i praktiken i de bräckliga områdenas föränderliga behov. Tydliga villkor för flexibilitet bör utvecklas, och organisationerna bör ges noggranna anvisningar om hur finansieringen ska styras till åtgärder som stöder trippelnexus.

Långsiktighet i klimatfinansieringen

Finlands offentliga internationella klimatfinansiering har under de senaste åren utvärderats av både Statens revisionsverk och den Utvecklingspolitiska kommittén UPK. I juni 2021 publicerade Statens revisionsverk en revisionsberättelse om styrningen av och resultaten hos Finlands internationella klimatfinansiering och UPK publicerade å sin sida sin egen klimatfinansieringsanalys i januari 2022.

Statens revisionsverk rekommenderade att utrikesministeriet gör upp en offentlig plan där man motiverar klimatfinansieringens prioriteringar och påverkansmål. Dessutom ska ministeriet enligt Statens revisionsverk stärka uppföljningen, statistikföringen och rapporteringen av de resultat som erhållits med finansieringen. Även UPK konstaterade att Finlands internationella klimatfinansiering behöver en långsiktig och transparent verksamhetsmodell samt en plan för att öka och rikta finansieringen. Båda noterar att styrningen av klimatfinansieringen är splittrad och att ansvarsfördelningen mellan aktörerna behöver förtydligas.

Rekommendationerna i utvärderingarna beaktades i verkställighetsplanen för Finlands klimatfinansiering, som publicerades i mars 2022.

Kvaliteten på Finlands utvecklingssamarbete förbättras

OECD:s biståndskommitté DAC utvärderade våren 2021 hur Finland har lyckats följa de rekommendationer som man fick i sin kollegiala utvärdering av utvecklingssamarbetet 2017. Finland fick berömlig respons för:

- utvecklingssamarbetets kvalitet och verkställande
- reformen av utvecklingssamarbetet och förankringen av en stark resultatkultur i utvecklingssamarbetet
- de nya landsprogram och -strategier som man har utarbetat för sina långsiktiga partnerländer inom utvecklingssamarbetet
- verkställandet av utvecklingssamarbetet även mitt under coronapandemin.

Det ringa antalet anställda som sköter utvecklingssamarbetet vid utrikesministeriet lyftes fram som ett utvecklingsobjekt.

Koordineringen av det multilaterala utvecklingssamarbetet har stärkts

År 2017 gjorde Statens revisionsverk en revision av koordineringen och administrationen av det multilaterala utvecklingssamarbetet. Vid revisionen rekommenderades att utrikesministeriet utvecklar samordningen mellan sina avdelningar och informationssystemen samt utnyttjandet av den information som biståndsorganisationerna producerar. Dessutom rekommenderade Statens revisionsverk att utrikesministeriet koncentrerar sig på ett strategiskt begränsat antal utvecklingssamarbetsmål.

I sin uppföljningsrapport om det multilaterala utvecklingssamarbetet 2020 konstaterade Statens revisionsverk att utrikesministeriet har lyckats utveckla påverkansplanerna och ärendehanteringssystemet efter revisionen. De utvecklingspolitiska målen har förtydligats med hjälp av resultatkartor och -indikatorer, vars mål är att stärka utvecklingssamarbetets långsiktighet och strategiska karaktär. Verksamheten i de organisationer som Finland stöder följs upp till exempel genom att utnyttja organisationernas resultat- och uppföljningsrapporter.

4

SLUTSATSER

Utvecklingspolitiken främjar målen för Finlands utrikespolitik

Kriserna visar att Finland genom en långsiktig och värdebaserad utvecklingspolitik bäst främjar också utrikes- och säkerhetspolitikens mål. Resultaten av utvecklingssamarbetet uppstår med hjälp av Finlands egen kompetens, tillräcklig finansiering och ett flexibelt samarbete.

Perioden som denna rapport omfattar har präglats av en serie på varandra följande och delvis överlappande kriser, som har långvariga konsekvenser för den globala utvecklingen. Konsekvenserna gäller alla prioriterade områden i Finlands utvecklingspolitik samt det humanitära biståndet.

Finland bedriver utrikespolitik också med hjälp av utvecklingssamarbete. Genom utvecklingssamarbetet bygger man upp en stabilare och säkrare värld och påverkar gränsöverskridande fenomen där det är nödvändigt att länderna samarbetar. Förändringen i verksamhetsmiljön har betonat behovet av ett flexibelt samarbete. Detta accentueras av att fattigdomen ökat i och med kriserna och koncentrerats allt mer till bräckliga och konfliktfyllda länder. Kriserna har också visat Finlands förmåga att svara på förändrade situationer.

Finland har en stark internationell ställning och roll som en värdebaserad aktör. De prioriterade områden som Finland valt svarar mot partnerländernas behov och främjar för sin del uppnåendet av målen för hållbar utveckling. Dessutom ser internationella aktörer och länder Finland som en stabil och förutsägbar partner. I en värld av komplicerade konflikter måste utvecklingssamarbete, humanitärt bistånd och fredsarbete kunna svara på ett mer samordnat och effektivt sätt för att förebygga och lösa kriser och för att möta nöden hos människor som lever mitt i kriserna.

Den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna som gjorts under regeringsperioden ger en stark grund för Finlands fortsatta utvecklingssamarbete och utvecklingspolitik: Den stärker utvecklingspolitikens kontinuitet och resultat samt bidrar till en ökad effektivitet och allokering av begränsade resurser.

Resultaten och effektiviteten uppstår med hjälp av tillräcklig finansiering och sakkunskap. Därför bör Finland även i fortsättningen fokusera på teman där vi har särskild kompetens och något att ge.

Det är nödvändigt att utvidga finansieringsbasen för utvecklingssamarbetet för att uppnå de globala målen för hållbar utveckling. Stödet i form av gåvor bör även i fortsättningen kompletteras med finansiering i form av lån och investeringar samt genom att öka samarbetet mellan olika aktörer. Finland ska också till fullo utnyttja möjligheterna till EU-samarbete och därigenom skapa möjligheter till framgång även för finländska företag och aktörer.

Ju bättre världen mår, desto bättre mår också Finland.

1

Utvecklingspolitiken och -finansieringen främjar målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik
Den offentliga finansieringen av utvecklingssamarbetet och påverkansarbetet

har visat sig vara förutsägbara, hållbara och kriställiga sätt att främja målen för Finlands utrikespolitik. Med hjälp av dem kan man svara på de svåraste utvecklingsutmaningarna under förhållanden där det inte finns någon annan långsiktig finansiering att tillgå. Den offentliga finansieringen har också visat sig vara ett viktigt verktyg för att främja allokeringen av övriga penningflöden och investeringar till hållbar utveckling.

Finland har förbundit sig att använda 0,7 procent av bruttonationalinkomsten (BNI) till utvecklingssamarbete samt 0,2 procent av BNI som stöd för de minst utvecklade länderna. Dessutom behövs åtgärder för att utvidga och diversifiera finansieringsbasen för hållbar utveckling.

Stöd i form av lån och investeringar har etablerat sig som finansieringsform för utvecklingssamarbetet. Under de kommande åren är det viktigt att säkerställa att det finns tillräckliga resurser för en kvalitativ och kvantitativ utveckling av detta stöd och av finansieringsstödet till offentliga investeringar. Bland annat ska behoven av att utveckla lagstiftningen bedömas.

De anslag och andra resurser som står till förfogande påverkar hur riktlinjerna för utvecklingspolitiken kan genomföras. Ett framgångsrikt samarbete och förändrade samarbetsformer förutsätter också kontinuerlig kompetensutveckling, tillräckliga personalresurser och tydlig allokering av resurser.

2

Långsiktighet ger resultat och möjliggör mångsidigare relationer

Den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna säkerställer utvecklingspolitikens värderingar och principer, förtydligar utvecklingspolitikens mål och skapar en grund för verkställandet av de strategier och innehållsmässiga riktlinjer som ställts upp under regeringsperioderna. En tydlig, konsekvent politik som engagerar olika aktörer skapar en stabil grund för ett framgångsrikt utvecklingssamarbete.

Landsstrategier och -program för utvecklingssamarbetet är exempel på långsiktigt samarbete som vid behov anpassar sig till förändringar. De visar också hur långsiktigt fokus på några resultatområden ger resultat och effektivitet. Genomförandet av landsprogrammen kräver även i fortsättningen tillräckliga resurser.

Finland måste diversifiera sina relationer särskilt med de partnerländer som håller på att stiga från de minst utvecklade länderna till länder med lägre medelinkomst. Planeringen av ett mångsidigare samarbete ska inledas i god tid med heltäckande utnyttjande av de samarbetsmöjligheter som utvecklings- och andra politikområden erbjuder.

Samarbetet med multilaterala organisationer och internationella finansiella utvecklingsinstitut är en av hörnstenarna i den finländska utvecklingspolitiken. Finland påverkar organisationernas och finansinstitutens linjedragning både genom direktionsarbete och på landsnivå, och arbetet byggs upp med det tidigare samarbetet som grund. Under de kommande åren är det viktigt att mer systematiskt utvärdera Finlands inverkan på de multilaterala organisationernas verksamhet och resultat.

3

Värderingar och mänskliga rättigheter ska stå i centrum för utvecklingssamarbetet

Finlands utvecklingspolitik grundar sig på främjandet av de mänskliga rättigheterna. Under de kommande åren måste

Finland försvara och främja ett starkt värdetänkande, vars gemensamma nämnare är de mänskliga rättigheterna, rättsstatsprincipen, demokrati, fred, frihet, jämlikhet och jämställdhet. Värdegrunden och främjandet av de mänskliga rättigheterna främjar en hållbar utveckling och minskar ojämlikheten.

Finland deltar i arbetet med att stärka och reformera det multilaterala regelbaserade systemet så att det kan svara på allt mer komplexa problem. Vi måste också öka dialogen med dem som vi inte delar alla åsikter med. Dessutom måste man analysera hur man bäst kan påverka med värdebaserad verksamhet i en värld där intressena går i kors.

Finland måste målmedvetet fortsätta arbetet inom de prioriterade områden där just Finland har goda möjligheter att stödja hållbar utveckling och minska ojämlikheten. Dessutom måste Finland fortsätta att stärka de genomgående målen – jämställdhet, rättigheter för personer med funktionsnedsättning, klimathållbarhet, utsläppsnål utveckling, miljöskydd och trygghet av den biologiska mångfalden – genom utvecklingssamarbete. Under de kommande åren måste man fästa uppmärksamhet vid komplementariteten mellan de olika finansieringskanalerna och -formerna samt vid att en betydande del av finansieringen riktas till stöd till de minst utvecklade länderna.

4

Ett framgångsrikt utvecklingssamarbete förutsätter strategiskt tänkande, anpassning och smidighet

En betydande del av Finlands utvecklingssamarbete genomförs i bräckliga stater. Den ökande instabiliteten i verksamhetsmiljön i utvecklingsländerna samt den grundläggande förändring som skett i den europeiska säkerhets- och verksamhetsmiljön kräver allt oftare att utvecklingssamarbetet, det humanitära biståndet och fredsarbetet samordnas. Att reagera på utdragna och komplicerade konflikter å ena sidan och plötsliga förändringar å andra sidan kräver en bredare förståelse av verksamhetsmiljön och samordning av flera olika politiska sekto-

rer. Finlands stöd för att stärka samhällenas bärkraft i utvecklingsländerna är betydelsefullt bland annat för att det innebär att länderna får bättre förutsättningar att klara av olika krissituationer.

Finland bör konsekvent utveckla verksamhetsätten så att de är anpassningsbara och smidiga när förändringar i verksamhetsmiljön så kräver. Det är också allt viktigare att förutse förändringar och olika utvecklingsförlopp. Under de kommande åren måste man kartlägga metoder för att förbättra finansieringens förutsägbarhet och flexibilitet. Tydliga anvisningar, villkor och kriterier ska också fastställas för flexibiliteten.

5

Det finns skäl att fortsätta förnya genomförandet av utvecklingssamarbetet

Verksamhetsätten inom utvecklingssamarbetet och samarbetsformerna påverkar hur Finland agerar i världen och vilken typ av aktör Finland framstår som. I fortsättningen måste man säkerställa att helhetsbilden av samarbetsformerna som en del av utrikespolitiken motsvarar Finlands utvecklingspolitiska mål och att samarbetsformerna alltid väljs så att de lämpar sig bäst för respektive situation. Att verka via internationella organisationer och finansinstitut samt det ökande EU-samarbetet kräver en ny typ av planering, påverkansarbete, resultatuppföljning och -rapportering.

De nya finansieringsformerna samt de drastiska och oförutsedda förändringarna i verksamhetsmiljön har medfört nya risker och kräver kontinuerlig utveckling av hanteringsmekanismerna. Den riskhantering som utvecklas ska omfatta alla samarbetsformer med beaktande av deras särdrag.

Finländarnas möjlighet att få information om globala utvecklingsfrågor och genomförandet av utvecklingspolitiken är en förutsättning för att det finländska samhället ska kunna stödja det internationella arbetet för att främja hållbar utveckling. Därför bör också främjandet av öppenhet och transparens samt en högklassig utvecklingskommunikation fortsätta.

Referenser Inledning

- 1 OECD:s förhandsuppgifter.
- 2 Uppgifterna för 2021 är förhandsuppgifter. Senare markeras detta som 2021f.
- 3 Anteckningen görs i samband med nya finansieringsbeslut utifrån målsättningen. Alternativen är primärt eller sekundärt stöd för prioriteringsområdets mål.
- 4 I siffrorna ingår endast de valda sektorerna. Betalningar som inte allokeras per sektor, såsom administrativa kostnader, humanitärt bistånd och allmänt stöd till multilaterala organisationer, ingår inte heller.
- 5 Balkarna beskriver utbetalningarna under respektive kalenderår. Utbetalningarna har fördelats på regeringsperioderna enligt den regering under vilken det sista finansieringsbeslutet i anslutning till utbetalningen i fråga har fattats.

Referenser Resultat

- 1 United Nations (2021). The Sustainable Development Goals Report 2021. <https://unstats.un.org/sdgs/report/2021/>
- 2 World Bank (2020). Pivoting to Inclusion: Leveraging Lessons from the Covid-19 Crisis for Learners with Disabilities. World Bank Group. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/777641595915675088/pdf/Pivoting-to-Inclusion-Leveraging-Lessons-from-the-COVID-19-Crisis-for-Learners-with-Disabilities.pdf>
- 3 IPCC (2022). Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability. <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg2/>
- 4 World Bank (2022). Poverty and Inequality Platform. The number of people living under 1,9 USD a day. <https://pip.worldbank.org/> Hänvisat 27.9.2022.
- 5 World Bank (2022). Pandemic, Prices and Poverty. <https://blogs.worldbank.org/opendata/pandemic-prices-and-poverty> Hänvisat 4.10.2022.
- 6 World Bank (2022). World Development Indicators. Foreign direct investment, net inflows (BoP, current US\$), personal remittances, received (current US\$), net official development assistance received (current US\$). DataBank. <https://databank.worldbank.org/> Hänvisat 6.7.2022.
- 7 Resultat som uppnåtts med Finlands stöd enligt rapporter från finländska icke-statliga organisationer, bl.a. Suomen World Vision, Solidaarisuus och FIDA som en del av det mer omfattande SRHR-informationsarbetet, samt UNFPA.
- 8 UNESCO Institute for Statistics (2022). Completion rate, lower secondary, female %. <http://sdg4-data.uis.unesco.org/> Hänvisat 4.10.2022.
- 9 Information från aggregatindikatorn 'number of teachers who received pre or in service training' för följande interventioner: HEI-IKI-programmet, Bibelsällskapets, Wycliffes, KUHs, FIDAs, Flyktinghjälpens, Samverkan inom funktionsnedsättnings och Dagsverkes projekt och program.
- 10 Information från aggregatindikatorn 'number of teachers who received pre or in service training' för följande interventioner: bilateralt stöd och sektorprogram i Nepal, Etiopien, Moçambique, Myanmar, Palestina och Ukraina samt UNESCOs program Capacity Building for Education.
- 11 Med finns länder som fått stöd via UNESCOs program CAP Ed samt partnerländer för Finlands bilaterala samarbete, där Finland stöder strukturella reformer av skolsystemet.
- 12 Information från aggregatindikatorn 'number of educational institutions whose capacity has been strengthened' (skolor) från interventioner i följande länder: Nepal, Myanmar (sektorprogram och stöd för utbildning i de etniska områdena), Etiopien och Ukraina.
- 13 Information från aggregatindikatorn 'number of educational institutions whose capacity has been strengthened' (skolor) från följande interventioner: Wycliffe, KUH, Dagsverke, FIDA, Samverkan inom funktionsnedsättning, World Vision, Finpartnership och Finnfund.
- 14 Information från aggregatindikatorn 'number of educational institutions whose capacity has been strengthened' (lärarutbildningsinstitutioner) från följande interventioner: Myanmar/UNESCO, Moçambique/FASE, Ukraina/projektet för grundläggande utbildning, HEI-IKI-programmet och E-tale Africa-projektet.
- 15 I denna siffra ingår elever som fått stöd genom lands- och regionspecifikt samarbete, humanitärt bistånd och multilateralt samarbete från projekt i Etiopien, Libanon, Syrien, Myanmar och Irak, inklusive Finlands kalkylerade andel av stödet till UNRWA och ECW. De elever som nåtts av de icke-statliga organisationerna har rapporterats separat som en helhet.
- 16 Information insamlad från aggregatindikatorer 'number of students enrolled in education' (vocational och non-formal) samt 'number of women and girls with disabilities who have access to vocational training' från följande organisationers projekt och program: Flyktinghjälpen, FIDA, Abilis och Samverkan inom funktionsnedsättning.
- 17 Information från aggregatindikatorn 'number of students enrolled in education' (pre-primary, primary, secondary) från följande organisationers projekt och program: KUH, FIDA, Wycliffe.
- 18 Information insamlad från aggregatindikatorer 'number of students enrolled in education' (vocational och non-formal) samt 'number of women and girls with disabilities who have access to vocational training' från följande organisationers projekt och program: KUH, Flyktinghjälpen, SOS barnbyar, Samverkan inom funktionsnedsättning, Bibelsällskapet, Dagsverke, FIDA, Abilis, Viestintä- ja kehityssäätiö).
- 19 Information från aggregatindikatorn 'number of students enrolled in education' (pre-primary, primary, secondary, vocational). Talet har beräknats utifrån de senaste relevanta data som statistikförts före pandemin i Finlands bilaterala samarbetspartnerländer: Nepal, Afghanistan, Myanmar, Palestina, Moçambique, Ukraina och Etiopien.
- 20 Information från aggregatindikatorn 'number of proposals for laws and policies that improve business environment and regional economic integration'. Resultaten är siffror som rapporterats av FN:s organisation för industriell utveckling UNIDO 2019–2021. Finland är medlem i UNIDO och betalar årligen en stadgeenlig medlemsavgift till organisationen.
- 21 Arbetsplatser och företag i utvecklingsländer har också fått stöd genom annat samarbete, men siffrorna som rapporterats av alla aktörer som fått stöd passar inte in under de indikatorer som följs upp av utrikesministeriet.
- 22 Multilateralt samarbete: Information från aggregatindikatorn 'antalet heltidsarbetsplatser (eller motsvarande arbetsplatser) som stötts eller skapats' av följande aktörer: FN:s organisation för industriell utveckling UNIDO, 2019–2021; Europeiska utvecklingsfonden, 2019–2020.
- 23 Information från aggregatindikatorn 'antalet heltidsarbetsplatser (eller motsvarande arbetsplatser) som stötts eller skapats' och innehåller Energy and Environment Partnership EEP:s stöd 2020–2021 och det allmänna stödet från Latinamerikas utvecklingsbank (IADB) 2020–2021.
- 24 Information från aggregatindikatorn 'antalet heltidsarbetsplatser (eller motsvarande arbetsplatser) som stötts eller skapats' från följande projekt: AgroBIG II, Stöd för jordbruksdriven ekonomisk tillväxt i Amhara, Etiopien (2019–2021); AGS Zambia, stöd till små och medelstora företag i Zambia (2021) och SAIS, Södra Afrikas regionala innovationsstödsprojekt (2021).
- 25 Information från aggregatindikatorn 'antalet heltidsarbetsplatser (eller motsvarande arbetsplatser) som stötts eller skapats' av följande aktörer: Finpartnership, 2019-2021; FCA Investments, 2019-2021 och Finnfund, 2019-2020.
- 26 Information från aggregatindikatorn 'antalet heltidsarbetsplatser (eller motsvarande arbetsplatser) som stötts eller skapats' från följande projekt: Halo Trust, 2019-2020; Internationella Solidaritetsstiftelsen, 2019–2021; Kyrkans Utlandshjälp, 2019–2021; Rättvis handel, 2020–2021.

- 27 Information från aggregatindikatorn 'Antalet mikroföretag och små och medelstora företag i utvecklingsländer som utnyttjar tjänster för att utveckla affärsverksamhet, även stödtjänster för innovationsverksamhet, och ansvarsfull affärspraxis samt finansiering som stöder förbättring eller tillväxt av affärsverksamheten'. Internationella utvecklingsfonden för landsbygden IFAD, 2019; FN:s organisation för industriell utveckling UNIDO, 2021; Europeiska utvecklingsfonden, 2019–2020; Internationella utvecklingsorganisationen IDA, 2020–2021; Internationella handelscentret ITC, 2019–2021.
- 28 Information från aggregatindikatorn 'antalet mikroföretag och små och medelstora företag i utvecklingsländer som utnyttjar tjänster för att utveckla affärsverksamhet, även stödtjänster för innovationsverksamhet, och ansvarsfull affärspraxis samt finansiering som stöder förbättring eller tillväxt av affärsverksamheten' från följande aktörer: Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD), 2020; Asiatiska utvecklingsbanken (ADB), 2019–2020; Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB), 2020; Latinamerikanska utvecklingsbanken (IADB), 2020–2021.
- 29 Information från aggregatindikatorn 'antalet mikroföretag och små och medelstora företag i utvecklingsländer som utnyttjar tjänster för att utveckla affärsverksamhet, även stödtjänster för innovationsverksamhet, och ansvarsfull affärspraxis samt finansiering som stöder förbättring eller tillväxt av affärsverksamheten' från följande projekt: Skogsbruk och utveckling av värdekedjor, Tanzania, 2019–2020; AGS Zambia, stöd till små och medelstora företag i Zambia, 2020–2021.
- 30 Information från aggregatindikatorn 'antalet mikroföretag och små och medelstora företag i utvecklingsländer som utnyttjar tjänster för att utveckla affärsverksamhet, även stödtjänster för innovationsverksamhet, och ansvarsfull affärspraxis samt finansiering som stöder förbättring eller tillväxt av affärsverksamheten' från följande aktörer: Finnfund, 2019–2020; FCA Investments, 2019–2021, DevPlat, 2020–2021.
- 31 Information från aggregatindikatorn 'antalet mikroföretag och små och medelstora företag i utvecklingsländer som utnyttjar tjänster för att utveckla affärsverksamhet, även stödtjänster för innovationsverksamhet, och ansvarsfull affärspraxis samt finansiering som stöder förbättring eller tillväxt av affärsverksamheten' från följande projekt: Projektstöd, SOS-barnby, Etiopien, Gambia, Tanzania, 2020; Programstöd, Internationella solidaritetsstiftelsen 2020–2021; Programstöd, Kyrkans Utlandshjälp 2020–2021; Programstöd, WWF, 2019–2021; Programstöd, Plan Suomi, 2019–2021; Programstöd, Finlands Flyktinghjälp 2019–2020; Programstöd, Suomen World Vision, 2020–2021.
- 32 Information har samlats in från UM:s aggregatindikator 'number of Science, Technology and Innovation (STI) partnerships with education and research institutions and private sector actors', från rapporterna för följande projekt och aktörer: Det regionala innovationsstödsprojektet i södra Afrika, affärspartnerskapsprogrammet Finnpartnership, BEAM/Developing Markets Platform, Plan Finland, HEI-ICI.
- 33 Information från aggregatindikatorn 'number of enterprises trained on decent work standards and/or responsible business practices', från rapporter från följande projekt och aktörer: Finlands Flyktinghjälp, Sydafrikas regionala innovationsstödsprojekt, Affärspartnerskapsprogrammet Finnpartnership, stöd för små och medelstora företag i Zambia, Rättvis handel, Utvärdering av rättestödsprojekt, Finnwatch. Antalet utbildade företag beräknas årligen. Det är möjligt att samma företag förekommer i beräkningarna under flera år.
- 34 UN Women Global Output Indicator 2.4.2. 2019 års resultat 5964, 2020 års resultat 6808 och 2021 års resultat 11 597. <https://www.unwomen.org/en/executive-board/strategic-plan/outcome-area-2>
- 35 Projektstöd Deaconess Institute in Helsinki, Eurooppa/Romaninaisten voimaa – Romanina (2020); Projektstöd, Deaconess Institute in Helsinki, KOSOVO/Eteenpäin elämässä (EqE) (2020); Projektstöd, Barn- och ungdomsstiftelsen sr, SEN/Naatange art la (2020); Projektstöd, SOS-barnbystiftelsen rs, TAN/Naisten ja lasten oikeudet, Mufindi (2020); Projektstöd, Finlands YMCA:s förbund rf, LIB/Syyrialisten pakolaisten amk (2020); Projektstöd, Interpedia, NEP/Haavoittuvassa asemassa olevat lapset (2021); INGO-stöd, Hivos, (2020); INGO-stöd, International Lesbian Gay Bisexual Trans and Intersex Association (ILGA) (2019); INGO-stöd gemensam ansökan, International Service for Human Rights (2020); INGO-stöd World Organisation against Torture (2021); Muu monenkeskinen apu, Justice Rapid Response (2020); Programstöd, Abilis-stiftelsen (2021); Programstöd, Fida International ry (2021); Programstöd, Finnish Red Cross (2019); Programstöd, Internationella Solidaritetsstiftelsen (2021); Programstöd, Kansalaisjärjestöjen Ihmisoikeussäätiö (2021); Programstöd, Stiftelsen Kyrkans Utlandshjälp (2021); Programstöd, Världsnaturfonden (WWF) Suomen Rahasto (2021); Programstöd, Plan Suomi Säätiö (2019); Programstöd, Rättvis Handel rf (2021); Programstöd, Siemenpuu-Kansalaisliikkeiden yhteistyösäätiö sr (2021); Programstöd, Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus (2020); Programstöd, Finska Missionssällskapet (2020); Programstöd, Finlands Flyktinghjälp (2019, 2020, 2021); Programstöd, Suomen World Vision (2021); Programstöd, Dagsverke rf (2021); Programstöd, Samverkan inom funktionsnedsättning rf (2020); United Nations Alliance of Civilizations, AFRIKKA/Nuorisorahaston projektit, programperiod 2019–2020. Eftersom program-/projektstödsorganisationernas partnerskap i allmänhet omfattar hela projekt-/programperioden, har antalet organisationer som fått stöd i partnerländerna beräknats genom att endast ta med siffran för det år för vilket det största resultatet har rapporterats. Endast för de organisationer där det separat nämns att partnerorganisationerna inte är desamma har resultatet från olika år räknats ihop.
- 36 BI Samfinansieringsprogrammet UN University, MOZ/MPD-UEM Policy Research (2020); IKI-samarbete Skogsforskningsinstitutet TAN/IKI / LUKE INFORES (2019); Bilateralt projekt, DEMO Finland ry, MOZ/DEMO parlamentets bekräftelse (2020, 2021); Bilateralt projekt, Netherlands Institute for Multiparty Democracy: MOZ/Natural resources governance (2019); Bilateralt projekt, TAN/PFP 2 (2020); Asian Development Fund, Lisärahoitus, AsDF-13 (2021), Asian Development Fund, Tilläggsfinansiering, AsDF-12 (2019, 2020); UN University MOZ/UNU-WIDER IGM II (2021); Tematiskt bistånd, UN Educational Scientific and Cultural Organization, Unesco (2019, 2020).
- 37 UN Development Programme, KGZ/Rättssektorns stödprojekt (2019, 2020); UN Development Programme, TJK/Rättssektorns stödprojekt (2019, 2020); Kios, programstöd (2019, 2020, 2021); Finnwatch, projektstöd, THA/burmalaiset siirtotyöntekijät voimaantuneet (2020); European Development Fund, tilläggsfinansiering (2019, 2020); UnWomen, allmän finansiering (2019, 2020, 2021). Disaggregeringen har beräknats endast utifrån de resultat för vilka disaggregerad information har funnits tillgänglig.
- 38 INGO-stöd, Hivos (2019, 2020); INGO-stöd, DefendDefenders, East and Horn of Africa Human Rights Defenders Project (2020, 2021); INGO-stöd, International Commission of Jurists (2019, 2020); INGO-stöd, International Lesbian Gay Bisexual Trans and Intersex Association (2019, 2020); INGO-stöd, International Service for Human Rights (2020, 2021); INGO-stöd, Minority Rights Group International (2020); INGO-stöd, World Organisation against Torture (2019, 2020, 2021); Programstöd, Kansalaisjärjestöjen Ihmisoikeussäätiö (2019, 2020, 2021); Programstöd, Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus (2019, 2020, 2021); Embassy of Finland, MDA/IJC/Media literacy, Moldova (2020); Embassy of Finland, MDA/SP/media support, Moldova (2020).
- 39 År 2018 hade handlingsplanen utarbetats i 60 länder, i slutet av 2021 i 86 länder. Un Women <https://www.unwomen.org/en/executive-board/strategic-plan/outcome-area-5>.
- 40 Dessutom utförs fredsbyggande på samfundsnivå av Fida International, World Vision, Rädda Barnen, Diakonissanstalten (förlkningsprojektet) och YMCA Finland (2250).
- 41 Med stöd av Finland har Mines Advisory Group, Halo Trust, Danish Demining Group och United Nations Mine Action Service röjt 6,78 km² fritt från minor.
- 42 Information har samlats in från följande icke-statliga organisationer: Finlands Röda Kors, 2019–2021 och World Vision i Finland, 2020–2021.

- 43 Information har samlats in från följande icke-statliga organisationer: Finlands Röda Kors, 2019–2020 och World Vision i Finland, 2020–2021.
- 44 Information har samlats in från följande icke-statliga organisationer: Fida International, 2019–2021, och World Vision i Finland, 2020–2021.
- 45 Information har samlats in från följande projekt: Community led Accelerated WASH in Ethiopia, Etiopia, 2019-2020; Support to equitable access to quality water, basic sanitation and enhanced water resources management for the underserved communities in rural Kenya, Kenia, 2019-2020; Rural Village Water Resources Management Project Phase III, Nepal, 2019-2021; Rural Water Supply and Sanitation Project in Western Nepal Phase II, Nepal, 2019; UNICEF ONE WASH, Nepal, 2020-2021; WASH in Schools UNICEF, Afghanistan, 2019-2021.
- 46 Information har samlats in från följande projekt: Support to equitable access to quality water, basic sanitation and enhanced water resources management for the underserved communities in rural Kenya, Kenia, 2019-2020; Rural Water Supply and Sanitation Project in Western Nepal Phase II, Nepal, 2019; UNICEF ONE WASH, Nepal, 2020-2021; WASH in Schools UNICEF, Afghanistan, 2019-2021.
- 47 Information har samlats in från följande projekt: Support to equitable access to quality water, basic sanitation and enhanced water resources management for the underserved communities in rural Kenya, Kenia, 2019-2020; Rural Village Water Resources Management Project Phase III, Nepal, 2020-2021; UNICEF ONE WASH, Nepal, 2020-2021.
- 48 Information har samlats in från följande aktörer: UNICEF, 2019–2021; Europeiska regionala utvecklingsfonden ERDF, nya europeiska nyttotagare, 2019–2020; Världsbanken/Internationella utvecklingsorganisationen IDA, 2019–2021; Asiatiska utvecklingsbanken ADB, 2021; Afrikanska utvecklingsbanken AfDB, 2019–2021.
- 49 Information har samlats in från följande aktörer: UNICEF, 2019–2021; Världsbanken/Internationella utvecklingsorganisationen IDA, 2019–2021; Asiatiska utvecklingsbanken ADB, 2021; Afrikanska utvecklingsbanken AfDB, 2019–2021.
- 50 UNICEF, UNICEF Development WASH, 2019-2021.
- 51 FAO/Forest and Farm Facility; Ecuador, Ghana, Kenya, Nepal, Tanzania, Zambia, Vietnam (2020–2021); Participatory Forestry Programme, Tanzania (2019–2021); Forestry and Value Chains Development Programme, Tanzania (2020–2021); The Alternative Development Programme in Shan State, Myanmar (2019–2020); WWF; Nepal, Bhutan, Indonesien, Östafrika (2019–2021); FIDA International (2019–2021); Finnfund (2019–2020).
- 52 FAO/Forest and Farm Facility; Ecuador, Ghana, Kenya, Nepal, Tanzania, Zambia, Vietnam (2020–2021); WWF; Nepal, Bhutan, Indonesien, Östafrika (2019–2021), Finnfund (2019-2020), UNIDO (2019–2021); Agrobusiness Induced Growth Programme in Amhara, Etiopia (2019–2021).
- 53 WWF; Nepal, Bhutan, Indonesien, Östafrika (2019–2021); FIDA International (2019–2021); Internationella Solidaritetsstiftelsen (2019–2021); Rättvis Handel (2020-2021); Siemenpuu-stiftelsen; Brasilien, Indonesien, Indien (2019–2021).
- 54 Participatory Forestry Programme, Tanzania (2019-2021); Forestry and Value Chains Development Programme, Tanzania (2020-2021); Tree Outgrower Support Programme, Tanzania (2020); The Alternative Development Programme in Shan State, Myanmar (2019-2020); Agrobusiness Induced Growth Programme in Amhara, Etiopia (2019-2021).
- 55 FAO/Forest and Farm Facility; Ecuador, Ghana, Kenya, Nepal, Tanzania, Zambia, Vietnam (2020–2021).
- 56 Finnfund (2019-2020).
- 57 GEF Corporate Scorecard June 2021; IFAD Development Effectiveness Report 2020.
- 58 European Commission Staff Working Document. Accompanying the document 'Report from the Commission to the European Parliament and the Council 2021'. Annual Report on the Implementation of the European Union's External Action Instruments in 2020.
- 59 OCHA Financial Tracking Service (2021). Appeals and response plans 2021. <https://fts.unocha.org/appeals/overview/2021> Hänvisat 8.9.2022.

Referenser Genomförande

- 1 Anteckningen görs i samband med nya finansieringsbeslut utifrån målsättningen på skalan människorättsblind, människorättsprogressiv (beaktar de mänskliga rättigheterna), människorättsprogressiv (främjar de mänskliga rättigheterna) och människorättsreformativ (ingriper i utmaningar kring de mänskliga rättigheterna) eller ej definierad.
- 2 Anteckningen görs i samband med nya finansieringsbeslut utifrån målsättningen. I urvalet ingår de finansieringsbeslut som fattats och för vilka främjandet av jämställdhet har angetts som huvudsakligt mål eller betydande delmål.
- 3 Det är fråga om ett medeltal på tre år för beslut som omfattar finansiering som stöder jämställdhet. Till exempel visar siffran för 2017 medeltalet för 2015–2017.
- 4 Multilateral Organisation Performance Assessment Network.
- 5 OECD DAC Corruption Risk Management Recommendations 2016. <https://www.oecd.org/corruption/oecd-recommendation-for-development-cooperation-actors-on-managing-risks-of-corruption.htm>
- 6 London Safeguarding Summit 2018 commitments. <https://www.gov.uk/government/collections/safeguarding-summit-commitments>
- 7 Utrikesministeriet (16.5.2022): Tabell 4. Utbetalningar för utvecklingssamarbete till de största samarbetsländerna 2016–2021. <https://um.fi/documents/35732/0/Tilastoliite+2021%2C+osa2.pdf/47739300-0dac-50c8-d9ce-706195ee8070?t=1649772600686>
- 8 MOPAN (16.5.2022) MOPAN Assessment library <https://www.mopanonline.org/assessments/>
- 9 MOPAN: 2017-18 ASSESSMENTS, Global Environment Facility (GEF) 2019. <https://www.mopanonline.org/assessments/gef2017-18/GEF%20Report.pdf>
- 10 MOPAN: 2017-18 ASSESSMENTS, United Nations Population Fund (UNFPA) 2019 <https://www.mopanonline.org/assessments/unfpa2017-18/UNFPA%20Report.pdf>
- 11 MOPAN: 2017-18 ASSESSMENTS, UN Women 2019. https://www.mopanonline.org/assessments/unwomen2017-18/Final_assessment_UN_Women_2019_02_14.pdf
- 12 MOPAN: Assessment Report United Nations Children's Fund (UNICEF) 2021. [https://www.mopanonline.org/assessments/unicef2020/MOPAN%20Assessment%20UNICEF%20web%20\[for%20download\].pdf](https://www.mopanonline.org/assessments/unicef2020/MOPAN%20Assessment%20UNICEF%20web%20[for%20download].pdf)
- 13 Ministry for Foreign Affairs of Finland (2020). Finnish Development Policy Influencing Activities in Multilateral Organisations, Volume 1, Main report. https://um.fi/documents/384998/0/Vol1+_MainReport_Evaluation+of+Finnish+Development+Policy+Influencing+Activities+in+Multilateral+Organisations+%281%29.pdf/2666cd6a-0bb2-1c76-0659-dblac6fa30bf?t=1591860985653
- 14 Världsbanksgruppen, UNFPA, UNICEF, Världslivsmedelsprogrammet WFP, UN Women, Internationella fonden för jordbruksutveckling IFAD, FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO och Internationella handelscentret ITC granskades mer ingående.
- 15 MOPAN: 2017-18 ASSESSMENTS, International Fund for Agricultural Development (IFAD) 2019. <https://www.mopanonline.org/assessments/ifad2017-18/IFAD%20Report.pdf>
- 16 African Development Bank Group (2022). Annual Development Effectiveness Review 2022. <https://www.afdb.org/en/documents/annual-development-effectiveness-review-2022>
- 17 Europeiska kommissionen (2021). Ett globalt Europa: Ett instrument för grannkaps-, utvecklings- och internationellt samarbete. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/global-europe-neighbourhood-development-and-international-cooperation-instrument_fi
- 18 En av organisationerna som får programstöd är Fingo ry, som har sammanlagt 270 finländska civilsamhällesorganisationer som medlemmar.

Bilagor

BILAGA 1: Utvecklingspolitisk terminologi

Med **utvecklingspolitik** avses åtgärder som syftar till att minska fattigdomen globalt, tillgodose de mänskliga rättigheterna och främja hållbar utveckling. Utvecklingspolitiken omfattar till exempel Finlands politiska påverkansarbete i internationella organisationer och dialog med representanter för utvecklingsländer. Utvecklingspolitiken är en oskiljaktig del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik.

Med **utvecklingssamarbete** avses åtgärder, till exempel program och projekt, som finansieras med medel för utvecklingssamarbete i statsbudgeten. Utvecklingssamarbete är ett sätt att genomföra utvecklingspolitiken tillsammans med samarbetspartner, till exempel förvaltningen i utvecklingsländer eller medborgarorganisationer.

Humanitärt bistånd är en självständig del av Finlands utvecklingspolitik. Syftet med biståndet är att rädda människoliv och minska det mänskliga lidandet under och omedelbart efter kriser. Biståndet styrs av humanitära principer såsom mänsklighet, rättvisa, opartiskhet och oberoende. Det humanitära biståndet utgår från ett behov och ges inte på politiska, ekonomiska eller militära grunder.

Med **utvecklingsfinansiering** avses olika finansieringsformer som förverkligar målen med utvecklingspolitiken. Sådana är till exempel det offentliga utvecklingssamarbetet, utvecklingsländernas egna skatteintäkter samt inhemska och utländska investeringar. Det offentliga utvecklingssamarbetets relativa andel av penningflödena till utvecklingsländerna har minskat samtidigt som den övriga finansieringens andel har ökat. Utvecklingssamarbetet har dock fortfarande en stor betydelse särskilt i de minst utvecklade länderna och i bräckliga länder. Tack vare samarbetet är det möjligt att skapa en utveckling i länder där det inte finns någon annan finansiering tillgänglig och att stärka andra finansiella flöden mot målen för hållbar utveckling under svåra och riskfyllda förhållanden.

Utvecklingspolitiska investeringar är utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar som syftar till att främja målen för hållbar utveckling i utvecklingsländerna till exempel genom att stödja ländernas egen företagsverksamhet. Investeringarna stöder projekt inom den privata och offentliga sektorn som påverkar utvecklingen. Finansiering i form av lån och placeringar skiljer sig från finansiering i form av donationer genom att det placerade kapitalet på lång sikt återbetalas med ränta. Ett mål är också att skapa en hävstångseffekt, det vill säga uppmuntra till att även andra offentliga eller privata medel riktas till samma placeringsobjekt.

Med **Finlands offentliga internationella klimatfinansiering** avses den finansieringen som kanaliseras till utvecklingsländernas klimatåtgärder ur medlen för utvecklingssamarbete. Klimatfinansieringen är en del av Finlands utvecklings- och klimatpolitik och därigenom också en del av utrikes- och säkerhetspolitiken. Den ingår i Finlands omfattande påverkan inom klimatpolitiken, som görs såväl nationellt som inom EU och globalt. I planeringen av klimatfinansieringen beaktas olika politiska sektorers mål och deras inverkan på varandra. Nya finansieringsobjekt granskas också i ljuset av andra utvecklingspolitiska mål än de som anknyter till klimatförändringen så att Finlands relativt begränsade resurser kan åstadkomma så mycket resultat som möjligt.

Den finansiering som statistikförs som klimatfinansiering omfattar dock inte per definition all den finansieringen som Finland riktar till klimatåtgärder i utvecklingsländer. Denna tematik behandlas närmare i Finlands offentliga internationella klimatfinansieringsplan (2022).

BILAGA 2: Förkortningar som använts i rapporten

- ADB** Asiatiska utvecklingsbanken (Asian Development Bank)
- ADF** Afrikanska utvecklingsfonden
- AF** Anpassningsfonden (Adaptation Fund)
- AfDB** Afrikanska utvecklingsbanken (African Development Bank)
- AU** Afrikanska unionen
- BEAM** Programmet Business with Impact (Tekes och utrikesministeriets program för främjande av innovativ affärsverksamhet i utvecklingsländer)
- CERF** FN:s centraliserade fond för nödhjälp (Central Emergency Response Fund)
- COVAX AMC** En samarbetsmekanism som administreras av vaccinalliansen Gavi genom vilken man stöder tillgången till coronavaccin i länder där inkomstnivån är låg eller på medelnivå (COVID-19 Advanced Market Commitment)
- CREWS** Initiativ som utvecklar beredskapen och förhandsvarningstjänster för klimatrisker i de minst utvecklade länderna och i små östater (Climate Risk and Early Warning Systems)
- D4D Hub** EU:s plattform för globalt digitalt samarbete (Digital for Development Hub)
- DAC** Biståndskommittén (Development Assistance Committee)
- Demo Finland** Organisationen för partiernas internationella demokratisamarbete
- DEVELOP** Finlands Akademis och utrikesministeriets samfinansierade program för utvecklingsforskning
- DevPlat** Business Finlands och utrikesministeriets plattform för företag som är intresserade av tillväxtmarknader och deras samarbetspartner (Developing Markets Platform)
- ESP** Fonden för energieffektivitet och miljöpartnerskap, som förvaltas av Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD)
- ECHO** Europeiska kommissionens generaldirektorat för humanitärt bistånd och civilskydd (European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations)
- EEP** Energi- och miljöpartnerskapsprojektet (Energy Environment Partnership)
- EKKR+** Europeiska fonden för hållbar utveckling +
- EU** Europeiska unionen
- FAO** FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (Food and Agriculture Organization of the United Nations)
- FemWise-Africa** Afrikanska unionens nätverk för kvinnliga fredsmäklare (The Network of African Women in Conflict Prevention and Mediation)
- FFD** Finska utvecklingsorganisationen som stöder jord- och skogsbrukare (Food and Forest Development Finland)
- Fida** Pingstförsamlingarnas organisation för missions- och utvecklingssamarbete
- FinCEED** Kompetenscentret för utvecklingssamarbete inom utbildningssektorn
- FSC** Föreningen för ansvarsfullt skogsbruk (Forest Stewardship Council)
- GCF** Gröna klimatfonden (Green Climate Fund)
- GEF** Globala miljöfonden (Global Environment Facility)
- GLAD** Internationella nätverket för finansiärer som främjar rättigheter för personer med funktionsnedsättning (Global Action on Disability)
- HEI-ICI** Program som stöder samarbetsprojekt mellan högskolor i Finland och utvecklingsländer (Higher Education Institutions Institutional Cooperation Instrument)
- IASC** En permanent samarbetskommitté för de största humanitära organisationerna (Inter-Agency Standing Committee)
- IDA** Internationella utvecklingsorganisationen IDA (International Development Association)
- IFAD** Internationella fonden för jordbruksutveckling (International Fund for Agricultural Development)
- IFC** Internationella finansieringsbolaget (International Finance Corporation)
- IHL** Internationell humanitär rätt (International Humanitarian Law)
- IKI** Instrumenten för samarbete mellan institutioner
- IMF** Internationella valutafonden (International Monetary Fund)
- International IDEA** Internationella institutet för demokrati och valhjälp (International Institute for Democracy & Electoral Assistance)
- IPCC** Internationella klimatpanelen (Intergovernmental Panel on Climate Change)
- IPPF** International Planned Parenthood Federation
- ITC** Internationella handelscentret (International Trade Centre)
- JRR** Internationell mellanstatlig samarbetsmekanism för utredning och rättegång i fråga om internationella brott och kränkningar av de mänskliga rättigheterna (Justice Rapid Response)
- KIOS** Medborgarorganisationernas människorättsstiftelse
- KPT** Utvecklingspolitiska kommissionen
- LDCF** Fonden för de minst utvecklade länderna (Least Developed Countries Fund)
- MOPAN** Nätverket för utvärdering av multilaterala organisationer (Multilateral Organisation Performance Assessment Network)
- NCF** Nordiska utvecklingsfondens program Nordic Climate Facility, som stöder innovationer med anknytning till klimatförändringen i utvecklingsländerna
- NDF** Nordiska utvecklingsfonden (Nordic Development Fund)
- NDICI** EU:s finansieringsinstrument för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument)
- OCHA** FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs)
- ODA** Offentligt [=julkinen; officiell=virallinen] utvecklingsbistånd (Official Development Assistance)
- OECD** Organisationen för ekonomisk utveckling och samarbete (Organisation for Economic Co-operation and Development)

OMCT Internationella organisationen mot tortyr (World Organisation Against Torture)

PIF Finansieringsinstrumentet för investeringsstöd till utvecklingsländer för projekt inom den offentliga sektorn (Public Sector Investment Facility)

SADC Södra Afrikas utvecklingsgemenskap (Southern African Development Community)

SAIS2 Södra Afrikas innovationsstödsprogram (Southern Africa Innovation Support)

SDG Mål för hållbar utveckling (Sustainable Development Goal)

SRHR Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (sexual and reproductive health and rights)

TIWB Initiativet Skatteinspektörer utan gränser, grundat av FN och OECD (Tax Inspectors Without Borders)

FUI Forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet

UM Utrikesministeriet

UN Women FN:s jämställdhetsorganisation (United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women)

UNDP FN:s utvecklingsprogram (United Nations Development Programme)

UNESCO FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)

UNFPA FN:s befolkningsfond (United Nations Population Fund)

UNHCR FN:s flyktingorganisation (United Nations High Commissioner for Refugees)

UNICEF FN:s barnfond (United Nations Children's Fund)

UNIDO FN:s organisation för industriell utveckling (United Nations Industrial Development Organization)

UniPID Finlands universitets nätverk för internationell utveckling (Finnish University Partnership for International Development)

UNOPS FN:s kontor för projektjänster (United Nations Office for Project Services)

UNRWA FN:s hjälporganisation för palestinska flyktingar (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East)

USAID USA:s byrå för utvecklingssamarbete (United States Agency for International Development)

VTV Statens revisionsverk

WAB Den rådgivande kvinnokommittén för FN:s Syriensändebud (Women 's Advisory Board)

WFP Världslivsmedelsprogrammet (World Food Programme)

WHO Världshälsoorganisationen (World Health Organization)

WMO Meteorologiska världsorganisationen (World Meteorological Organization)

WWF Världsnaturfonden (World Wildlife Fund)

FN Förenta nationerna (på engelska UN, United Nations)

BILAGA 3: Källförteckning

Adaptation Fund (2022). Annual Performance Report for the Fiscal Year 2021. <https://www.adaptation-fund.org/document/annual-performance-report-for-the-fiscal-year-2021-2/>

African Development Bank (2020). Annual Development Effectiveness Review 2020. Building Resilient African Economies. <https://www.afdb.org/en/annual-development-effectiveness-review-2020>

African Development Bank (2021). Annual Development Effectiveness Review 2021. A Resilient Continent Recovering from the Pandemic. <https://www.afdb.org/en/annual-development-effectiveness-review-2021>

African Development Bank (2022). Annual Development Effectiveness Review 2022. Returning Africa to its Development Path. <https://www.afdb.org/en/documents/annual-development-effectiveness-review-2022>

Asian Development Bank (2021). 2020 Development Effectiveness Review. Scorecard and related information. <https://www.adb.org/sites/default/files/institutional-document/695916/defr-2020-scorecard.pdf>

Asian Development Bank (2022). ADB Ventures Investment Fund 1. Annual report 2021.

Boese, V.A., Alizada, N., Lundstedt, M., Morrison, K., Natsika, N., Sato, Y., Tai, H. & Lindberg, S.I. (2022). Autocratization Changing Nature? Democracy Report 2022. Varieties of Democracy Institute (V-Dem). https://v-dem.net/media/publications/dr_2022.pdf

Centre for Feminist Foreign Policy (CPPF) (2021). Power over Rights. Understanding and Countering the Anti-Gender Movement. <https://centreforfeministforeignpolicy.org/power-over-rights-understanding-and-countering-the-anti-gender-campaigns>

Climate Risks & Early Warning Systems (CREWS) (2022). Annual Report 2021. Rising to the Challenge in Complex Crises. <https://reliefweb.int/report/world/crews-annual-report-2021-rising-challenge-complex-crises>

Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership – E5P (2021). Financial and Status Report, All Countries, Assembly of Contributors, 2 December 2021.

Energy & Environment Partnership Africa Trust Fund (2020). Annual Report 2019. https://eepafrica.org/wp-content/uploads/2020/06/EEP_ANNUAL-REPORT-2019_DigitalVersion.pdf

Energy & Environment Partnership Africa Trust Fund (2021). Annual Report 2020. https://eepafrica.org/wp-content/uploads/2021/06/EEP-Africa-Annual-Report-2020_digital.pdf

Energy & Environment Partnership Africa Trust Fund (2022). Annual Report 2021. https://eepafrica.org/wp-content/uploads/2022/07/EEP_ANNUAL-REPORT-2021_DigitalVersion_02.pdf

- European Commission/International Partnerships (2021). 2020 Annual report on the implementation of the European Union's instruments for financing external actions in 2019. https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/2020-annual-report-implementation-european-unions-instruments-financing-external-actions-2019_en
- European Commission (2021). 2021 Annual report on the implementation of the European Union's instruments for financing external actions in 2020. Commission Staff Working Document. https://knowledge4policy.ec.europa.eu/publication/2021-annual-report-implementation-european-unions-external-action-instruments-2020_en
- European Commission (2021). Report on the EU guidelines on promoting compliance with international humanitarian law - June 2021. <https://www.consilium.europa.eu/media/51415/ihl-report-en-2021.pdf>
- European Parliamentary Forum for Sexual and Reproductive Rights (EPF) (2021). Tip of the Iceberg: Religious extremist - Funders against Human Rights for Sexuality & Reproductive Health in Europe. <https://www.epfweb.org/node/837>
- FAO, IFAD, UNICEF, WFP & WHO (2022). The State of Food Security and Nutrition in the World 2022. Repurposing food and agricultural policies to make healthy diets more affordable. FAO. <https://doi.org/10.4060/cc0639en>
- Finnfund (2021). Annual Review 2020. <https://www.finnfund.fi/en/finnfund/annual-report-2020/>
- Finnfund (2022). Annual Report 2021. <https://www.finnfund.fi/en/finnfund/annual-report-2021/>
- Global Disability Summit (2022). Global Disability Summit 2022 Co-Chairs' Summary. <https://www.globaldisabilitysummit.org/>
- Global Action on Disability (GLAD) Network (2021). Promoting Disability-Inclusive Climate Change Action. https://glad-network.net/sites/default/files/DICAGW_Accessible_06162021.pdf
- Global Environment Facility (2020). GEF Monitoring Report 2020. <https://www.thegef.org/council-meeting-documents/gef-monitoring-report-2020>
- Global Environmental Facility (2021). FY20 Annual monitoring review of the Least Developed Countries Fund and the Special Climate Change Fund. Working Document. <https://www.thegef.org/council-meeting-documents/fy20-annual-monitoring-review-least-developed-countries-fund-and-special>
- Global Environment Facility (2021). GEF-7 Corporate Scorecard December 2021. <https://www.thegef.org/newsroom/publications/gef-7-corporate-scorecard-december-2021>
- Global Environment Facility (2021). GEF-7 Corporate Scorecard June 2021. <https://www.thegef.org/newsroom/publications/gef-7-corporate-scorecard-june-2021>
- Global Environment Facility (2021). GEF Monitoring Report 2021. <https://www.thegef.org/council-meeting-documents/gef-monitoring-report-2021>
- Global Environment Facility (2022). GEF-7 Corporate Scorecard June 2022. <https://www.thegef.org/newsroom/publications/gef-7-corporate-scorecard-june-2022>
- Graff, Agnieszka, Korolczuk, Elzbieta (2022). Anti-Gender Politics in the Populist Movement. <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/50542>
- Green Climate Fund (2020). Annual Portfolio Performance Report. <https://www.greenclimate.fund/sites/default/files/document/gcf-b27-inf04.pdf>
- Green Climate Fund (2022). Annual Results Report 2021: Raising Ambition, Empowering Action. <https://www.greenclimate.fund/annual-results-report-2021>
- Guttmacher Institute (2020). Research and Policy Resources: COVID-19's Impact on Sexual and Reproductive Health and Rights. <https://www.guttmacher.org/covid-19-resources>
- Humanitarian Outcomes (2021). Figures at a Glance. (July). www.humanitarianoutcomes.org/figures_at_a_glance_2021
- Inter-Agency Standing Committee (2019). IASC Guidelines on Inclusion of Persons with Disabilities in Humanitarian Action. <https://interagencystandingcommittee.org/iasc-guidelines-on-inclusion-of-persons-with-disabilities-in-humanitarian-action-2019>
- Internal Displacement Monitoring Centre IDMC and Norwegian Refugee Council NRC (2021). Global Report on Internal Displacement. Internal Displacement in a Changing Climate. https://www.internal-displacement.org/sites/default/files/publications/documents/grid2021_idmc.pdf
- International Development Association (2021). IDA19 Results Measurement System. World Bank. <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/e9615e645f05ae6830c459cdc5573aeb-0410012021/original/IDA19-RMS-October-2021.pdf>
- International Fund for Agricultural Development (2020). Report on IFAD's Development Effectiveness 2020. <https://www.ifad.org/en/-/document/report-on-ifad-s-development-effectiveness-2020-ride->
- International Fund for Agricultural Development (2021). Report on IFAD's Development Effectiveness 2021. <https://www.ifad.org/ride-report/>
- International Institute for Democracy and Electoral Assistance (2021). The Global State of Democracy 2021 - Building Resilience in a Pandemic Era. https://www.idea.int/gsod/sites/default/files/2021-11/the-global-state-of-democracy-2021_1.pdf
- Utvecklingspolitiska kommissionen (2019). Finlands utvecklingspolitikens tillstånd 2019: Globalt ansvar över regeringsperioderna och förvaltningsgränserna. <https://www.kehityspoliittintoimikunta.fi/wp-content/uploads/sites/27/2020/11/finlands-utvecklingspolitiska-tillstand-2019.pdf>
- Utvecklingspolitiska kommissionen (2021). På vilket sätt bär Finland ett globalt ansvar? UPK:s halvtidsutvärdering av framstegen i de utvecklingspolitiska föresatserna i regeringsprogrammet. <https://www.kehityspoliittintoimikunta.fi/wp-content/uploads/sites/27/2021/12/UPK-halvtidsutvardering-av-regeringsprogrammet.pdf>

- Utvecklingspolitiska kommissionen (2021). Painopisteiden jatkumo vahvistaa kehitysyhteistyön tulokellisuutta, mutta rahoitustiekartan puuttuminen murentaa sen perustaa. https://www.kehityspoliittinentoimikunta.fi/wp-content/uploads/sites/27/2021/11/KPT-n-lausunto-Kehityspoliittikan-ylivaalikautisesta-selonteosta_final.pdf
- Utvecklingspolitiska kommissionen (2021). Yhdessä enemmän kuin osiensa summa. Miksi Suomen kehitysyhteistyö, humanitaarinen apu ja rauhantyö tarvitsevat yhteisen suunnan? https://www.kehityspoliittinentoimikunta.fi/wp-content/uploads/sites/27/2021/03/KPT_yhdessaenemman_032021_web_final-1.pdf
- Utvecklingspolitiska kommissionen (2022). Suomen kansainvälinen ilmastorahoitus tarvitsee selkeän suunnan. <https://www.kehityspoliittinentoimikunta.fi/wp-content/uploads/sites/27/2022/01/KPT-Suomen-kansainvalinen-ilmastorahoitus-tarvitsee-selkea-suunnan-analyysi.pdf>
- McNabb, K., Danquah, M. & Tagem, A.M.E. (2021). Tax effort revisited: new estimates from the Government Revenue Dataset. WIDER Working Paper 2021/170. <https://www.wider.unu.edu/sites/default/files/Publications/Working-paper/PDF/wp2021-170-tax-effort-revisited-new-estimates-GRD.pdf>
- Nordic Climate Facility (2020). Nordic Climate Facility Results Report 2019. https://www.nordicclimatefacility.com/documents/ncf_results_report_2019_web.pdf
- Nordic Development Fund (2020). Nordic Development Fund Annual Report 2019. https://www.ndf.int/media/files/news_attach/annual_report_2019_1.pdf
- Nordic Development Fund (2021). Nordic Development Fund Annual Report 2020. https://www.ndf.int/media/publications/annual_report_2020_final_final_final.pdf
- Nordic Development Fund (2022). Nordic Action for Climate. NDF Results Report 2021. <https://ndf.foleon.com/ndf/results-report-2021/>
- OCHA (2019). Global Humanitarian Overview 2019. <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GH02019.pdf>
- OCHA (2022). Global Humanitarian Overview 2022. <https://gho.unocha.org/>
- OECD (2020). States of Fragility 2020. OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/ba7c22e7-en>
- OECD/UNDP (2021). Tax Inspectors Without Borders - Annual Report 2021. <http://tiwb.org/resources/reports-case-studies/tax-inspectors-without-borders-annual-report-2021.htm>
- U4 Anti-Corruption Resource Centre (2022). Corruption and the equal enjoyment of rights for persons with disabilities. <https://www.u4.no/publications/corruption-and-the-equal-enjoyment-of-rights-for-persons-with-disabilities.pdf>
- Utrikesutskottet (2022). Utskottets betänkande UtUB 1/2022 rd – Utvecklingspolitisk redogörelse för de kommande valperioderna. https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/Mietinto/Sidor/UtUB_1+2022.aspx
- Utrikesministeriet (2019). How do we Learn, Manage and Make Decisions in Finland's Development Policy and Cooperation. https://um.fi/kehitysyhteistyon-evaluointiraportit-laaajat/-/asset_publisher/nBPgGHSLrA13/content/evaluointi-tietojohdamisesta-miten-opimme-johdamme-ja-teemme-paatoksia-suomen-kehityspoliitikassa-ja-yhteistyossa-/384998
- Utrikesministeriet (2019). Finland som givare av humanitärt bistånd (på finska). https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161936/UM_2019_01.pdf?sequence=4
- Utrikesministeriet (2020). Peer Review of Four Evaluation Functions. https://um.fi/kehitysyhteistyon-evaluointiraportit-laaajat/-/asset_publisher/nBPgGHSLrA13/content/irlannin-sveitsin-ja-suomen-evaluointitoimintojen-vertaisarviointi/384998
- Utrikesministeriet (2021). Utvecklingspolitisk redogörelse för de kommande valperioderna. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163172>
- Utrikesministeriet (2022). Catalysing Change: Evaluation of Finland's Humanitarian Assistance 2016–2022. https://um.fi/kehitysyhteistyon-evaluointiraportit-laaajat/-/asset_publisher/nBPgGHSLrA13/content/evaluointiraportti-muutosta-kaynnistamassa-suomen-humanitaarinen-apu-2016-2022-1/384998
- Utrikesministeriet (2022). Utvecklingspolitiska finansiella investeringar: Årsrapport 2020 (på finska). <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-281-369-5>
- Utrikesministeriet (2022). Metaevaluation of project and programme evaluations in 2017–2020. https://um.fi/kehitysyhteistyon-evaluointiraportit-laaajat/-/asset_publisher/nBPgGHSLrA13/content/metaevaluointi-hanke-ja-ohjelmaevaluoinneista-2017-2020/384998
- Utrikesministeriet (2022). Planen för hur Finland ska genomföra sin offentliga internationella klimatfinansiering (på finska). https://um.fi/documents/35732/0/ilmastorahoituksen+toimeenpanon+suunnitelma_valmis_UM_2022_2.pdf/106edbb5-ef40-326a-a911-fb684c0aaf52?t=1647859605897
- UNFPA (2018). Global Study on Ending Gender-based Violence and Realizing Sexual and Reproductive Health and Rights. <https://www.unfpa.org/publications/young-persons-disabilities>
- UNHCR (2022). Global Trends – Forced Displacement in 2021. <https://www.unhcr.org/62a9d1494/global-trends-report-2021>
- United Nations (2019). Realizing the Sustainable Development Goals by, for and with persons with disabilities. UN Flagship Report on Disability and Sustainable Development Goals. 2018. <https://www.un.org/development/desa/disabilities/publication-disability-sdgs.html>
- United Nations (2020). UN Policy Brief: A Disability-Inclusive Response to COVID-19. https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/2020/05/sg_policy_brief_on_persons_with_disabilities_final.pdf
- United Nations (2021). Disability Inclusion in the United Nations System. Report of the Secretary-General. https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/2021/10/undis_sg_report_2020_english.pdf

- UNU-WIDER (2021): Improving the Efficiency of Tax Collection In Tanzania: Evidence from Risk-Based Tax Examinations. WIDER Research Brief 2021/4. Helsingfors: UNU-WIDER, 2021. <https://www.wider.unu.edu/sites/default/files/Publications/Research-brief/PDF/RB2021-4-improving-efficiency-tax-collection-tanzania.pdf>
- UNU-WIDER / McNabb, K., Danquah, M. & Tagem, A.M.E. (2021). Tax effort revisited: new estimates from the Government Revenue Dataset. WIDER Working Paper 2021/170. <https://www.wider.unu.edu/sites/default/files/Publications/Working-paper/PDF/wp2021-170-tax-effort-revisited-new-estimates-GRD.pdf>
- UN Women (2022). Gender, age and disability: Addressing the intersection. <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2022/06/brief-gender-age-and-disability>
- UN Women (2022). Government responses to COVID-19: Lessons on gender equality for a world in turmoil. <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2022/06/government-responses-to-covid-19-lessons-on-gender-equality-for-a-world-in-turmoil>
- Statens revisionsverk (2021). Suomen kansainvälinen ilmastorahoitus: Ohjaus ja tuloksellisuus. <https://www.vtv.fi/app/uploads/2021/05/VTV-Tarkastus-6-2021-Suomen-kansainvalinen-ilmastorahoitus.pdf>
- Statens revisionsverk (2020). Jälkiseuranta: Monenkeskinen kehitysyhteistyö 6/2017. <https://www.vtv.fi/app/uploads/2020/06/VTV-Jalkiseuranta-Monenkeskinen-kehitysyhteistyö-6-2017.pdf>
- Varieties of Democracy Institute (V-Dem) (2022). Autocratization Changing Nature? Democracy Report 2022. https://v-dem.net/media/publications/dr_2022.pdf
- Asian Development Bank (2021). Results of ADB-Supported Operations, 2021. <https://www.adb.org/who-we-are/development-effectiveness/adb-results-framework> Hämtad 19.9.2022.
- CIVICUS (2021): 13 countries downgraded in new ratings report as civic rights deteriorate globally. <https://findings2021.monitor.civicus.org/rating-changes.html#global-press-release> Hämtad 15.8.2022.
- CIVICUS Monitor (2022): Tracking Civic Space. <https://monitor.civicus.org> Hämtad 8.7.2022.
- Finnfund (2021): Finnfund arvioi veropolitiikkansa toteutusta ja tuloksia. <https://www.finnfund.fi/uutiset/finnfund-arvioi-veropolitiikkansa-toteutusta-ja-tuloksia/> Hämtad 15.8.2022.
- Food and Forest Development Finland (2022). Agricorn Building Resilience Toolkit Part 1. <https://www.ffd.fi/climate-tool-1> Hämtad 16.9.2022.
- Good Humanitarian Donorship Initiative (2022). <https://www.ghdinitiative.org/ghd/gns/home-page.html> Hämtad 8.9.2022.
- Inter-Agency Standing Committee (2022). Grand Bargain. <https://interagencystandingcommittee.org/grand-bargain> Hämtad 8.9.2022.
- International Fund for Agricultural Development (2021). Results Management Framework Dashboard. <https://www.ifad.org/en/rmf-dashboard> Hämtad 19.9.2022.
- Inter-Parliamentary Union (2021): Women in politics: new data shows growth but also setbacks. <https://www.ipu.org/news/women-in-politics-2021> Hämtad 8.9.2022.
- Nordic Climate Facility (2022). Results 2021. <https://www.nordicclimatefacility.com/results/impact> Hämtad 20.9.2022.
- Utbildningsstyrelsen (2022). HEI ICI-programmet. <https://www.oph.fi/sv/program/hei-ici-programmet> Hämtad 4.10.2022.
- UNESCO (2022). Equity. <https://www.education-progress.org/en/articles/equity>
- UNESCO (2022): Quality. <https://www.education-progress.org/en/articles/quality>
- UNESCO Institute for Statistics (2022). New estimation confirms out-of-school population is growing in sub-Saharan Africa. Global Education Monitoring Report Team. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000382577>
- UNESCO Institute for Statistics (2022). Participation rate in technical and vocational programmes. <http://sdg4-data.uis.unesco.org/>
- UNESCO Institute for Statistics (2022). Total net enrolment rate, primary education. <http://data.uis.unesco.org>
- UNESCO Institute for Statistics (2022). Youth literacy rate, both sexes. <http://sdg4-data.uis.unesco.org>
- UNICEF (2021). Nearly 240 million children with disabilities around the world, UNICEF's most comprehensive statistical analysis finds. <https://www.unicef.org/eap/press-releases/nearly-240-million-children-disabilities-around-world-unicefs-most-comprehensive>
- UNHCR (2019). Global Trends – Forced Displacement in 2018. <https://www.unhcr.org/globaltrends2018/> Hämtad 7.9.2022.
- United Nations (2022). World Population Prospects 2022. Department of Economic and Social Affairs. Population Division. <https://population.un.org/wpp/Download/Standard/Population/> Hämtad 20.9.2022.
- UnWomen (2021): Facts and figures: Women's leadership and political participation. <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/leadership-and-political-participation/facts-and-figures> Hämtad 15.8.2022.
- Uppsala universitet (2022). Uppsala Conflict Data Program 1975-2021, <https://ucdp.uu.se/> Hämtad 8.9.2022.
- World Bank (2022). 70% of 10-year-olds now in learning poverty, unable to read and understand a simple text. <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2022/06/23/70-of-10-year-olds-now-in-learning-poverty-unable-to-read-and-understand-a-simple-text>

BILAGA 4: Målen för hållbar utveckling

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

De globala målen för hållbar utveckling styr arbetet för hållbar utveckling i hela världen fram till 2015–2030. Också i Finland.

Den övergripande målsättningen i FN-staternas globala mål för hållbar utveckling Agenda 2030 är att avskaffa fattigdomen och skapa en hållbar utveckling såväl med tanke på ekonomin och människors välfärd som på miljön.

I bakgrunden finns de åtta millenniemålen som gick ut 2015 och Agenda 21 som antogs vid FN:s konferens om miljö och utveckling i Rio de Janeiro. De visar att man kan uppnå resultat med hjälp av gemensamma förbindelser: Den extrema fattigdomen halverades från 1990 års nivå redan 2010 och över två miljarder människor har fått tillgång till rent vatten. Nio av tio barn börjar grundskolan. Utvecklingen har emellertid varit ojämn.

Den nya agendan för hållbar utveckling är en ännu mer omfattande och ambitiös helhet. Millenniemålen fokuserade på utvecklingsländer, men nya målen för hållbar utveckling gäller alla länder, också rika länder – som Finland.

Mottot är att ingen ska lämnas efter i utvecklingen: *leave no one behind*.

PRAKTISKA INSATSER AVGÖRANDE

Nyckelfrågan är hur vi i praktiken ska fatta beslut som leder till hållbar utveckling och hur utvecklingen ska mätas. Agenda 2030 innehåller 17 mål och 169 delmål. Det finns mer än 200 gemensamma mätare, indikatorer. En annan nyckelfråga är finansieringen.

Utgångspunkten är att hela samhället genom sin egen verksamhet kan främja och finansiera hållbar utveckling: enskilda medborgare, företag, kommuner, stater och andra aktörer. Det offentliga utvecklingsarbetet spelar fortfarande en viktig roll, särskilt när det gäller att stödja de minst utvecklade länderna, men också där kommer finansieringen från flera olika källor. Det är viktigt att stärka ländernas egna resurser.

En viktig etapp när det gäller finansieringen är Addis Abeba-handlingsplanen, *Addis Ababa Action Agenda*, som godkändes i juli 2015. Staterna förband sig att göra politiska förändringar, till exempel för att stärka skattesystemen, stödja

HÅLLBAR UTVECKLING?

Hållbar utveckling är samhällelig förändring som tryggar möjligheterna till ett gott liv för nu levande och kommande generationer, till exempel så att vi inte konsumerar mera naturresurser än jorden har att erbjuda.

Miljön, människan och ekonomin tas likvärdigt i beaktande i beslutsfattandet och i vår verksamhet.

TRE DIMENSIONER:

- 1) EKOLOGISK HÅLLBARHET
- 2) EKONOMISK HÅLLBARHET
- 3) SOCIAL HÅLLBARHET

privata investeringar och hindra illegala finansiella flöden. Finlands utvecklingsamarbete och utvecklingspolitik stöder också handlingsplanen.

VAD GÖR FINLAND?

Finland är ett av de första länderna som fastställt nationella prioriteringar, åtgärder och uppföljningssystem för genomförandet av de globala målen. Finland deltar också aktivt i den internationella uppföljningen av Agenda 2030.

Finland arbetar globalt för målen särskilt genom sin utvecklingspolitik och sitt utvecklingsamarbete. Målen är en viktig utgångspunkt för Finlands utvecklingspolitiska handlingsplan.

I hemlandet ska vi bland annat främja hållbar konsumtion och produktion och förbättra jämlikheten. Ett verktyg som används till detta är Samhälleligt åtagande för hållbar utveckling genom vilket olika samhällsaktörer kan delta i att genomföra de globala målen inom sitt eget område.

13 BEKÄMPA KLIMAT-FÖRÄNDRINGEN

14 LIVET I HAVEN

15 LIVET PÅ LAND

16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN

17 GLOBALT PARTNERSKAP FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

HUR KAN DU FRÄMJA HÅLLBAR UTVECKLING?

Utrikesministeriet
Utrikesministeriet

17 GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING OCH NÅGRA AV DE 169 DELMÅLEN

1. UTROTA FATTIGDOM I ALLA DESS FORMER, ÖVERALLT

- Utrota den extrema fattigdomen (extrem fattigdom innebär att leva på under 1,25 dollar per dag) och åtminstone halvera antalet människor som enligt nationella definitioner lever i fattigdom.
- Garantera social trygghet och försäkringskydd åt alla samt lika rättigheter till bland annat ekonomiska resurser, baservice och naturresurser.

2. UTROTA HUNGER, SÄKERSTÄLLA TILLGÅNGEN TILL MAT OCH FRÄMJA ETT HÅLLBART JORDBRUK

- Utrota hunger och undernäring samt säkerställa att alla får tillräckligt trygg och näringsrik mat.
- Fördubbla jordbrukets lönsamhet och små matproducenters inkomster, stödja anpassningen till klimatförändringen.

3. GARANTERA ETT HÄLSOSAMT LIV OCH VÄLMÅENDE FÖR ALLA ÅLDRAR

- Minska mödradödligheten så att under 70 mammor dör per 100 000 levande födda barn. Få ett slut på sådan barn dödlighet bland nyfödda och under femåriga barn som kan förhindras.
- Hindra aids-, tuberkulos- och malariaepidemier. Förebygga missbruk av narkotika och alkohol. Halvera antalet dödsfall och skador på grund av trafikolyckor före 2020.
- Stödja forskning och utveckling och garantera nödvändiga läkemedel och vaccinationer förmånligt åt alla.

4. GARANTERA UTBILDNING AV GOD KVALITET OCH FRÄMJA LIVSLÅNGT LÄRANDE FÖR ALLA

- Garantera att alla har tillgång till avgiftsfri och jämlik grund- och mellanstadieutbildning av hög kvalitet.
- Garantera alla möjligheten till forskoleundervisning, förmånlig yrkesutbildning och högskoleutbildning av hög kvalitet.

5. UPPNÅ JÄMSTÄLLDHET OCH ATT ALLA KVINNOR OCH FLICKOR HAR SJÄLVBESTÄMMANDE RÄTT

- Utrota all diskriminering och våld mot kvinnor och flickor samt skadliga traditioner som drabbar kvinnor och flickor, till exempel barnäktenskap och könsstympning. Främja sexuell och reproduktiv hälsa.
- Garantera kvinnor lika rätt till ekonomiska resurser, ägarskap, finansiella tjänster, arv och naturresurser.

6. GARANTERA SÄKER TILLGÅNG TILL RENT VATTEN OCH SANITET FÖR ALLA

- Garantera tillgång till rent vatten, god sanitet och hygien för alla.
- Förbättra vattnets kvalitet, effektivera vattenanvändningen och skydda vattensystem.

7. GARANTERA TILLGÅNG TILL PRISVÄRD, PÅLITLIG, HÅLLBAR OCH MODERN ENERGI FÖR ALLA

- Garantera tillgången till prisvärd, pålitlig, hållbar och modern energi, öka användningen av förnybar energi och förbättra energieffektiviteten.
- Främja forskning och teknik som rör ren energi, öka tillgången till ren energi och förbättra energiinfrastrukturen.

8. FRÄMJA EN HÅLLBAR OCH INKLUDERANDE EKONOMISK TILLVÄXT MED PRODUKTIV SYSSÄTTNING OCH MÄNNISKOVÄRDIGA JOBB FÖR ALLA

- Upprätthålla en inkluderande ekonomisk tillväxt och särskilt stödja en ökning av BNP med minst 7 procent i de fattigaste länderna. Effektivera hållbart utnyttjande av naturresurser.
- Uppnå full och produktiv sysselsättning och människovärdigt arbete för alla. Kraftigt minska antalet ungdomar som inte arbetar eller studerar före 2020.
- Avskaffa tvångsarbete, slaveri, människohandel och barnarbetskraft.

9. BYGGA UPP EN HÅLLBAR INFRASTRUKTUR, FÖRESPRÅKA INKLUDERANDE OCH HÅLLBAR INDUSTRIALISERING OCH FRÄMJA INNOVATION

- Utveckla pålitlig och hållbar infrastruktur av hög kvalitet.
- Höja industrins insats som sysselsättare och av bruttonationalprodukten – och fördubbla andelen i de fattigaste länderna.
- Öka effektiv användning av resurser och främja användningen av ren teknik och rena processer.
- Öka den vetenskapliga forskningen och uppmuntra innovation.

10. ÖKA JÄMLIKHETEN INOM OCH MELLAN LÄNDER

- Lyfta inkomsterna bland den fattigaste 40 procenten av befolkningen över det nationella medeltalet, oberoende av ålder. Främja allas sociala, ekonomiska och politiska delaktighet oberoende av ålder.
- Förbättra regleringen och övervakningen av internationella finansmarknader och finansiella institut. Uppmuntra till officiellt utvecklingsbistånd och finansiella flöden till utvecklingsländer.

11. GÖRA STÄDER OCH MÄNSKLIGA BOSÄTTNINGAR SÄKRA, MOTSTÅNDSKRAFTIGA OCH HÅLLBARA

- Garantera tillräckligt, tryggt och förmånligt boende för alla samt baservice och hållbara trafiklösningar.
- Skydda världens natur- och kulturarv. Minska städernas skadliga inverkan på miljön.

12. GARANTERA HÅLLBARA KONSUMTIONS- OCH PRODUKTIONSMÖNSTER

- Utnyttja naturresurser effektivt och hållbart. Halvera mängden hushållsavfall på återförsäljar- och konsumentnivå och minska matsvinnet i produktions- och distributionskedjan.
- Garantera ekologiskt hållbar hantering av kemikalier och avfall före 2020 och kraftigt minska spridningen av kemikalier i luften, vattnet och marken.

13. VIDTA OMEDELBARA ÅTGÄRDER FÖR ATT BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA OCH DESS KONSEKVENSER

- Förbättra alla länders förmåga att anpassa sig till klimatförändringarna. Integrera åtgärderna i nationell politik, strategier och planering samt väcka medvetenhet om klimatförändringarna.
- Mobilisera 100 miljarder dollar per år fram till 2020 för att bromsa klimatförändringarna i utvecklingsländerna.

14. BEVARA OCH NYTTJA HAVEN OCH MARINA RESURSER PÅ ETT HÅLLBART SÄTT.

- Minska föroreningen av haven, skydda och hantera havens och kusternas ekosystem på ett hållbart sätt.
- Stoppa utfisket och skydda minst 10 procent av kust- och havsområdena före 2020.

15. SKYDDA, ÅTERSTÄLLA OCH FRÄMJA HÅLLBAR ANVÄNDNING AV EKOSYSTEMEN PÅ LAND, HANTERA SKOGEN HÅLLBART, BEKÄMPA ÖKENSPRIDNING, STOPPA MARKFÖRSTÖRELSE OCH HEJDA FÖRLUSTEN AV BIOLOGISK MÅNGFALD

- Skydda och återställa ekosystemen på land, till exempel bergs- och sötvattenmiljöer, och främja en hållbar användning av skogar. Bekämpa ökenspridningen.
- Hejda förlusten av biologisk mångfald och hindra att utrotningshotade arter dör ut. Stoppa tjuvjakt på skyddade djur och växter.

16. FRÄMJA FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING, TILLGODOSE RÄTTVISA FÖR ALLA OCH BYGGA EFFEKTIVA, ANSVARIGA OCH INKLUDERANDE INSTITUTIONER PÅ ALLA NIVÅER

- Betydligt minska alla former av våld. Förbättra rättskyddet på nationell och internationell nivå samt garantera lika tillgång till rättslig prövning åt alla.
- Kraftigt minska illegala flöden av pengar och vapen, korruption och mutor.
- Garantera laglig identitet åt alla, inklusive registrering vid födseln.

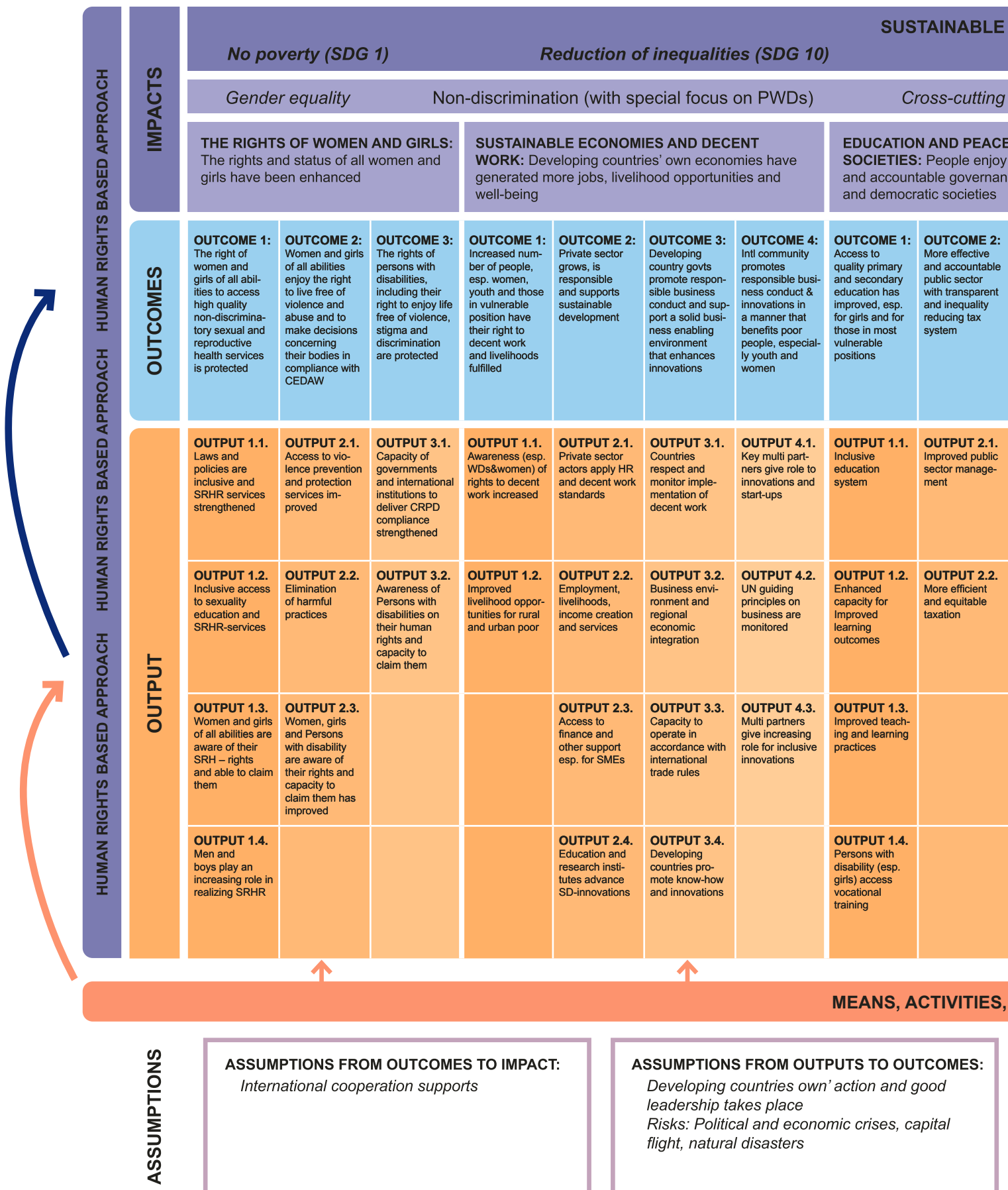
17. STÖDJA VERKSTÄLLET AV HÅLLBAR UTVECKLING OCH FÖRNYA DET GLOBALA PARTNERSKAPET FÖR HÅLLBAR UTVECKLING, MINSKAD OJÄMLIKHET INOM OCH MELLAN LÄNDER

- Förbättra utvecklingsländernas kapacitet att uppbära skatt och andra inkomster. Främja utvecklingsländernas skuldfinansiering och lätta deras skuldbörda.
- Öka utvecklingsländernas export och fördubbla de fattigaste ländernas andel av den globala exporten före 2020.
- De rika länderna ska förverkliga sina löften om 0,7 procent officiellt utvecklingsbistånd av BNI till utvecklingsländer och 0,15–0,20 procent av BNI till de minst utvecklade länderna.

BILAGA 5: Resultatkartor över prioriterade områden i utvecklingspolitiken

Resultatkartorna uppdateras för närvarande så att de motsvarar fördelningen av prioriterade områden som togs i bruk 2022. Denna tabell beskriver hela resultatkartan för utvecklingspoliti-

ken som använts under rapporteringsperioden. Mer exakta resultatkartor och indikatorer som ingår i dem finns på utrikesministeriets webbplats um.fi.

DEVELOPMENT (Agenda 2030)
Climate action (SDG 13 and Paris) **Addis Abeba Action Agenda**

objectives Climate resilience and low emission development

PEACEFUL DEMOCRATIC Equitable quality education and justice in inclusive, peaceful	CLIMATE AND NATURAL RESOURCES: Climate resilience and low greenhouse gas emissions development are promoted by sustainable use of natural resources	LIVES AND DIGNITY IN CRISES: Lives are saved, human suffering alleviated and dignity maintained during crises
--	---	---

OUTCOME 3: More peaceful, stable and just societies with strengthened political and judicial institutions and inclusive state-building processes	OUTCOME 4: The enabling environment for and capacity of civil society and persons in vulnerable positions to influence and decision-making has improved	OUTCOME 1: All people benefit increasingly from clean environment and healthy ecosystems, conservation, sustainable management and use of renewable natural resources, such as forests and water bodies	OUTCOME 2: All people have improved and equitable access to affordable and clean, sustainably produced renewable energy	OUTCOME 3: Vulnerability of all people to extreme weather events and natural disasters has decreased and their resilience to them increased	OUTCOME 4: All people have improved possibilities to produce and access safe, nutritious, and adequate food	OUTCOME 5: All people have improved and equitable access to basic and sustainable drinking water, sanitation services, and improved hygiene practices	OUTCOME 1: Civilian population has access to basic commodities, services and facilities	OUTCOME 2: The protection of all people affected or threatened by a humanitarian crisis is assured	OUTCOME 3: Humanitarian coordination and coherence is improved
OUTPUT 3.1. More inclusive peace processes	OUTPUT 4.1. Strengthened participation and power of women and..	OUTPUT 1.1. Sustainably managed and conserved forests and biodiversity	OUTPUT 2.1. Households (esp. women) benefit from new clean energy	OUTPUT 3.1. Capacity to generate weather and climate services improved	OUTPUT 4.1. Sustainable agricultural production increased inclusively	OUTPUT 5.1. Improved capacity to deliver safe drinking water	OUTPUT 1.1. Access to physical and mental health is facilitated	OUTPUT 2.1. Civilian population is protected from violence and abuse	OUTPUT 3.1. Relevant UN leadership is supported and empowered
OUTPUT 3.2. Improved safety and well-being of civilians in post-conflict environment	OUTPUT 4.2. Increasing capacity of independent civil society	OUTPUT 1.2. Inclusive value chains for SME and farmers	OUTPUT 2.2. Enterprises (esp. MSMEs) increase production of clean energy	OUTPUT 3.2. DRR-plans at national and local levels	OUTPUT 4.2. Secure access and control over land	OUTPUT 5.2. Access to inclusive water and sanitation services	OUTPUT 1.2. Children's right to learning is facilitated	OUTPUT 2.2. All humanitarian actors apply AGD approach	OUTPUT 3.2. Service delivery is transferred to non-humanitarian providers
OUTPUT 3.3. Strengthened judicial institutions and improved capacity	OUTPUT 4.3. Improved legislation and enforcement of civil rights	OUTPUT 1.3. All stakeholders have access to forest and land data	OUTPUT 2.3. Public institutions are more capable to promote energy efficiency	OUTPUT 3.3. Capacity to take early action under threat improved	OUTPUT 4.3. Inclusive gender-sensitive value chains for SME's and farmers	OUTPUT 5.3. Improved knowledge and adoption of good hygiene practices	OUTPUT 1.3. Access to safe and clean living conditions is provided		OUTPUT 3.3. Improved understanding of disaster risk and its impact developed
	OUTPUT 4.4. Enhanced protection of media, whistleblowers and HR-defenders	OUTPUT 1.4. Promoting integrated water resources management			OUTPUT 4.4. Improved capacity to ensure food quality and safety	OUTPUT 5.4. Inclusive WASH services improved at public facilities	OUTPUT 1.4. Access to work and socially engaged life is maintained or recreated		

HUMAN RIGHTS BASED APPROACH HUMAN RIGHTS BASED APPROACH HUMAN RIGHTS BASED APPROACH

PARTNERSHIPS

ASSUMPTIONS AND RISKS FROM MEANS, ACTIVITIES AND PARTNERSHIPS TO OUTPUTS:

Realistic objectives, expertise and strong result-based management exist
Coherence of various policies and private sector investments support
Risks: inadequate resources, inefficient implementation, corruption, withdrawal of partners

BILAGA 6a: Statistiska begrepp

Finansieringsbeslut

Ett finansieringsbeslut är en skriftlig förbindelse om den framtida användningen av medel. Beslutet garanteras med nödvändiga offentliga medel. Finansieringsbesluten i resultatrapporten omfattar alla finansieringsbeslut som fattats 2019–2021 under momentet för egentligt utvecklingssamarbete (24.30.66), under momentet för finansiella investeringar inom utvecklingssamarbetet (24.30.89) och under momentet stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (24.30.67). Hävningsbesluten har dragits av från den totala summan, det vill säga om projekt har haft oanvända medel har dessa dragits av från summan.

Utbetalningar

Med användning av medel, det vill säga utbetalningar, avses utgifter som utvecklingssamarbetet orsakat. Utbetalningarna består av momentet för egentligt utvecklingssamarbete, momentet för finansiella investeringar inom utvecklingssamarbetet samt övriga moment inom olika förvaltningsområden för vilka har utbetalats poster som räknas som utvecklingssamarbete. För vissa poster har endast en viss andel av de egentliga avgifterna räknats som utvecklingssamarbete (till exempel avgifter till Europeiska unionen och mottagande av flyktingar och asylsökande). Medlemsländerna i OECD:s biståndskommitté har kommit överens om rapporteringsreglerna i syfte att säkerställa att siffrorna är jämförbara och trovärdiga.

Utbetalningarna för 2021 är förhandsuppgifter. Det kan hända små justeringar i de slutliga siffrorna fram till slutet av 2022.

Bilaterala utbetalningar

I statistiken betraktas som bilaterala utbetalningar allt allmänt stöd som betalats ut utom stöd som betalats till mellanstatliga organisationer (FN-organisationer, EU-institutioner, Världsbankgruppen, regionala finansinstitut).

Sektorer

OECD:s utvecklingsbiståndskommitté har avtalat om sektorer som beskriver hur utbetalningarna är fördelade mellan olika syften. Tidigare beaktades endast den huvudsakliga sektorn för varje finansieringsobjekt, även om verksamheten i vissa fall kan omfatta flera sektorer. Från och med 2019 har man noggrannare beaktat också en eventuell fördelning av verksamheten mellan flera sektorer.

BILAGA 6b:

Anvisningar om fastställande av prioriterade områden för utvecklingspolitiken, genomförande av ett människorättsbaserat förhållningssätt och målgrupper

Prioriterade områden i utvecklingspolitiken

PRIORITERAT OMRÅDE I: RÄTTIGHETERNA OCH STÄLLNINGEN FÖR KVINNOR OCH FLICKOR SAMT PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING HAR FÖRBÄTTRATS

Projektet/programmet inriktas på prioriterat område I när dess mål (outcome-nivå) är till exempel något eller flera av följande:

- Lagstiftningen och politiken som garanterar tillgången till tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa har stärkts
- Kvinnors, flickors och pojkers, inklusive personer med funktionsnedsättning, tillgång till sexualundervisning med fokus på helheten samt tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa har förbättrats
- Kvinnors och flickors, inklusive personer med funktionsnedsättning, medvetenhet om sin sexuella och reproduktiva hälsa och sina rättigheter med anknytning till dessa samt förmåga att agera för dessa har förbättrats
- Mäns och pojkers roll i genomförandet av sexuell och reproduktiv hälsa och -rättigheter har stärkts
- Tillgången till tjänster som förebygger våld och skyddar personer som upplever könsrelaterat våld har förbättrats
- Skadlig praxis, såsom barn- och tvångsäktenskap samt könsstympning, avvecklas
- Kvinnors och flickors, inklusive personer med funktionsnedsättning, medvetenhet om sina rättigheter och förmåga att ställa krav på att de ska tillgodoses har förbättrats
- Möjligheterna för regeringarna i partnerskapsländer och internationella institutioner att verkställa en utvecklingspolitik i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har stärkts
- Personer med funktionsnedsättning är bättre medvetna om sina rättigheter och har bättre förmåga att ställa krav på att de ska tillgodoses

PRIORITERAT OMRÅDE II: UTVECKLINGSLÄNDERNAS EGEN EKONOMI HAR ÖKAT ANTALET ARBETSPLATSER, NÄRINGSGRENNAR OCH VÄLFÄRDEN

Projektet/programmet inriktas på prioriterat område II när dess mål (outcome-nivå) är till exempel något eller flera av följande:

- **Alla, särskilt kvinnor och personer med funktionsnedsättning**, är medvetna om sin **rätt till människovärdigt arbete**, socialt skydd och inkomster, och dessa rättigheter tillgodoses
- **Förbättrade näringsmöjligheter** för fattiga invånare på landsbygden och i städer
- Den **privata sektorn** följer **standarderna för människovärdigt arbete och ansvarsfull affärsverksamhet**.
- Företag som är verksamma i utvecklingsländer **skapar arbetsplatser, näringar och utkomst** och skräddarsyr **produkter och tjänster** för fattiga människor.
- Mikroföretag, små och medelstora företag och i synnerhet kvinnliga företagare har bättre tillgång till **stöd- och finansieringstjänster** som förbättrar affärspraxisen och innovationer samt integreringen i värdekedjorna
- Utbildnings- och forskningsinstitutioner och den privata sektorn får **bättre färdigheter och kunskaper för att främja hållbar utveckling och samutveckla innovationer**
- **Utvecklingsländernas regeringar** respekterar och övervakar genomförandet av anständiga arbetsförhållanden
- Förvaltningen får stärkt förmåga att förbättra **företagens verksamhetsmiljö, främja regional ekonomisk integration** och agera i enlighet med **reglerna för internationell handel**
- Regeringarna i utvecklingsländer stöder **ny know-how, teknologi och innovationer** som främjar hållbar utveckling
- **UNGP och andra internationella normer för ansvarsfull företagsverksamhet** blir mer kända och genomförandet av normerna följs effektivare
- Finlands viktigaste **multilaterala partners stöd för ansvarsfull affärspraxis och innovationer gynnar fattiga, i synnerhet kvinnor, unga och personer i utsatt ställning**
- Finlands viktigaste multilaterala partner ger **innovation och start up-företag en större roll och mer synlighet**

PRIORITERAT OMRÅDE III: STÄRKT DEMOKRATI OCH FUNKTIONSFÖRMÅGA I SAMHÄLLENA

Projektet/programmet inriktas på prioriterat område III när dess mål (outcome-nivå) är till exempel något eller flera av följande:

- **En starkare grund för fredliga samhällen** genom fredsbyggande, konfliktförebyggande, minröjning eller stöd för nationella dialoger.
- **Stärkt demokrati, redovisningsskyldighet och växelverkan i samhället** genom att stärka de politiska organens redovisningsskyldighet, medborgarsamhällets möjligheter att påverka och delta eller mediernas och människorättsförsvarens verksamhetsförutsättningar.
- **En stärkt rättsstat** genom att stärka rättsväsendets och tillsynsinstitutionernas funktionsförmåga och oberoende, öka tillgången till juridiska tjänster eller bereda och verkställa lagstiftning som grundar sig på mänskliga rättigheter.

- En stärkt kapacitet inom den offentliga förvaltningen producerar högklassigare tjänster som är tillgängliga för alla genom att stödja reformpolitik, planering och budgetering samt främja redovisningsskyldigheten.
- **Decentralisering av förvaltningen** och beslutsfattandet, stärkt kapacitet hos förvaltningen på lokal nivå att producera tjänster och samla in (skatte)medel.
- Bättre kvalitet på och tillgång till utbildning genom att stödja utvecklingsprogram och -projekt inom utbildningssektorn.
- **En stärkt nationell finansieringsbas** genom att stödja en effektiv och rättvis beskattning och användning av skatteintäkter för att finansiera offentliga tjänster, stärka skatteförvaltningen, den offentliga ekonomiförvaltningen, förebygga korruption och olagliga penningflöden.
- Ökad öppenhet i utbildningssystemet för alla (modersmålsundervisning, undervisning för personer med funktionsnedsättning, sexualundervisning och förskoleundervisning)
- Bättre tillgång till yrkesutbildning för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning
- Bättre delaktighet och möjligheter att leda för kvinnor, unga och personer med funktionsnedsättning i frågor som gäller fred och säkerhet
- Bättre tillgång för kvinnor och personer i utsatt ställning att delta i beslutsfattandet inom politiken och det offentliga livet

PRIORITERAT OMRÅDE IV: Hållbar användning av naturresurser främjar en klimathållbar och utsläppsnål utveckling

Projektet/programmet inriktas på prioriterat område IV när dess mål (outcome-nivå) är till exempel något eller flera av följande:

Stävande av eller anpassning till klimatförändringen

1. Stävja klimatförändringen (minska/undvika växthusgasutsläpp eller binda kol)
2. Anpassa sig till klimatförändringen (landets/områdets/samhällets/natursystemets förmåga att anpassa sig till effekterna av klimatförändringen och öka klimatriskerna)

Skog och biologisk mångfald

1. En allt större del av skogarna, avrinningsområdena och den biologiska mångfalden är skyddad och/eller omfattas av inkluderande, hållbar och övergripande förvaltning (SDG 15.1, 15.2, 15.3)
2. Små jordbrukares samt små och medelstora företag har fått bättre möjligheter att delta i icke-diskriminerande och könssensitiva värdekedjor
3. Alla intressentgrupper får bättre information om skogs- och markresurserna än tidigare
4. En integrerad förvaltning av vattenresurserna, inklusive gränsöverskridande vattenresurser, främjas
5. POLITISK INVERKAN: Bättre global miljöförvaltning och säkrare markägande bland annat med hjälp av multilaterala miljöavtal och -forum

Energi

1. Hushåll, särskilt kvinnor, har nytta av nya tjänster för ren energi (SDG 7.1)
2. Offentliga och privata företag, i synnerhet mikro- och små och medelstora företag, kan öka produktionen och användningen av förnybar energi (SDG 7.2)
3. Offentliga institutioner kan främja energieffektiviteten bättre (SDG 7.3)
4. POLITISK INVERKAN: Kriterierna för offentligt utvecklingsbistånd är mer förenliga med Parisavtalet när det gäller investeringar i projekt som utnyttjar fossila bränslen. En konsekvent politik för stöd till fossila bränslen främjas inom alla politiska områden.

Meteorologi och minskning av katastrofrisker

1. Partnerländernas förmåga att producera effektiva väder- och klimattjänster i rätt tid samt förhandsvarningar har förbättrats.
2. Partnerländerna har utarbetat strategier eller planer för att hantera katastrofrisker på nationell och/eller lokal nivå.
3. Individerna och samhällena har fått bättre förmåga att förbereda sig och vidta förebyggande åtgärder vid hot om extrema väderfenomen eller naturkatastrofer.

Livsmedels- och näringskydd

1. Den hållbara jordbruksproduktionen har ökat bland små jordbrukare (inklusive jordbrukare med funktionsnedsättning) och kvinnor har uppmärksamats särskilt (SDG 2.4)
2. För små jordbrukare (även jordbrukare med funktionsnedsättning), särskilt kvinnor, urfolk och lokala samhällen, har rätten att äga och besitta marken tryggats (SDG 1.4 & 2.3)
3. Små jordbrukares samt små och medelstora företag har fått bättre möjligheter att delta i icke-diskriminerande och könssensitiva värdekedjor
4. Myndigheterna och jordbrukarna har bättre beredskap att säkerställa att matens kvalitet och säkerhet har förbättrats
5. POLITISK INVERKAN: Bättre samstämmighet mellan jordbruks- och utvecklingspolitiken i EU

Vatten

1. Samhället, den offentliga och den privata sektorn har bättre kapacitet att producera en grundläggande och säker vattenförsörjning (SDG 6.1).
2. Samhällen och hushåll, även kvinnor och personer med funktionsnedsättning, har tillgång till klimathållbara vatten- och sanitetstjänster (SDG 6.2).
3. Hushåll och samhällen, inklusive kvinnor och person med funktionsnedsättning, har bättre kunskaper och färdigheter att tillägna sig god hygienpraxis.
4. Vattenförsörjning, sanitets- och hygienpraxis som är sensitiva med tanke på kön och funktionsnedsättningar stärks i skolor, inom hälso- och sjukvården och i andra offentliga lokaler.
5. POLITISK INVERKAN: FN:s vattenarkitektur som utvecklats för mål 6 för hållbar utveckling; främjande av gränsöverskridande avtal om vattenresurser

Genomförande av ett människorättsbaserat förhållningssätt

I punkten kartläggs vilken nivå som eftersträvas vad gäller projektets/programmets människorättsbaserade tillvägagångssätt. Nivåerna grundar sig på utrikesministeriets allmänna anvisning för ett människorättsbaserat förhållningssätt till utvecklings-samarbete (Human Rights Based Approach in Finland 's Development Cooperation, Guidance Note, 2015).

Människorättsblind – interventionen beaktar inte de mänskliga rättigheterna

De mänskliga rättigheterna beaktas inte i interventionen: man har inte bedömt situationen vad gäller mänskliga rättigheter i verksamhetsmiljön och interventionens eventuella negativa konsekvenser för de mänskliga rättigheterna. OBS! Det är obligatoriskt att göra en bedömning. Om kopplingen till de mänskliga rättigheterna är avlägsen eller det inte är meningsfullt eller möjligt att göra en bedömning, se punkten ”Inte fastställt” nedan.

Människorättssensitiv – interventionen beaktar de mänskliga rättigheterna som en del av interventionsprocesserna

Man har gjort en bedömning av människorättssituationen för att säkerställa att interventionen inte medför några direkta eller indirekta skadliga konsekvenser för tillgodoseendet av de mänskliga rättigheterna och att den varken främjar eller stärker strukturer, normer eller praxis som upprätthåller diskriminering. Människorättsprinciperna (icke-diskriminering och jämställdhet; deltagande och inkludering; transparens; och ansvarsskyldighet) styr planeringen, genomförandet, uppföljningen och utvärderingen av interventionen.

Människorättsprogressiv – interventionen främjar de mänskliga rättigheterna som en del av resultatmålen

Minimikraven har säkerställts på en människorättssensitiv nivå i interventionen. Dessutom innehåller interventionen åtgärder för att främja vissa mänskliga rättigheter på ”outcome” och ”impact”-nivåer inklusive att stärka kapaciteten hos rättsinnehavare och ansvarspersoner eller andra ansvariga aktörer. Den specificerade informationen används och analyseras systematiskt i planeringen av interventionen och uppföljningen av resultaten.

Människorättstransformativ – resultatmålet för interventionen är att främja de mänskliga rättigheterna och påverka de grundläggande orsakerna till utmaningarna kring de mänskliga rättigheterna

Minimikraven har säkerställts på en människorättssensitiv nivå i interventionen. Dessutom strävar man som resultatmål för interventionen efter att på ”outcome” och ”impact”-nivåerna påverka de orsaker som förhindrar ett fullständigt tillgodoseende av de mänskliga rättigheterna. Till dessa hör till exempel åtgärder som syftar till att ändra lagstiftningen, politiska åtgärder, institutioner, strukturer, beteende eller normer. Redovisningsskyldigheten betonas i planeringen och i interventionen

har man tydligt fastställt ansvarspersonernas skyldigheter och rättsinnehavarnas rättigheter. Interventionen inbegriper aktivt påverkansarbete. Som en del av interventionen förs en aktiv och strategisk politisk dialog om relevanta utmaningar för de mänskliga rättigheterna.

Inte fastställt

Som HRBA-nivå kan väljas ”inte fastställt” endast i undantagsfall och när det finns goda motiveringar till detta. Motiveringarna bör anges. Till dessa hör interventioner där det inte är någon idé att fastställa en HRBA-nivå eller där kopplingen till verksamhetsmiljön är mycket avlägsen eller obefintlig. Sådana interventioner kan till exempel vara olika tekniska utbildningar eller finansiering av forum och möten, enheternas planeringsanslag samt olika administrativa kostnader (IT-anskaffningar, konsulttjänster, personalkostnader).

Personer i utsatt ställning som en del av projektets/programmets målgrupper

I punkten kartläggs de personer i sårbar ställning som särskilt har beaktats i projektet/programmet (av projekt-/programdokumenten framgår hur). I punkten kartläggs också om man i projektet/programmet har genomfört, främjat eller beaktat rättigheterna och/eller möjligheterna att delta för personer med funktionsnedsättning.

Anvisningar för projekt/program med personer med funktionsnedsättning som målgrupp:

- **Särskilt projekt/program för personer med funktionsnedsättning:** Det huvudsakliga målet med projektet/programmet är att stärka rättigheterna och ställningen för personer med funktionsnedsättning och/eller personer med funktionsnedsättning som är projektets huvudsakliga målgrupp. 100 procent av projektets budget används för att uppnå dessa mål. Projektet kan fokusera till exempel på lagstiftning, stärkande av kapaciteten, tillgången till basservice, främjande av möjligheter att delta och påverka, sysselsättning, utkomst, infrastruktur, attitydförändring eller insamling av information.
- **Separat komponent som berör funktionsnedsättningar:** Det huvudsakliga målet med projektet/programmet är inte att främja rättigheterna eller ställningen för personer med funktionsnedsättning. Projektet inbegriper dock en separat komponent som fokuserar på att främja rättigheterna för personer med funktionsnedsättning eller dessa personers möjligheter att delta inom den sektor som projektets huvudmål berör. Komponenten har en budget.
- **Frågor kring deltagande och tillgänglighet har beaktats i projektet/programmet:** Projektet/programmet har inga separata mål som berör funktionsnedsättningar och inte nödvändigtvis någon separat budget. I projektet ingår dock funktioner som främjar eller gör det möjligt för personer med funktionsnedsättning att delta och dra nytta av projektet till exempel genom att involvera personer med funktionsnedsättning i planeringen, genomförandet och uppföljningen av pro-

jektet. Projektet kan också främja delaktigheten för personer med funktionsnedsättning till exempel genom att undanröja eller minimera hinder för deltagande eller genom tillgänglig kommunikation.

Andel av finansieringen som berör funktionsnedsättningar

Den andel av finansieringen som berör funktionsnedsättningar anges endast för projekt/program som har en separat komponent för funktionsnedsättningar. Som andel av finansieringen som berör funktionsnedsättningar kan räknas den budgeten som reserverats/används för komponenten. Den uppskattade andelen av finansieringen som berör funktionsnedsättningar anges som en procentuell andel av projektets/programmets totala finansiering.

